

విశ్వానాథ

అంతర్జాతీయ తెలుగు మాసపత్రిక
సంకల్పశక్తి కీర్తి గాఢాంధ్రావు

మే ౧౧
250

విసాదా

తెలుగు మానవత్రికకు
అన్ని నైమలలోనూ, పట్టణాలలోనూ
సమర్థవంతమైన ఏజంట్లు కావాలి!

ఏజన్సీ వివరాలకు
వెంటనే వ్రాయండి.

సర్క్యులేషన్ మేనేజర్

విసాదా

౨, దేశిక రాష్ట్ర, మైలాపూరు,
మద్రాసు-600004

విజ్ఞాన

అంతర్జాతీయ తెలుగు సాహిత్య మాసపత్రిక

సంపాదకవర్గం

సంపాదకుడు:

లయన్ కె.వి.గోవిందరావు

అధ్య. ఎల్.ఎల్.ఎల్.

సరవ సహాయ సంపాదకులు:

టి.ఎల్.ఎన్.రావు అధ్య. సహ.

వి.బాలకుమార్ ఎమ్.ఎ., బి.ఎల్.

సహాయులు:

కె.వి.ఎస్. శరత్ బాబు అధ్య. సహ. బి.ఎల్.

కె.ఎస్. నిజయకుమార్

కె.రత్నకుమారి

చండివివరాలు

జీవితచండి.....రూ॥ 350/-

3 సంవత్సరాల చండి.....రూ॥ 85/-

సంవత్సర చండి.....రూ॥ 30/-

ఎయిర్ మెయిల్ (ప్రసం) రూ॥ 125/-

స్ట్రీ మెయిల్ (ప్రసం).....రూ॥ 70/-

చండి పంపవలసిన చిరునామా

విజ్ఞాన

అ.దేశికరాజ్, హైలాల్ నగర్

మద్రాస్ - 600004.

ఫోన్: 75926

ఈ సంచికలో

మే 1989

ద్యావం - సంపాదకుని పేజీ	2
నవ్యకల్పనాచతురుదా॥ ఆరెగ్జాండర్ గ్రహంబెర్	4
సీతాఫలము	6
ప్రపంచ నగరాలు - సాటపాథ్	8
పిరిడి సాయబాబ్	9
రాతి మనసు	15
తెలిసిన చెట్లు - తెలియని విషయాలు	17
30,000 జాతుల సారేపురుగులు	19
మొసళ్లు	23
పెడరర్ రివ్యూక్ ఆన్ జర్మనీ	25
విజ్ఞాన - విదర్శనలు	28
పుష్కరము	31
యేర్పాడ్ - అందమైన వేసవి విడిది	33
తరిదండ్రులకు సూచనలు	35
యాత్రాస్థలాలు - శబరిమల	37
కలంపైహతులు	40
గృహాలంకరణ	41
వీరిని గురించి తెలుసుకోండి	44
విటమిను 'ఎ' కంటికి రక్ష	46
అపూర్వ విషయాలు	48
వాల్మీకి లేకపోతే:	51
నిహమతి పొందిన వ్యాసం	54
గొంతులో పుండుకి తేనె దివ్యాశ్చదం	57
వర్షకాలోహణం విలాసవంతమైన క్రిడ	58
పోటీలు	59
పోటీలు - పరికాలు	63

ముఖచిత్రం:

షిరిడి సాయిబాబా

ధ్యానం

దైవం ఇచ్చే తీర్పు

ప్రపంచంలో మనకు గోచరించేదంతా స్థిరంగా ఉంటుందనుకున్నావా? లేదు - ప్రతినిత్యం మారుతూనే ఉంటుంది. ఎప్పటికప్పుడు క్రొత్త రూపాలు ధరిస్తుంటుంది. అవేదనతో కూడిన జీవితానికి శాంతి ఉండదు. ఈ క్షణం ఉన్నది మరు క్షణం ఉండదు. ఇదంతా ఒక మాయాజాలం. అందు వల్లే నీవు మానసికమైన శాంతి, భద్రత, అనందం సాధించి పొషించుకోవాలంటే ప్రాతిపదికమైన నిత్య తత్వాన్ని ఆశ్రయించు.

భౌతిక రూపాలు క్షణం క్షణం మారుతూన్నా నిజతత్వం అనలు మారదు. ఈ మాధుర్యం చెందని నిజతత్వమే పరమార్థం. జీవితాన్ని సుఖమయం చేసుకోవాలంటావా? ఈ పరమార్థాన్ని అనుభవగతం చేసుకో. ప్రకృతి ధర్మమో, ప్రకృతి న్యాయమో

(మిగతా 3 వ పేజీలో)

సంపాదకుని పేజీ

వివేకరహితమైన బుద్ధి ఆత్మనాశనకరం

తైరివిశేటలు ఉండటం బుద్ధిబలమే. కానీ ఈ బుద్ధిప్రభావం వికటిస్తే ప్రళయాంతక మవుతుంది. సత్యజిజ్ఞాస, ధర్మవిరతి పెరుగుతూన్న కొద్దీ, తీక్షణమైన కొద్దీ బుద్ధిలో దాగిన వివేకం ప్రజ్వలిస్తుంది. బుద్ధి ముఖ్య లక్షణమే వివేకం. వివేకం మంచిచెడ్డలను, ధర్మాధర్మాలను, సత్కాసత్కాలను వివేకించి సక్రమమార్గంలో ఆత్మోన్నతిని కలిగిస్తుంది. జీవితంలో మానవుడు ఎన్నెన్నో గ్రంథాలను చదివి విజ్ఞానాన్ని సంపాదించుకోవచ్చు. ప్రకృతిని పరిశీలించి విజ్ఞానాన్ని ప్రవృద్ధి చేసుకోవచ్చు. స్వానుభవంతో విజ్ఞానాన్ని పెంచుకోవచ్చు. పెద్దల జీవితాలను, వారి అనుభవాలను పరిశీలించి విజ్ఞానాన్ని మరింత కోళాయమానం చేసుకోవచ్చు. కానీ ఎంత జ్ఞానం సంపాదించినా, ఏం లాభం? వివేక రహితమైన బుద్ధి ఆత్మ నాశనకరం! బుద్ధి మంతుడు ప్రజ్ఞాతికయాన్ని ప్రకటించుకోలేడని కాదు. ఇవి స్వాతికయాన్ని, అహంకారాన్ని పెంచుతాయి. సక్రించిన బుద్ధిలో కానికీ ఆనర్థ హేతువు. బుద్ధిబలం కేవలం స్వాతికయాన్ని, ఆత్మవంచనను నిలవరుస్తుంది.

జీవిత ప్రమాణం కాదు, జీవన ప్రమాణాన్ని విజ్ఞానయొక్క పరమావధి.

“ఉన్నది మాధుర్యం చెందక మానదు. అణువుకై నా

బుద్ధిబలం ఆత్మన్మతికి సహకరించాలి. పరి
తాపంతో ఆత్మపరీక్ష చేసుకోవాలి.

చాలామంది జీవితంలో ఆసలు విష
యాన్ని విస్మరిస్తారు. ఆత్మవంచనతో
జీవిస్తారు. వివేక జ్యోతిని వెలిగింతుకొని
రత్నగర్భితమైన మహాసముద్రాన్ని చదిలి
జనుకలో ముత్యపుబిప్పలు సంగ్రహిస్తారు.
ధర్మాధర్మముల మధ్యనుండే సూక్ష్మత
సూక్ష్మమైన తారతమ్యాన్ని తెలుసుకోవాలి.
ధర్మాభిప్రదితో కూడిన విజ్ఞానం అవసరం.

భగవదీతలో, ఖురాన్‌లో, జెండ్ అనె
స్తాలో ప్రపంచ వాఙ్మయంలో లేని వివేకం,
విజ్ఞానం ఉంది. పాండవశ్రేష్ఠుడైన అర్జునుడు
వేదశాస్త్రాలు చదివినవాడు, పుణ్యకర్మ
నిరతుడు, పాపభీతి కండాడు, స్వర్గనరక
ముల విజిత త్వమును తెలిసినవాడు, తనను
చంపవచ్చిన వారినినను ఆధర్మముగా
చంపనివాడు. ధర్మం కొరకు తన ప్రాణా
లను సహితం ఒడ్డువాడు. మమకార
మోహితుడై యుద్ధాన్ని నిరమించినప్పుడు
శ్రీకృష్ణుడు చేసిన గీతోపదేశమే మనకు
దేశము, దివ్యోపదేశము.

ప్రపంచంలో 6,40,000

పోస్టాఫీసులు

ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో ఉన్న 6,40,000
పోస్టాఫీసులు 185 దినియను ఉత్తరాలు,
పోస్టాఫీసులు, 180 దినియను వివిధ పత్రిక
లను చేబడతాయి.

—వరల్డ్ పోస్ట్ యూనియన్, బెర్న్

(2 వ పేజీ తరువాయి)

లేక దైవం నిర్ణయించిన తీర్పు ఇదే
ధర్మబద్ధమైనది. మానవమాత్రులు
నిర్ణయించేది న్యాయబద్ధంగా ఉండదు.
న్యాయాధికారులను, న్యాయనిర్ణేతలను
బట్టి తీర్పులు మారుతుంటాయి, కానీ
దైవనిర్ణయమైన తీర్పుకు మార్పు
ఉండదు. ఈ సుస్థిరమైన దైవనిర్ణయ
న్యాయం మీదే విశ్వాం రచనమయంగా
విరాజిల్లు తుంటుంది. పరమసత్యం
ఎప్పుడూ మారనిది. అది నిత్యం. అది
నిర్వికల్పం.

అద్భుతమైన పారమార్థిక న్యాయం
గణితశాస్త్రం వంటిది, రెండు రెండు
కలుపుతే ఎప్పుడూ నాలుగే. తటస్థ
లక్షణాలనుబట్టి, ప్రయోజనాలను,
స్వరూప లక్షణాలనుబట్టి పరమార్థాన్ని
అవగతం చేసుకో. విశ్రేయకృతకు
దైవ నిర్ణయమైన న్యాయానుభవం
కంటే వేరే సాధనలేదు.

సప్తకల్పనా-చతురులు

డా॥ అలెగ్జాండర్ గ్రహంబెల్

అలెగ్జాండర్ గ్రహంబెల్ 1878 లో తెలిఫోన్ పాదనాన్ని కనిపెట్టిన విజ్ఞాన మనుడు. బెల్ 1847 లో స్కాట్లండ్ ఎడిన్ బర్గ్ లో జన్మించాడు. ఇతడి తండ్రి అలెక్సాండర్ మెర్విల్ బెల్ మూగ, బిడిరులకు విద్య నేర్పుతుండేవాడు. ఈ ఉద్యమంలో

తండ్రికి సహకరించడానికి ఇతడు ఒక కోర్సును కనిపెట్టే తయారు చేసాడు. దానికి విసిబిల్ స్పీచ్ (Visible speech) అని పేరు పెట్టాడు. మాట్లాడేటప్పుడు నాలుక, కంఠం, పెదమలు పొందుతున్న స్థితిగతులను విర్ణయించి వ్రాసిపెట్టాడు. దీనిని ఇతడు ప్రత్యక్షంగా ప్రయోగించేవి తండ్రికి ప్రదర్శించాడు. కొంతకాలానికి ఇతడికి శబ్దం, శబ్దప్రసారం గురించి తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం బయలుదేరింది. ఎడింబర్గ్ మరియు లండన్ యూనివర్సిటీలో ఇతడు

విద్యను అభ్యసించాడు. జర్మనీ పుర్ట్స్మిట్ యూనివర్సిటీలో ఎ. హెచ్. డి. పట్టాన్ని సంపాదించాడు.

అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న బెల్, ఆరోగ్యభివృద్ధి కొరకు 1870 లో ఇతడు కుటుంబంతో కేనడా ఒంటారియోకి కాపురం మార్చాడు. 'విసిబిల్ స్పీచ్' నేర్పించడానికి బెల్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో బోస్టన్ కు వెళ్ళాడు. అక్కడ గార్డినెర్ గ్రీన్ హార్బర్ మూగ కుమార్తె మేబెల్ కి మాట్లాడడం నేర్పాడు. ఆ తరువాత ఒక తీగగుండా తెలిగ్రాఫ్ వార్తలను ప్రసారం చేయడానికి ప్రయోగాలు చేసాడు. ఇతడి ఈ ప్రయోగాలకు హార్బర్డ్ కాలనీస్ అధిక సహాయం చేసాడు.

చిన్న లోహపు ముక్కలను కంపింపజేసి ఈ కంపనలవల్ల జనించే ఉచ్చ, వీచస్థాయి శబ్దాల ప్రసారాన్నిబట్టి వివిధ వార్తలను వేరుచేయుటకు ప్రయత్నించాడు. జూన్ 2, 1875 న బెల్ కు సహాయకుడుగా ఉన్న థామస్ ఎ. వాట్సన్ అకస్మాత్తుగా ఒక లోహపుముక్కను ధ్వనింపజేసాడు. ఈ ధ్వని మరియొక గదిలో సవిచేస్తూన్న బెల్ కి తీగద్వారా వినిపించింది. ఇదే వీరు కనిపెట్టిన మాత్రవ ప్రక్రియకు ఉత్సాహాన్ని ప్రవృద్ధిచేసింది. ఈ విధానంలో మాటలను ప్రసారం చేయడానికి ఇద్దరూ ప్రయత్నాలు కొనసాగించారు.

“ముఖస్తుతి చేసేవారూ తాము పొగిడే

మార్చి 7, 1876న బెర్ తన సాధనాన్ని 'పేటెంట్' చేయించాడు. మూడురోజుల తరువాత అకస్మాత్తుగా ఒకసారి బెర్ లిట్టలమీద బాటో అసిడ్ పడింది. వెంటనే వాటన్ 'వీవు ఒక్కసారి ఇలా' అన్న బెర్ మాటలు తీగ ద్వారా అతడి అనుచరుడికి వివరపడింది. 'చెరిఫోస్' ప్రారంభమైంది.

1877 లో ఇతడు బెర్ 'చెరిఫోస్' కంపెనీ స్థాపించాడు. అనాడు ఇతడు కనిపెట్టిన 'చెరిఫోసు'కి చెవిదగ్గర పెట్టుకునే 'ఇయర్ పీస్' మాక్రమే ఉండేవి. అనే ఒకటి మైక్రోఫోనుగాను, రెండవది లౌడ్ స్పీకర్ గాను ఉపయోగపడ్డాయి. దీనిపై గణించిన లాభాలను ఇతడు 'బిర్రెక్వాన్ని' గురించి చేసే పరిశోధనలకు వెచ్చించేవాడు.

బెర్ మొదట కనిపెట్టిన 'చెరిఫోస్'కు అంత ప్రసిద్ధి రాలేదు. ఫిందెర్బియా (యు ఎస్ఎ) ఎక్స్ పోజిషన్ కు వచ్చిన 'బ్రెజిల్ చక్రవర్తి పెడ్రో' 'చెరిఫోసు' రిసేపరు తీసి 'టు ది ఆర్ నాట్ టు ది' అనే వార్త మొట్ట మొదట వివిధ భయంతో ఫోన్ ను క్రిందికి జారవిడిచాడు.

ప్రసిద్ధ వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞుడు లార్డ్ కెల్విన్ అమెరికాలో అతడు చూసిన 'చెరిఫోసు' అద్భుతమైనదని చెప్పాడు. బెర్ ప్రయోగం చేసిన తరువాత ఇంగ్లండులో క్విన్ విక్టోరియా మహారాజు తన స్వంత ఉపయోగానికి ఒక 'చెరిఫోసు' ఇత వాడింది.

బెర్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ వాత్తవ్యయై వాషింగ్టన్ లో స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకున్నాడు. అగస్టు 2, 1922లో ఇతడు తనదా నోవా స్కోటియాలో స్వంత

ఇంటిలో మరణించాడు. మరణించడానికి ముందు ఇతడు కనిపెట్టిన 'చెరిఫోస్' ప్రపంచం అంతటా ఏర్పాటుచేయబడింది. కాలక్రమేణా మన జీవితంలో 'చెరిఫోస్' ప్రభావం తీవ్రతరమైంది.

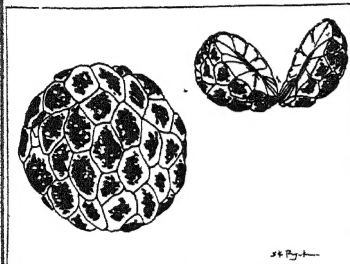
ప్రపంచంలో మిక్కిలి ఎత్తుగా ఉండే స్మృతి చిహ్నం

యుఎస్ఎ మిస్సోరీలో 'పెంట్ లూయిస్' లోని ఎవర్ స్టీర్ ఆర్మి ప్రపంచంలో మిక్కిలి బ్రహ్మాండమైనది. ఇది సైయన్ లెన్ స్ట్రెయిట్ లో 2,80,00,000 చారిత్రక నిర్మాణం అక్టోబరు 28, 1945 లో పూర్తి చేయబడింది. 630 అడుగుల ఎత్తు ఉండే ఈ స్మృతి చిహ్నం 1803 లో తెల్లజాతుల వర్ణము దిక్కు ఆక్రమణ జ్ఞాపకార్థం నిర్మించబడింది. దీనిని ఈరోజున యావత్ ప్రపంచం చూస్తుంది.

ప్రవాహలము

భారతీయ జీవిత విధానంలో రామాయణ ప్రభావం చాలా అధికంగా ఉంది. వ్యవసాయ రంగంలో కొన్ని జాతుల పళ్ళకు సీతా, రామ, లక్ష్మణ. హనుమాన్ పేర్లు పెట్టారు. ఈ పరిజాతులలో చాలా ప్రసిద్ధి పొందినది సీతావలము. ఇతర రామ,

లక్ష్మణ, హనుమాన్ ఫలాలు అంత ప్రసిద్ధి చెందకపోయినా కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో వీటిని పెంచి ధుచిగా అదరజీయంగా తింటారు. ఇవి ఏ ప్రదేశాలలోనైనా సులభంగా పెరగడం చేతను, పుష్టికరమైనవి అగుటచేతను, చౌకగా దొరికేవి అగుటచేతను వీరసాదలు అందరూ ఉపయోగిస్తారు.

ఈ జాతి అన్నోనా (Annona) కుటుంబానికి చెందినది. వీటిలో 70 కంటే అధికంగా ఉపజాతులు ఉన్నాయి. కానీ భారత దేశంలో పై నాలుగు రకాలే ఉన్నాయి.

ఈ జాతి చెట్లు పొడిగా ఉండే ఉష్ణప్రదేశపు వాతావరణంలో బాగా పెరుగుతాయి. ఎక్కువ సారవంతంగాని ఇనుక ప్రదేశాలలోను, రాతినేలలోను కూడా ఇవి వియధి

దీరతాయి. భారతదేశంలో సుమారు 50,000 హెక్టేరుల ప్రదేశంలో ఇది సాగుబడి చేయబడుతుంది.

అన్నోనా కుటుంబంలో సీతాఫలం చాలా ప్రసిద్ధిపొందినది. దీనిని అన్నోనా స్క్వామోసా (Annona squamosa) అంటారు. ఇది సాధారణంగా 15 మొదలు 20 అడుగులు ఎత్తుగా పెరిగే చెట్టు. ఈ చెట్టు కలపకు సాధారణంగా పురుగు వట్టదు. చెడ తినదు. అందుచేత గ్రామాలలో బండ్లదాకాల తయారీకి, ఇంటి కప్పులకు దీని కర్రను ఉపయోగిస్తారు.

దీని ఆకులలోను, కాండంలోను లభించే అన్నోనైన్ (Annonaine) అనే వధారకం దీనికి చేదు కలిగిస్తుంది. అందువల్లే ఈ చెట్లను వకువులు, మేకలు, ఇతర జంతువులు తినవు. కాబట్టి వీటిని సాధారణంగా కంచెలు వేయడానికి ఉపయోగిస్తారు.

సీతా ఫలాన్ని కస్టర్డ్ ఆపిల్, స్వీట్ ఆపిల్, షరీఫా అంటారు. సీతా వలంలో

సంవత్సరంలో 16 మిలియను మెరుపులు

నగటున సంవత్సరంలో 18 మిలియను మెరుపులు సంభవిస్తాయి. వీటివల్ల 100 మిలియను బియ్యం ఎరువులు ఏర్పడి వానలో కరిగి భూమిలో చేరుతున్నాయి.

“అసమర్థులు కామకుని ఉండే అనుకూలాలే

సమర్థులు సుఖించునట్లే అనుకూలము”

అనేక రకాలు ఉన్నాయి. ఎరువు, నీలం కల
నిన రంగు చర్మము గల ఎర్ర సీతాఫలము,
తెల్లని కండ్లుగల 'మామూక్', ముదురు
అకుపచ్చ రంగు 'బాలనగర్' ముఖ్యమైనవి.
లోపల వల్లటిగింజలు విస్తారంగా ఉంటాయి.
పీటి దుట్టు తియ్యని తెల్లని గుడ్డు ఉంటుంది.
దీంతో రుచికరమైన జామకూడా తయారు
చేస్తారు. కొన్ని చోట్ల ఈ పండ్లరసంతో
సారాకూడా వండుతారు. 10 లేక 12 గింజలు
మాత్రమే ఉండే మంచినీటి పండ్లను
మెదక్ జిల్లా, జంగారెడ్డి వ్యవసాయ పరిశో
ధక కేంద్రంలో అభివృద్ధి చేస్తారు.

సీతాఫలంలో చక్కెర, ప్రోటీనులు, లిపి
జాలు సమృద్ధిగా ఉంటాయి సీతాఫలంనుండి
తీయబడిన అల్కహాల్ను ఆనోకోరిన్
(Anocorin) అంటారు. దీనికి క్రిమినాశక
గుణం ఉంది. అనేక బాషలలో తయారీలో
దీనిని ఉపయోగిస్తున్నారు. సీతాఫలం గింజల
నుంచి తీసిన తెల్లని పదార్థం క్రిమినాశక
గుణాలు ఉన్నాయి. సీతాఫలంలో గింజల
వల్ల 30 కాతం తైలం లభిస్తుంది. చెట్టు
అకులు, కొమ్మలు, బెరడు, వేళ్ళు, పళ్ళు
మొదలైన వివిధ భాగాలకు ప్రత్యేక బాషధ
గుణాలు ఉన్నాయి.

హనుమాన్ ఫలం కర్ణాటకలో పర్వత
ప్రాంతాలలోను, శ్రీలంకా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
మాత్రమే పెరుగుతుంది. ఇటీవల హైదరా
బాద్ లో దీనిని విస్తారంగా పండిస్తున్నారు.

హనుమాన్ ఫలం చాలాపెద్దదిగా ఉంటుంది.
మంచి రుచిగా ఉంటుంది. గింజలు చాలా
తక్కువగా ఉండి గుడ్డు ఆదికంగా ఉంటుంది.

రామాఫలము మానవ హృదయం
ఆకారంలో ఉంటుంది. పసుపు, ఎరువురంగు

తొక్క గలిగి ఉంటుంది. పశ్చిమ బెంగాల్ లో
దీనిని నోనా (Nona) అంటారు. వ్యాపార
సీత్యా దీనికి అంత ప్రసిద్ధిలేదు. అందుచేత
దీనిని విస్తారంగా పండించరు. అంత రుచిగా
ఉండకపోవడమే దీనికి కారణము. తొక్క
మీద ముక్కుండే పవనపండు లాంటి నాపి
రకం ముండ్ల సీతాఫలం అస్సాంలోను,
బర్మాలోను ఎక్కువగా పండుతుంది. దీంతో
పర్పత్తులు తయారుచేస్తారు.

(మిగతా 12 వ పేజీలో)

నియామిన్ ట్యూన్స్ ఎవరు?

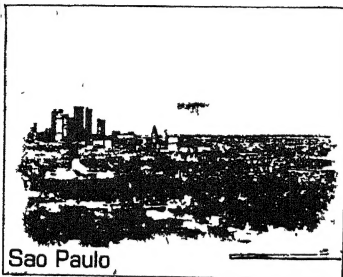
ఎంగ్ మరీయ్ బాంగ్ (1811-1874)
బాంగ్ లాండ్ నియామిన్ అప్పించిన కవలలు.
వీరు నడుం దగ్గర కలిసిపోయి వున్నారు. ఈ
కవలలను అనుసరించే జన్మదు చెప్పు
వాన క్రింది భాగం దగ్గర చేరిపోయి వున్న
వారిని "నియామిన్ ట్యూన్స్" అంటారు.
ఒక్కొక్కప్పుడు కవులకిళ్ళ సహాయంతో
నియామిన్ కవలలను విడదీయవచ్చు. కానీ
ముఖ్యమైన ఆయువుపట్లవద్ద చేరిపోతే విడ
దీయడం ప్రమాదకరం కాదు.

"ప్రార్థనచేసే పెదిమలకన్నా, చేయూతనిచ్చే చేతులు గొప్పవి."

ప్రపంచనగరాలు

సా ఓ పా లో

దక్షిణ అమెరికా బ్రెజిల్ లో సా ఓ పా లో రాజధాని నగరం సా ఓ పా లో. ఇక్కడ 7 మిలియను మంది జనం నివసిస్తారు. ప్రతీ సంవత్సరం ఒక మిలియను మంది పర్యాటకులు ఈ నగరాన్ని సందర్శిస్తారు. నగ

Sao Paulo

రంలో వీరికి 270 హోటళ్లు, 500 సినిమాలు విలాసం విసోదం కలిగిస్తాయి. అతి శీఘ్రంగా ఇంత ప్రవృద్ధి ఇక్కడ జరిగిందంటే ఆశ్చర్యం కలుగక మానదు. 1810 లో ప్రవృద్ధిలేని ఈ చిన్నగ్రామంలో 7000 మంది నివసించేవారు.

నేటికీ ఇక్కడ బ్రెజిలీన్ నాంప్రకాయంలో పెద్ద పెద్ద రాళ్ళతో నిర్మింపబడిన ప్రాన్సిపెస్ కన్ కాన్వెంటు, అందమైన చర్చీలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ 1554 లో జెమ్యూయిట్లు నిర్మించిన పాత చర్చి చారిత్రక స్మృతి చిహ్నంగా రక్షింపబడుతుంది. ఇప్పుడు నిర్మాణమైన ఆధునిక భవనాలు సా ఓ పా లోలో నిర్మింపబడ్డాయి. ప్రపం

చంలో అన్ని ప్రదేశాలనుండి అనేకమంది సాంకేతిక, వైజ్ఞానిక సాహసోద్యమశీలురు ఇక్కడ నిర్వహింపబడే ఇండస్ట్రియల్ ఫెయిర్స్ సందర్శిస్తారు.

ఆహార్య ప్రాచీన వస్తువులు, చిత్రాలు సా ఓ పా లో ఆర్ట్ మ్యూజియంలో భద్రపరచబడి ఉంటాయి. సుప్రసిద్ధ వాన్ గోగ్, పికాసో, రెనాయర్, రెంబ్రాంట్, టాలోస్ మొదలైన చిత్రకళోపాసకులు చిత్రించిన చిత్రాలు ఇక్కడ ఉంటాయి. పేరెడ్ ఆర్ట్ మ్యూజియంలో మతసంబంధమైన కళా వస్తువులు పదిలపరచబడ్డాయి. కాసాదో బాండియరాంటే 17 వ శతాబ్దంలో నిర్మింపబడిన గృహసమూహాను తెలియజేస్తుంది. ఇవని భద్రపరచబడినవన్నీ ప్రామాణికమైనవి. ఇక్కడి ఇన్ స్టిట్యూట్ బుటాంటాలో 33,000 రకాల పాములు, పైచెర్లు ఇంకా అనేకరకాల విషజంతువులు ప్రదర్శింపబడతాయి.

పార్ ఫె ఆన్ హెంబే ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద ప్రదర్శనశాల ఇక్కడి మరియొక ముఖ్య ఆకర్షణ. రాటిన్ అమెరికా ముఖ్యపారిశ్రామిక ప్రదర్శనలు ఇక్కడే నిర్వహింపబడతాయి. ఇప్పుడు 'సా'లో ప్రపంచంలో గల జంతువులన్నీ ఉంటాయి. సా ఓ పా లోలో పెద్ద పెద్ద మైదానాలతో, మ్యూజియములతో, స్మారక భవనాలతో (మిగతా 13 వ పేజీలో)

“మనిషిని సంస్కారవంతుణ్ణిచేసే చదువే చదువు.”

షిరిడి సాయిబాబా

శ్రీ హెచ్.హెచ్. నరసింహస్వామిజీ

శ్రీ సాయిబాబా గొప్ప దివ్యంశ నంటాడు. 'పరమజ్ఞాని', 'అవతార' పురుషుడు. పూర్వం నైశాం నవాబు పాలనలో ఉన్న హైదరాబాదుకు చెందిన "పత్రి" అనే గ్రామంలో బాబా ఒక సామాన్య బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో జన్మించారు. చిన్నప్పటి

తిరగడం ప్రారంభించారు. అనేక ప్రదేశాలు సందర్శించి 16 వ సంవత్సరం వయస్సులో షిరిడీ చేరుకున్నారు. కొంతకాలం పాటు ఇక్కడ మష్టివంశం ఉండి తిరిగి పశ్చిమంగా తిరగడం మొదలు పెట్టారు. 20 వ సంవత్సరం వయస్సులో తిరిగి షిరిడీవచ్చి భౌతిక శరీరాన్ని వదిలేదాకా అక్టోబరు 15, 1918 వరకు అక్కడే ఉండిపోయారు. షిరిడీ మహారాష్ట్ర అహమ్మద్ నగర్ జిల్లా కోపేర్ గోన్ కాటాకాలో రాహూ అనే గ్రామం దగ్గర చిన్న వద్దె.

SAIBABA

బాబాని ఒక ముస్లిం పక్షిరు వద్ద పదలి పెట్టారు. కాబీ కొద్ది సంవత్సరాలకి గోపాల రావు డేక్ ముఖ్ అనే పీలు వెంకుళగురు సంరక్షణలోకి వచ్చారు. బాబా ఇక్కడ భక్తి శ్రద్ధలతో గురువుగారికి పేరులు చేస్తూ వారి అనుగ్రహంతో 'ప్రేమమార్గం' లో ప్రగతిపూర్వకమైన లక్ష్యనిర్దిధి పొందారు. అప్రయత్నంగా బాబా అనేక అపూర్వ సిద్ధులు, దివ్యమహిమలు ప్రదర్శించేవారు. బాబా యౌవనంలోనే గురువుగారు మరణించారు. ఆ తరువాత బాబా పక్షిరుగా

వివేకమే పాతకాపిలు

ఏప్రిల్ 1983; మార్చి '84, మే '84, జూన్ '84, ఆగస్టు '84 నుంచి నవంబరు '84; జనవరి 85, మార్చి '85 నుంచి అక్టోబరు '85; జనవరి '86 నుంచి డిసెంబరు '86; జనవరి '87 నుంచి డిసెంబరు '87; జనవరి '88 నుంచి డిసెంబరు '88 కాపీలు మావద్ద ఉన్నవి. 1983 కాపీవెల పై 0.75; 1984 కాపీల వెల రూ. 8.75 య; 1985 కాపీలవెల వెల రూ. 11.50 య; 1986 కాపీల వెల రూ. 18.25 య; 1987 కాపీల వెల రూ. 18.00 య; 1988 కాపీల వెల 20.25 య. రిజిస్టర్డ్ పోస్టల్ పోండ్ దానికి కాపీల వెలతోపాటు రూ. 5.00 య చేర్చి M. O. సంపాది. 'వివేకమే', 9, డేకారోడ్డు, మైరాపూరు, మద్రాసు-600 004. —నర్మకర్తవన సువేదక

“క్రొత్త వైద్యునికన్న పాతలోగి మేలు.”

బాబా మొట్టమొదట పిరిడి చేరినప్పుడే ఆధ్యాత్మిక బోధనలను పొందారు. ఎండ నక, వాననక ప్రాపంచిక మఠాలను లెక్క చేయకుండా ఒక వేపచెట్టు క్రింద నివసిస్తూ విద్యమెత్తుకుంటూ దొరికినప్పుడు తింటూ, లేనప్పుడు పస్తూండేవారు. ఈ విధంగా బాబా వాస్తవమైన సన్యాసి జీవితం జీవించేవారు.

బాబా వేపచెట్టును వదలి దగ్గరలో ఉన్న మసీదులో మకాం పెట్టారు. ఏకాంత జీవితాన్ని జీవించేవారు. జన సమూహంలో ఎప్పుడూ చేరేవారు కాదు. సన్యాసులతో, పక్షులతో, భక్తులతో కాలం గడుపుతుండే వారు. అయినా తోచినప్పుడు ఉచితంగా భవ మందులన్ని రోగులకు చికిత్సచేస్తూ, వారికి ఆరోగ్యం చేకూరుస్తూండేవారు.

ఊరిలో అనేకమంది బాబాని ఒక పక్షిగా నిర్లక్ష్యం చేస్తూండేవారు. సామాన్యంగా మసీదులో దీపాలు వెలిగించడానికి చుట్టపల్లి కొందరు మానె ఇవ్వడం వాడుక. ఒకరోజున వారు మానె ఇవ్వడం మానేసారు. బాబా

విచారించలేదు. దీపాలలో మానెకు బదులుగా పీళ్ళుపోసి వత్తులు వేసి వెలిగించారు. ఆశ్చర్యం: రాత్రంతా దివ్యకాంతితో దీపాలు వెలిగాయి. గ్రామస్తులు ఇది గ్రహించి ఆశ్చర్యపడిపోయారు.

బాబా హరినామ జపం చేస్తూండగా ఒక నాడు సాక్షాత్తు భగవంతుడు హరియాపంలో ప్రకృతమైయాడు. బాబా జీవితంలో వింత మార్పు సంభవించింది. అనాటినుంచి బాబా మందులు ఇవ్వడం మాని, మందులకు బదులుగా 'ఉది' ఇవ్వడం ప్రారంభించారు. మసీదులో విశ్వాన్నివల్ల ఏర్పడిన భస్మం 'ఉది'. రోగులు విశ్వాసంతో ఈ భస్మాన్నే నాలుక మీద వేసుకుని కఠిరానికి రాసుకునేవారు. రోగాలు కుదిలేవి. విర్యయంగా, సంతోషంగా ఉండేవారు. సంకయాలు తీరి పోయేవి.

1892 నాటికి బాబా మహిమలు విన్న ఆ జిల్లా కలెక్టరు పర్సనల్ అసిస్టెంటు నారాయణగోవింద చందోక్కార్, అతడి పోలీసు అధికారి గణపకరావు దత్తాత్రేయ సహా ప్రబుద్ధ బాబా దర్శనం చేసుకున్నారు. బాబా సామాన్య విరాడంబర జీవితానికి, మహిమలకు, అతడి పవిత్రమైన జీవితానికి, ప్రేమానురాగంలకు ఆశ్చర్యాలన్ని ప్రకటించి, బాబా మహిమలకు తగిన ప్రచారం కలిగించారు. 1908 నుండి పిరిడి ఒక సుప్రసిద్ధ యాత్రాస్థలంగా మారిపోయింది. అనేకమంది భక్తులు జాతి, మత, కుల విభేదం లేకుండా శ్రీమంతులు, దరిద్రులు, గొప్ప తక్కువ భేదం లేకుండా, ఉన్నతాధికారులు, సామాన్య ఉద్యోగులు, పల్లెటూరివాళ్ళు, నగరవాసులు,

“బంగారు పళ్ళాన్నికై నా గోడ చేర్చు అవసరం.”

దొంగలు, దొరలు బాబా దర్శనం చేసుకోడానికి వచ్చేవారు. భక్తి, భగవన్నామ ప్రచారం చేసిన విద్యపురుషులు బాబా. ఇతడి మహిమల వల్ల ప్రజలకు ఒక లక్ష్యం ఏర్పడింది. బాబా నళరీంకో భక్తులకు ప్రసన్నుడై వారి కావశ్రయాలను తీర్చేవారు. అదేవిధంగా నేటికి శ్రీ బాబా దివ్యాత్మ చైతన్యవంతమై ప్రకాశిస్తూ భక్తులకు మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది.

తాను సాయి శరీరానికి చెందినవాడు కాదని ప్రతీచోటా, ప్రతీ సమయంలో, ప్రతీ ప్రాణిలో తాను ఉన్నట్లు భక్తులను విశ్వసించ చేసారు. అనేకమంది భక్తులు సాయి స్వరూపాన్ని ప్రత్యక్షం చేసుకున్నారు. సర్వాంతర్యామియైన బాబా పిరిడిలో మట్టితో చేరిపోయిన భౌతిక కాయముకాదు. సాయి సవిత్ర ఆత్మ. అనేకపార్లు భక్తులు సాయి పోలో సజీవంగా, చైతన్యవంతమైనదిగా చూడగలిగారు. హైందవ భక్తులకు బాబా ఒక ప్రత్యక్షదైవము. భక్తులు తమ తమ జీవితాలలో ప్రతిక్షణం అడుగు అడుగున సాయి చైతన్యతను అనుభవిస్తున్నారు.

బాబా అన్ని మతాలను సమానంగా గౌరవించారు. 'ఫాతిహ' (Fatih) చెబుతూ మహమ్మదీయులు ఖురాన్ పఠిస్తూంటే దీక్షగా వినేవారు. హిందువులకు రామచంద్రం చెబుతూ గీతను ఉపదేశించేవారు. బాబా ఏ మతానికి చెందని విశ్వైక మతాధిపతి. బాబా మసీదులో నేటికీ 'నింబార్' ఉంటుంది. మహమ్మదీయులు ప్రార్థనలు సలుపుతారు. హిందువులు, పార్శ్వ ప్రార్థిస్తారు. దగ్గరలో సవిత్రమైన తులసి బృందావనం ఉంది. బాబా అదేకాన్ని అనుసరించి ఇక్కడ ప్రతీరోజూ

పురాణ ప్రపవనాలు జరుగుతాయి. దివ్య ప్రబంధాలు, ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలు పఠించబడతాయి. ముస్లిములు ఖురాన్ పారాయణ చేసిస్తారు.

భక్తిమార్గంలో సేవకోకుడిన ప్రేమే శ్రీ సాయిబాబా ముఖ్యదేవత. సాకారమో, విరాకారమో భగవంతుని సాక్షాత్కరించవలెను కను ఆత్మానుభూతిని పొందడమే వీరి ఉపదేశ లక్ష్యము.

— 'అర ఇందియా సాయి సమాఖ్' సౌజన్యంతో

అమెజాన్ నదీ లోయలో 2,000 రకాల చేపలు

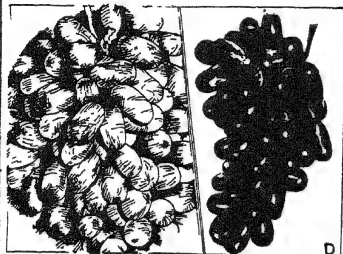
ప్రపంచంలో తూ మి మి ది చెట్లవల్ల లభించే ప్రాణవాయువులో సగానికి సగం అమెజాన్ నదీలోయలో చెట్లు, ఇతర వృక్ష సంపదవల్ల ఉత్పాదించబడుతుంది. ఇప్పటి 2,000 జాతుల చేపలు, అట్లాంటిక్ మహా సముద్రంలో ఉన్న వాటికంటే చాలా అధికం.

“సాహసంవల్ల కొందరికి అదృష్టం సట్టినా,
చాలామందికి దురదృష్టం సట్టుతుంది.”

అక్కదా-ఇక్కదా

ద్రాక్షలో క్రొత్త రకాలు:

ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు చెందిన హార్టికల్చరల్ రిసెర్చ్ విభాగం వారు రెండు క్రొత్త

ద్రాక్షరకాలను అభివృద్ధి చేసారు: ఈ పళ్ళు అతిశీఘ్రంగా పెరుగుతాయి. వీటిలో కరిగే పోషకపదార్థాలు అధికంగా ఉంటాయి: పళ్ళు ఒకే పరిమాణంలో ఉంటాయి. ఇవి తినడానికి, ఇతర పండ్లు నిర్వహణశ్రమలకు వినియోగపడతాయి.

అంతరించిపోయిన 'మౌనాయ్' అగ్నిపర్వతంమీద బ్రహ్మాండమైన దూరదర్శిని:

పసిఫిక్ మహాసముద్రంలోని హవాయ్లో అంతరించి పోయిన మౌనాయ్ అగ్నిపర్వతంమీద బ్రహ్మాండమైన దూరదర్శిని నిర్మించబడుతుంది. ౩7 మిలియను దాలర్ల వ్యయంతో నిర్మించబడే ఈ దూరదర్శిని పూర్తి అయితే సుప్రసిద్ధ ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు విశ్వం ఉత్పత్తిని సువిశేషంగా పరిశీలించ

డానికి ఏలు కలుగుతుంది. ఇది యు ఎస్ ఎ కాలిఫోర్నియాలోని పారమార్ పర్వత శిఖరం మీద ఉన్న దూరదర్శినికి రెండింతలు పెద్దదిగా ఉంటుంది. యు ఎస్ ఎస్ ఆర్ కాకనవ్ లో పస్టుకోవ్ పర్వత శిఖరంమీద ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద దూరదర్శినిని మిందిపోయి ఉంటుంది.

బిసి రివ శతాబ్దానికి చెందిన

పురావస్తువులను కనుగొన్నారు:

టాగర్ శాస్త్రపరిశోధకులు ఉత్తర ప్రదేశ్ లో అహిచ్చాత్రా (నేటిరామ్ నగర్) దగ్గర బిసి రివ శతాబ్దానికి చెందిన గౌతమ బుద్ధునికి పూర్వకాలపు పురావస్తువులను కనుగొన్నారు.

(7 వ పేజీ తరువాయి)

పీతాఫలంలో విటమిన్ 'C' సమృద్ధిగా లభిస్తుంది. కాలియం, ఇనుము కూడా ఉంటాయి. రామాఫలంలోను, హనుమాన్ ఫలంలోను కూడా ఇవి లభిస్తాయి. రామాఫలంలో విటమిన్ 'ఎ' కు సంబంధించిన 'బి' కెరోటీన్ అదనంగా ఉంటుంది. ఈ పళ్ళలో గుజ్జా సులభంగా జీర్ణం అవుతుంది. పిల్లలు, పృథ్వులు కూడా దీనిని వాడవచ్చు. పాలు మాచి గట్టి ఆహారం తినిపించే పిల్లలకు ఆహారంలో దీనిని కలిపి తినిపించవచ్చు.

—'హెర్బల్ ఆఫ్ హెల్త్' సౌఖ్యవ్యంశ'

“ఇతరులలో ఒక పౌరపాటును గమనిస్తే
నీలోని రెండు పౌరపాట్లను గుర్తుచేసుకో.”

బలేరియాలో మొత్తం క్రామిక శక్తిలో 49.3 శాతం మహిళలే:

తూర్పు యూరప్ బలేరియాలో మొత్తం పారిశ్రామిక శక్తిలో 49.3 శాతం మహిళంది. పారిశ్రామిక సంస్థల ఉద్యోగాలలో

49.1 శాతం వీరింది. కంఠితపాల, రాక పోకలు, వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక, మరియు ఇతర సంస్థలలో మొత్తం 58 శాతం వీరే. వ్యాపారం, ఆరోగ్య రక్షణ, సాంఘిక భీమా మరియు ఆర్థిక రంగంలో మహిళంది 74 శాతం.

ఆసియాలో అతి ప్రాచీనమైన మిక్కిలి పెద్ద జైన విగ్రహం:

మధ్యప్రదేశ్ లో బావంగజాదగర్ సాత్పూరా పర్వతశ్రేణిలో ఆసియాలో అతి ప్రాచీనమైన మిక్కిలి పెద్ద జైన విగ్రహం ఉంది. 84 అడుగుల ఎత్తుగల ఈ ఋషభ

దేవ విగ్రహానికి 14 సంవత్సరాల కొకసారి మత్తకాభిషేకం జరుగుతుంది.

భారతదేశం పదవవంతు వర్ష పాతాన్నే వినియోగించుకుంటుంది:

ఇప్పుడు భారతదేశం పదవవంతు వర్ష పాతాన్నే వినియోగించుకుంటుంది. వర్షపు నీటిని వ్యర్థం కానియేకుండా చిన్న చిన్న రిజర్వాయరులు, ఇతర నీటి నిల్వ నదు పాయాల నిర్మాణంవల్ల సంవత్సరంలో వడే వర్షపాతం మన మంచినీటి అవసరాలను తీరుస్తుంది. — 'నిజఇ.ఎన్.ఎన్.ఎన్'

సౌజన్యంకో

(8 వ పేజీ తరువాయి)

విందిన పార్కు పార్క్ దొ ల్నిరాఫూయేరా (parque do Ibirapuera).

1,20,000 ప్రేక్షకులకు అనుకూలంగా ఉండే మొరుంబీ (Morumbi) స్టేడియం లోను 70,000 మంది వద్దే పాపేంబూ (pacaembu) స్టేడియంలోను బ్రెజీలియన్ పోకర్ జట్టులు పోకర్ ఆడుతుంటారు. ఇంటర్లాగోస్ పందెపు బాటలో గ్రేట్ బ్రెజీలియన్ సార్కులాసంటి అనేక కారు వందలు విర్రవీచించబడుతాయి.

సాటపాలోకి 80 కిలోమీటర్ల దూరంలో సముద్రపు ఒడ్డున ఉన్న గౌరుకా ప్రసిద్ధి చెందిన సముద్ర తీరపు విదీది. 1700 మీటర్ల ఎత్తున ఉండే కాంపోస్ దో కోర్టాట్ ముఖ్య ఆరోగ్య కేంద్రం. ఇది సాటపాలోకి 184 కి.మీ. ల దూరంలో ఉంది.

“ధనం అనే ఆరవ ‘ఇంద్రియజ్ఞానం’ లేకుండా మిగిలిన పంచేంద్రియాలు పనిచేయవు.”

ఔషధ ప్రపంచం

సారా నిషాకు క్రొత్త సోవియెట్ మందు

సారా త్రాగుడు దురలవాటునల్ల ప్రతి సంవత్సరం 500 బిలియన్ డాలర్లు వ్యయం చేస్తున్నారని సారా త్రాగుడు వివరణ మరియు చికిత్సకై ఏర్పాటైన మాస్కో-రౌండ్ టేబిల్ సమావేశంలో సభ్యులు తేల్చారు. న్యూరో పెప్టైడ్స్ (Neuropeptides) అనే క్రొత్త సోవియెట్ మందు సారా త్రాగుడునల్ల కలిగే విషామ, సారా అలవాటును కూడా పోగొడుతుందని అంటున్నారు.

పేరుకుపోయిన రక్తపు కుదుపులను తీయడానికి క్రొత్తవిధానం

సోవియెట్ యూనియన్ లాబ్ వియన్ న్యూరో పెన్ ల పెంటర్ వైద్యులు రక్తనాళాలలో పేరుకుపోయిన రక్తపు కుదుపులను (blood clots) తీయడానికి క్రొత్త విధానము కనిపెట్టారు. అపాయనీతిలో ఉన్న వారికి ఇది ఆమోఘంగా పనిచేస్తుంది. ఇటీవల పుర్రె క్రిందిభాగంలో ఈ విధానాన్ని విజయవంతంగా ఉపయోగించారు. రక్తనాళం గుండా రెండు గొట్టాలకు చిన్న చిన్న బెలానులు అమర్చి అద్దం ఏర్పడిన ప్రదేశాలకు పంపారు. సుమారు 3 గంటలపేపు జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ఎక్స్రే విధం

త్రణవల్ల బెలానులు కొట్టుకుంటూ కడుపుల మీద పడతాయి. ఈవిధంగా రక్తనాళం తుద్రం చేయబడుతుంది. కడుపులు లాగి వేయబడతాయి

కిడ్నీ రోగులకు క్రొత్త ప్రాణ రక్ష

కిడ్నీల మార్పిడి రోగుల ప్రాణరక్షణకు అవసరమైన ఎలాథియోప్రైన్ (Alathio-prine) అనే క్రొత్తమందును బొంబాయి పెర్లె పరిశోధక మరియు అభివృద్ధి కేంద్రంలో శాస్త్రజ్ఞులు విజయవంతంగా సంయోగపరచారు. ఈ క్రొత్త మందు శరీరం విధానంలో అంగ మార్పిడి విరాకరణ ప్రక్రియను ప్రబలకుండా చేస్తుంది.

2000 ఎ. డి. కి భారతదేశంలో
279 మిలియన్లు పిల్లలు
ఉంటారు

2000 ఎ. డి. కి భారతదేశంలో చిన్న పిల్లల సంఖ్య 278 మిలియన్లు ఉంటుంది. జనాభా లెక్కల ప్రకారం ఇది 1981 లో భారతదేశం జనాభా.

“ఉత్తమస్థితిని కోరుట అభ్యుదయేచ్ఛ, దానిని పొందుటయే విజయం.”

రాతి మనసు

శ్రీ కుమార్ వర్మ

ఏదో సమస్యతో తిప్పులు పడిపోతున్నావు. సంశయం తీర్చుకుని సమస్య పొడిచే దామని గవర్న మెంటు ఆఫీసుకు వెళతావు. నీవు చూడదలచుకున్న ఉద్యోగి అయిదు ప్రేళ్ళతో తీసుకున్న పచ్చి చెక్కను తల ఎత్తి తెరచిన వోటిలో దులుపుకుని సున్నం

రాసి రెండు ఆకులకు తొడిమలు తుంపి వోటిలో కుక్కుకుని ఎడమచేతి అరచేతిలో పొగాకు సున్నం పొడిచేసి కుడిచేతితో వోటిలో వేసుకుని నములుతూ కూర్చుంటాడు.

ప్రారంభమవుతుంది అనలు నాటకం. అధికార గర్వం, గొప్పకనం. అధికంగా దుర్వినియోగం చేయబడుతున్న మారో క్రసీ. బద్ధకానికి, జడత్వానికి ఇది మారు పేరు అని చెప్పకొనచ్చు.

బిల్లప్రక్క కుర్చీలో ఉద్యోగి ఉమ్మికో నిండిన నోరు పైకెత్తి నములుతూ తల

అడిస్తాడు. నీ సమస్య తెలియజేయాలని ఆత్మకతో చెప్పుకు వస్తావు. ఏం లాభం. రాళ్ళు కఠినంగా ఉంటాయి. చెక్కిరిలా ప్రతిమలు తయారుచేస్తారు. ఉక్కు కంటే కఠినం. కఠినాతికఠినమైన ఉక్కుని కానలిన రూపంలోకి కార్చి వంచుతారు. కానీ హృదయ కఠినమై ఎంత కఠినమో ఆ ఉద్యోగి సమస్య అనలు కాలం ఎలా వెళ్ళ బుచ్చుదామా అని. ఎప్పుడు ర గంటలు కొడు తుండా అని గడిమూరం చూస్తూంటాడు. ఇంటికి వెళ్ళిపోదామనే తొందర. నీ పని నీవు చేయించుకోదానికి ప్రభుత్వానికి నీవు డబ్బు చెల్లించడం లేదూ! కాళ్ళావేళ్ళాది మ్రొక్కుకోడం ఎందుకు? లంచం ముట్టి చెప్పడం ఎందుకు? విజంగా జరిగేదే అంత! నీవు ఎక్కడికి వెళ్ళినా సరే ఒకటే కథ.

ఎలా?

“యుడికలోన్” జ్వర తీవ్రతను ఎలా తగ్గిస్తుంది?

యుడికలోన్ జ్వరంతో బాధపడే రోగుల కణితలకు రాస్తారు. ఇది రాయడంతోకే హరించిపోవడంవల్ల అవిడై పోతుంది. ఈ విధంగా అనిరయ్యేటప్పుడు అది శరీరంలో ఉండే ఉష్ణాన్ని గ్రహించేస్తుంది. దాని వలన తంగా రోగి ఉష్ణోగ్రత చాలా తగ్గిపోతుంది. ఈ విధంగా అది జ్వర తీవ్రతను తగ్గిస్తుంది.

“ప్రార్థనలో మాటలకన్నా ముఖ్యమైనది మనసు.”

వరోపకార బుద్ధి ఉండదు. దుర్బీతి, మోసం, నిర్లక్ష్యం, ఉదాసీనత, మొరటుతనం వగైరా ప్రబలిపోయాయి.

ఈ సాహజు హృదయత ఒక్క ఆపీను లోనే లేదు. అదరాధిమానాంకు, పెట్టుబోత లకు, దార్మికబుద్ధికి, అనంతమైన సాంస్కృతి కాభ్యున్నతికి పేరు పొందిన భారతదేశంలో క్రమక్రమంగా ప్రతిచోటా ఈ మొండితనం ప్రబలిస్తోంది. ఒక వ్యక్తి చికాకుతో విసుక్కుంటూ కేకలు వేయడం గుండె మెత్తగా కరగనప్పుడే. వీ పని చేయించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తావు. కాని బిల్లముండు కుర్చీలో కూర్చుని పొగాకును నములుతున్న మహాను భావుడు నీకు కావలసిన పని చేసిపెట్టినా, పెట్టికపోయినా ఆకడి జీతం అతడికి ముడు కుంది. అందుచేత ఊరికే కష్టపడిపోవడం ఎందుకు?

ఒక వ్యక్తి స్వార్థం కోసం ఎంత తంటాలుపడతాడో ఎదుటివాని కష్టం తనకు వచ్చిన కష్టం వంటిదే అని తెలుసుకోని వాని మనస్సు ఎంత కాశివ్యమో తెలుస్తుంది. ప్రపంచంలో తీవ్ర వాదులు ఎలా విజృంభిస్తున్నారో చూస్తుంటే కాంతిని అపేక్షించే మన దేశం గడగడలాడి పోతు ఉంది. మరకుపాకే పేర్ని అమాయకులైన ప్రజలను ఎలా హతమార్చేస్తున్నారో!

హృదయ కవాటాలను తెరచుకోవాలి. అదే ఇప్పుడు ముఖ్యం. మనోభావాలను రక్షించుకోడానికి ఇతరుల భావాలను సానుభూతితో పేవార్చి హృదయంతో పరి రక్షించాలి. ఎదుటివారికి మంచిని కల్గించు. మన ప్రవర్తన మన మనోభావం మీదే ఆధారపడి

ఉంటుంది. సౌజన్యాత్మక స్వభావం లేన వ్యుడు పరస్పరాపేక్ష. సమాజ జీవనం అంతా భూవ్యమే. విద్వం ప్రదేశంలో ఏకాంతంగా ఎడారిలోనో, అడవిలోనో విచ్ఛింతగా ఉండ వచ్చు.

పరస్పర సహకారంతో, పరస్పరానురాగంతో, పరస్పర ప్రేమ ఆదర్శాల ప్రసృద్ధితో జీవించడం నేర్చుకుందాము.

— 'రైట్ హాప్' సౌజన్యంతో

నవ్వు సావనకత్తి

ఒక్క ప్రత్యేక వ్యక్తినే గాక దేశాంతమ కూడా నవ్వించేసే అమాయమైన కత్తి నవ్వుకు ఉంది. హాస్యరావం ఉంటే లాంటి యుక్తమైన ప్రావందిక దృక్పథం ఏర్పడు తుంది.

— రిన్ యుటాంగ్

“నవ్వుకం చేరు, సత్యం చేరు. సత్యాలన్నీ నవ్వుకాలు కావచ్చుగానీ, నవ్వుకాలన్నీ సత్యాలుకావు.”

తెలిసిన చెట్లు - తెలియని విషయాలు చింత

జి. రాజేశ్వరరావు

చింత అప్రికా దేశానికి చెందిన వృక్షం.

ఇది ఇప్పుడు ఉష్ణప్రదేశాలలో అనేక చోట్ల ప్రవృద్ధి పొందుతుంది. వృక్షశాస్త్రంలో దీన్ని టామరిండస్ ఇండికా (Tamarindus Indica) అంటారు. తెలుగులో చింత, కన్నడంలో హళి, తమిళంలో పుళి, హిందీలో

ఇల్లి, మరాటీలో చించి, సంస్కృతంలో తింత్రిణి అని వివిధ పేర్లతో ఇది పిలువబడుతుంది.

పండిన చింతకాయలలో చింతపండు గుట్టతో అనేక విధాలైన చల్లని పాపీయాలను తయారుచేస్తారు. నూరు గ్రాముల గింజలు, ఉట్టెలులేని కుట్టమైన చింతపండు 288 కెలోరీల కెల్లీ ఇస్తుంది. చింతపండు తియ్యగా పుల్లగా ఉంటుంది. చింతపండు కొద్దిగా షెడగుణం (Alkaline) కలిగి

ఉంటుంది. కాబట్టి పులితేనుపులకు, కడుపు ఉబ్బరంతో కూడిన జ్వరం, వికారం, విదాహము మొదలైన రోగాలకు ఔషధంగా వాడుతారు. అరుచెంచాల చింతపండురసం ఉదయమే సేవిస్తే ఆకలి కలిగిస్తుంది. వాపులకు, నొప్పులకు చింతపండు రసం, ఉప్పు కలిపి మర్చనచేస్తారు. బెణుకులకు, వాపులకు చిక్కటి చింతపండు రసం ఉడికించి పట్టు నేస్తే వాపులుతీసి బెణుకు నొప్పి తగ్గుతుంది. నోటిలో చిగుళ్ళు వాచి నెత్తురుకారుతుంటే చింతపండు నోటిలో పెట్టుకుంటారు. ప్రతీ పానీ భోజనం అయిన తరువాత బాగా పండిన చింతపండు కొద్దిగా తింటే మంచి జీర్ణకారిగా ఉపయోగపడుతుంది.

అజీర్ణ రోగాలకు, ఆకలి మందానికి చింతపండు చికిత్స ఉపకరిస్తుంది. నాలుగు రోజులు చుక్కలు చింతపండు రసం ఒక గ్లాసు కాచి చల్లార్చిన పాలలో కలిపితే పాలు విరిగి పీళ్ళు పైన తేరతాయి. పాలు విరగ గొట్టగా నచ్చిన తేదీనీరు రోజుకు మూడు పూటలు పుచ్చుకోవాలి. ఈ పాల తేదీనీటిలో పాలలో లభించే ప్రోటీనులు అన్ని లభిస్తాయి; సులభంగా జీర్ణమవుతాయి. దీన్ని తీసుకునేటప్పుడు తేలికగా అన్నం తింటుండాలి.

భారతదేశంలో దక్షిణాత్యయ ప్రతిరోజు చింతపండుతో తయారుచేసుకున్న చారు, పాండాడు (పప్పుపులుసు) తింటారు కాబట్టి

“శార్యూపలో చూచిన ప్రేమనే సేవ అంటారు.”

వారికి గుండెపోటు జబ్బులు, మూత్రకోశపు సమస్యలు, మూత్రకోశంలో రాళ్ళుపెరగడం మొదలైన రోగాలు చాలా అరుదు అని కొందరు కాత్తజ్వలం అభిప్రాయం.

చింతగింజల పొడికి ఆపూర్వ ఔషధ గుణాలు ఉన్నాయి. ఒక పెద్ద చెంచాడు చింతగింజల పొడి కుట్రమైన పీటితో

TAMARIND

రోజుకు మూడు పర్యాయాలు పుచ్చుకుంటే ఆమళంక, తిగట విరేచనాలు వివారింపబడతాయి. అర్థ పెద్ద చెంచాడు చింతగింజల పొడి రోజుకు రెండుసార్లు తేనె అనుపానంతో సేవిస్తే రక్తస్రావాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఒక పెద్ద చెంచాడు చింతగింజల పొడి రుచికి కావలసినంత పంచదార కలిపి రాత్రిపూట భోజనానికి ముందు రెండు నారాంపాలు తీసుకుంటే వీర్యవలనాన్ని వివారిస్తుంది.

చింత చిగురుతో అనేక రకాల డుచికరమైన వంటకాలు తయారు చేసుకుంటారు. దీనియందు విటమిను ఎ పిలు, ఇనుము పుష్కలంగా లభిస్తాయి.

చింతకర్ర కార్చగా వచ్చిన చింతబొగ్గు పొడి, తగినంత ఉప్పువటిక, ఏవ్వరమెంటు పూపు చేర్చి పండ్లపొడి తయారుచేస్తారు.

నువ్వుల నూనెలో చింతబొగ్గుల పొడిచేర్చిన ముద్ద కాలిన పుళ్ళను శీఘ్రంగా మాన్పుతుంది.

పులికేసుపులకు, అజీర్తి వల్ల కలిగే వాంతులకు, ఇతర మత్తులకు, అజీర్ణానికి చింతపండు దివ్యౌషధము.

విషవద్రాలు జీతరకోశంలో చేరినప్పుడు చింతపండు రసాన్ని అనేకసార్లు తాగించి కృత్రిమ పమనం చేయిస్తారు.

అన్నకోశము వాచినప్పుడు చింతపండు రసంలో లవంగాలు, దాల్చిన చెక్క (లవంగ పట్ట) మారి ఆ ముద్దను కలిపి త్రాగిస్తారు. 10 మిల్లీరీటర్ల కుట్రమైన పీటిలో 6 గ్రాముల చింతపండు రెండుగంటలపేపు నానబెట్టి ఆ పీటిని నాలుగేసి గంటలకొకసారి పుచ్చుకుంటే వాంతులు తగ్గిపోతాయి. ఎప్పటికప్పుడు తాజాగా ఈ మందును చేసుకుంటూంటారు.

25 గ్రాముల చింతపండు 120 మిల్లీరీటర్ల పీటిలో ఒకగంటపేపు నానబెట్టి 6 గ్రాముల పంచదార చేర్చి ఇస్తే తలతిరగడం తగ్గుతుంది.

అవకాశాలను మార్పుకోడానికి ధైర్యం

ఒకేదామార్పుకోలేని అవకాశాలకు తగినట్లుగా మారడానికి ధైర్యాన్ని కలిగించు. మార్పుకోగలిగిన, మార్పునిలవిన అవకాశాల మార్పుకోనుటకు ధైర్యాన్ని కలిగించు. రెండింటికీదాను తెలుసుకోవానికి వివేకాన్ని కలిగించు.

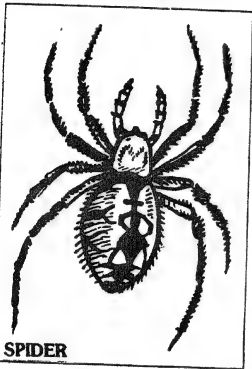
“దైవమార్పుడై లోకమున మనుటకంటే
దరిదుడై బ్రతుకుట శ్రేయోదాయకము.”

30,000 జాతుల సాలెపురుగులు

అవంతీ మేహతా

సాలె పురుగులకు 8 కాళ్ళుంటాయి. ఇతర కీటకాలకు ఆరే కాళ్ళు. కొన్ని జాతుల సాలెపురుగులకు 8 కాళ్ళుంటాయి. కీటకాల శరీరం మూడు భాగాలుగా విభజింపబడి ఉంటుంది. సాలె పురుగుల శరీరం రెండు భాగాలుగా విభజింపబడి ఉంటుంది.

SPIDER

ప్రస్తుతం 30,000 జాతుల సాలెపురుగులు గుర్తించబడ్డాయి. భూమిమీద ఇవి వివసింపవి ప్రదేశమే లేదు. వాటికి కావలసిన చిన్న చిన్న పురుగులు, కీటకాలు వంటి ఆహారం సులభంగా లభ్యమయ్యేటట్లు ఇవి గూళ్ళు అల్లుతుంటాయి. కొన్ని సాలెపురుగులు చెరువులలో, నీటి గుంటలలో, నీటి వైతలంమీద కూర్చుని ఉంటాయి.

చాలామటుకు సాలీళ్ళు ఆహారం పట్టుకోడానికి పట్టుదారంతో గూడు అల్లుతుంటాయి. సాలీళ్ళ జతరకోళంలో పట్టునూలు తయారీకి కావలసిన ప్రోటీనులను జవించడేనే

గ్రంథులు ఉన్నాయి. ఈ పట్టుదారం చాలా అద్భుతంగా, ఆకర్షకరంగా ఉంటుంది. కొన్ని ఇనుపతీగలకంటే కూడా చాలా బలవంతంగా ఉంటాయి. అవి తెగిపోయే ముందు ఎంతో పొడవుగా సాగుతాయి.

సాధారణంగా గూడు అల్లే సాలీడు ఆర్కెనెట్ సైడర్. బహుభూజ రూపంలో అల్లిన గూడు దీని ఆహారానికి అద్భుతమైన వలలా పనిచేస్తుంది. ఎగురుతున్న కీటకాలు ఆకస్మాత్తుగా ఇందులో చిక్కుకుంటాయి. వలలో చిక్కుకున్న కీటకం గిజగిజ కొట్టుకుంటుంది. ఈ విషయం వెంటనే సాలీడుకి తెలిసిపోతుంది.

ఆర్కెనెట్ సైడర్ యొక్క గూటిని అంతను పట్టి ఉంచే మొదటి దారం అనేక మలుపులతో కొన్ని మీటర్ల పొడవు ఉంటుంది:

కొన్ని సాలీళ్ళు గుంపులు గుంపులుగా జీవిస్తాయి. ఒకే ఒక పెద్ద గూడులో అనేకం ఉంటాయి. భారతదేశంలో స్టెగోడైఫస్ (Stegodyphus) అనే సాలీళ్ళు పెద్ద గూడును నిర్మిస్తాయి. కొన్ని కిలోమీటర్ల పవ్వుపైరును, చెల్లిన కప్పేటంత వైశాల్యం కలిగి ఉంటాయి. ఉలోబోరస్ ఫెరోకుస్ (Uloborus ferokus) అనే మరో రకం సాలీళ్ళు ఈ గూళ్ళలో వాటితో పాటు విభజించుకుని జీవిస్తాయి. స్టెగోడైఫస్ గూటిలో చిక్కుబడిన కీటకాలమీద ఇవి జీవిస్తాయి.

“సమాజంలో మూఢవిశ్వాసాలనే గోగానికి

హేతువాదం ఒక గోసాయి చిటికలాంటిది.”

ముఖ్యంగా అన్నిరకాల సారెవుగుల లోను మగవి అడవాటికంటే చాలా చిన్న విగా ఉంటాయి. మగవి అడవాటిని అశించి ఉపసర్పించి గూటిలో చేరినప్పుడు వాటిని ఏవో ఇతర కీటకాలనుకుని అడవి పట్టుకుని తినేవే ఉపద్రవం ఉంటుంది. ఈ బాధనుండి తప్పించుకుని రక్షించుకోవడానికి మగది

ప్రత్యేక పరిసరానుగుణ్యతను ప్రదర్శిస్తాయి. అడసాటిళ్ళ గూళ్ళను మగవి ప్రత్యేక శబ్దంతో కంపింపజేస్తాయి. ఇతర సారెవుగులు పట్టిన ఆహారాన్ని తెచ్చి అడదానివోట్లో పెడుతుంటాయి. పీతలవంటి మరో రకం - క్రాబ్ పైడర్ జాతిలో మగది అడదానిపట్టు దారంచుట్టేసి బిండించేస్తాయి.

ఆహారాన్ని పట్టుకోడానికి అన్నిరకాల సాటిళ్ళు గూళ్ళు అల్లివు. క్రాబ్ పైడర్ మెల్లిగా నడుస్తూ ఆకారంలో ఆలనాలుల లోను ప్రక్కలకు నడుస్తూ పీతలలాగా ఉంటాయి. ఇవి ఏదైనా పువ్వుమీద ఉన్నప్పుడు ఆ పువ్వు రంగును ప్రదర్శిస్తాయి. ఈ రహస్యం తెలియని కీటకాలు, తేనెటీగలు, సీతాకోకచిలుకలు వాటికి సులభంగా చిక్కిపోతాయి. దొరికిన కీటకాన్ని ముందు కాళ్ళలో గుచ్చి పట్టుకుంటాయి. కోరలు విషాన్ని కీటక శరీరంలో ఇన్ జెక్ట్ చేస్తాయి. కీటకం స్తంభింపబడిపోతుంది. వెంటనే శరీరంలో ఉన్న జీవసారాను మాత్రం పీల్చేసి అవ్వంజరాన్ని ఉన్నదాన్ని ఉన్నట్టుగా వదిలేస్తుంది.

ఉర్వపైర్వ ఆహారం వెతుక్కుంటూ నందరిస్తాయి. తీక్షణమైన కంటిదృష్టితో ఆహారాన్ని ఇచ్చే కవిపెట్టేస్తాయి. మెల్లిగా వది

చప్పుడు లేకుండా దగ్గరగా చేరి పొంతుండి అమాంతం ఎరమీదికి ఉరికి విషపుకోరలతో స్తంభింపజేసి చంపేస్తాయి.

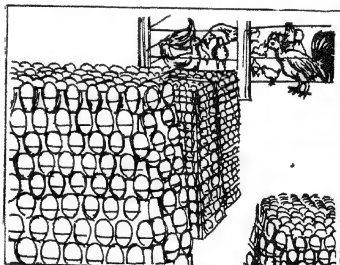
— 'విజ్ఞాన ఎన్ సైక్లోపీడియా' సౌజన్యంతో -

వరదలవల్ల నష్టం

భారతదేశంలో వరదలవల్ల సాతీనా రూ. 777 కోట్లు నష్టం ఏర్పడుతుంది. మూటికి రెండువంతులు నష్టం ఉత్తరప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, బీహార్ మరియు పశ్చిమ బెంగాల్ లో సంభవిస్తాయి.

— 'ది సాఫ్టర్ మేనేజిమెంట్' సౌజన్యంతో

సగటున సాలుకి పెట్టు 240 గ్రుడ్లు పెడుతుంది

కోళ్ళను కాపీయ పద్ధతులలో పెంచడం ద్వారా గ్రుడ్లు ఉత్పాదన చాలా అధికమైంది. ఇప్పుడు ఒక సగటు కోడిపెట్టె సాలుకి 240 గ్రుడ్లు పెడుతుంది. 1940 లో ఇది 100 మాత్రమే. అమెరికనులు సగటున సంవత్సరానికి సుమారు 820 గ్రుడ్లను, 18.85 కి.గ్రా. కోడిమాంసం తింటారు.

“శాశ్వత సత్యమనే పునాది నిర్మించు
కునేవరకు ఊమానికి ఊమమే.”

అవీ-ఇవీ

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడవైన
సాగరగర్భ సొరంగం

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పొడవైన సాగర
గర్భ సొరంగం సీకాన్ (Seikan)
సొరంగం జపానులో హోక్కైడో
మరియు హోన్శూ ద్వీపాలను కలుపుతుంది.
పూర్తిగా రైల్వేవారి ఉపయోగానికి 700

SEIKAN TUNNEL, JAPAN

మిలియను ఎన్నుల ఖర్చుతో ఈ బ్రిడ్జిని
నిర్మించడానికి 24 సంవత్సరాలు పట్టింది.
మొత్తం 53.85 కి.మీ.ల పొడవైన బ్రిడ్జిలో
23.9 కి.మీ.లు ట్యుగారు (Tsuagaru) జల
సందిలో సాగరజలగర్భంలో ఉంటుంది.

డాల్ఫిన్లు మిక్కిలి తెలివైనవి

డాల్ఫిన్లు మిక్కిలి చాతుర్యంగా
ఉంటాయి. వీటికి కళ్ళు మూసి గట్టిగా కట్టి
వేసిన వీటి ఆడుగున ఉండే మిక్కిలి చిన్న
వస్తువులను కూడా తెలుసుకుంటాయి. యు
ఎస్ఎస్ ఫ్లోరిడాలో ఒక డాల్ఫిన్ మనుషుల
మాటలను అనుకరిస్తుంది.

పెడరల్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ జర్మనీ
మరియు పశ్చిమ బెర్లిన్లో
2,000 మ్యూజియములు

పెడరల్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ జర్మనీ మరియు
పశ్చిమ బెర్లిన్లో ఉన్న 2,000 మ్యూజి
యంలకు ప్రతీ సంవత్సరం తెరవబడిన
క్రొత్త క్రొత్త మ్యూజియములు చేర్చబడు
తుంటాయి. దేశంలో వివసించే 57 మిలి
యను మందిలో ప్రతీ ఒక్కరు సంవత్స
రంలో ఏదో ఒక మ్యూజియంను సందర్శి
స్తూనే ఉంటారు.

* * *

చోరుడు - పండితుడు

ఒక రోజున ఒక చోరుడు మద్యా
హేప్రి ఆనే గొప్ప పండితుడు వివసించే
ఇంట్లోకి ప్రవేశించి అతడి పర్చును దొంగి
లించుకుపోయాడు. ఆ ముసలి అణావాది
విర్విచారంతో తన దైరీలో ఈ విధంగా
వ్రాసాడు.

ధన్యవాదాలు తెలుపుకుందాము. ఎందు
కంటే ఇదివరకెప్పుడూ ఎప్పుడూ నన్ను
దోచుకోలేదు. ఇదే మొదటిసారి. రెండవది:
ఆ దొంగ నా పర్చు మాత్రమే దోచుకు
పోయాడు గానీ నా ప్రాణాలు తీయలేదు.
మూడవది: నాకు ఉన్నదంతా ఎత్తుకుపోయానా,
అది ఎంతో లేదు. నాలుగు: ఆ దొంగ
నన్ను దోచుకున్నాడు గానీ, నేను ఎవరినీ
దోచుకోలేదు.

“సంఘటన తరువాతే అవివేకి వివేకవంతుడవుతాడు.”

క్రొత్త సూపర్ కంప్యూటర్

అమెరికన్ వైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞులు ఒక క్రొత్త సూపర్ కంప్యూటర్ను అభివృద్ధి చేశారు. ఇది సాధారణంగా ఉండే కంప్యూటర్ కన్న 1000 రెట్లు ఎక్కువ శీఘ్రంగా పనిచేస్తుంది. ఇటీవలదాకా సూపర్ కంప్యూటర్ సాధారణ కంప్యూటర్ కన్న 258 రెట్లు శీఘ్రంగా పని చేయగలదని నమ్మారు.

చైనాలో ఎలుకలు లేని నగరం

చైనాలో 1.8 మిలియను జనాభాతో ఉండే డాలియన్ నగరం ఎలుకలు లేని నగరంగా ప్రకటించబడింది. వాటి జాడ తెలుసుకోడానికి నగరం అంతా టార్పిన్ పొడర్ చల్లడంపై సువాసన వెదజల్లుతుంటుంది. విషంతో లాభి ఎత్తున పీటిని చంపడానికి చేపట్టిన ఉద్యమం తరువాత ఫలితాలను తెలుసుకోడానికి నగరం అంతా టార్పిన్ పొడరు చల్లారు.

అమెరికా దేశపు మొట్టమొదటి జలగర్భ హోటాలు:

ప్లారిడా తీరానికి దగ్గరగా కిలాగో దగ్గర పీటిలో మొట్టమొదటి హోటాలు నిర్మించబడింది. ఇక్కడకు వచ్చినవారు టివి చూడవచ్చు. కంప్యూటర్ ఆటలు ఆడవచ్చు. పీటి అడుగున 9 మీటర్లలో ఒక రాత్రి గడప దానికి ఎవరైనా 300 డాలర్లు చెల్లించాలి. ఇక్కడికి వచ్చేవాళ్ళు మాత్రం అంతా అనుభవంగం దై వర్ణ అయి ఉంటారు.

4,000 మందికి సరిపోయే

“శాండ్విచ్”

ఇటలీలో వంటవాళ్ళు 40 గంటలపేపు శ్రమపడి తొమాటోలు పీస్, మాంసం అన్నీ కలిపి 300 గజాల శాండ్విచ్ను తయారుచేశారు. ఇది 4,000 మంది ఆరగించారు.

భారతదేశంలో 372 వన్యమృగ రక్షణ కేంద్రాలు

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో మొత్తం 0.8 శాతం భూప్రదేశం అక్రమించిన 21,008 చ.కి.మీ. 0 వైశాల్యంలో 54 వేలవర్ హద్దులు, దగ్గర దగ్గరగా 2.7 శాతం భూప్రదేశం అక్రమించిన 88,848 చ. కి.మీ. 0 వైశాల్యంగం 372 వన్యమృగ రక్షణ కేంద్రాలు, సుమారు 3.3 శాతం భూప్రదేశం అక్రమించిన 1,08,852 చ. కి.మీ. 0 వైశాల్యంలో 428 సంరక్షిత ప్రదేశాలు (Protected areas) ఉన్నాయి.

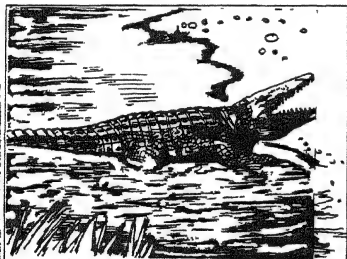
“హిమాలయాల ఎత్తులకుగానీ, సాతాశపు లోతులకు గానీ మనిషిని చేరవేసేది మనసే.”

మొసళ్ళు

టి.ఎన్.ఎన్. మూర్తి

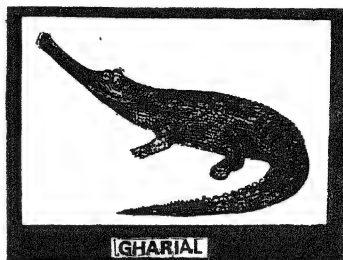
వ్యతిరేకమైన గట్టి రక్షక కవచం కలిగిన పెద్ద పెద్ద బిల్లుల వంటివి మొసళ్ళు. వీటికి బ్రహ్మాండమైన శక్తి ఉంటుంది. దాంతో పాటు జంతువులను, మనుష్యులను అమాం తంగా చంపి తింటుంది. అందువల్లే మొసళ్ళకు అందరూ భయపడతారు. ఇవి సాధారణంగా నీటిలోనే ఉంటాయి. అయినా భూమి మీద కూడా సంచరించగలవు. వీటి శరీరంలో అంగ విరూపణ-ముఖ్యంగా పెద్ద ముద్దపైన ముక్కు-రంధ్రాలు, పొరదర్శకమైన పొరతో కప్పబడిన మిడిగుడ్లు-ఇవి నీటిలో సులభంగా

కప్పలు, పీతలు మొదలకొని చేపలు, తాబేళ్ళు, పక్షులు, క్షీరదాలు మొదలైన వాటిని తింటాయి. అద మొసళ్ళు దజన్ల కొద్దీ గ్రుడ్లను గట్టిమీద, ఇసుక గోతులలో పెడతాయి. వీటిలో నుంచి చిన్న చిన్న మొసళ్ళు వచ్చేవాకా తల్లి, తండ్రి మొసళ్ళు జాగ్రత్తగా కనిపెట్టుకుని చూస్తాయి. భారతదేశంలో

సంచరించడానికి సహకరిస్తాయి. కొద్దిగా తలను నీటిపైకి పెట్టి నీటిలోనే ఉంటూ వాసన చూపి పసిగట్టగలవు, చూడగలవు, వినుగలవు. అహారాన్ని సులభంగా పట్టుకోగలవు. నీటిలో దొరికే అహారాన్ని తినగలవు.

మొసళ్ళు అనేక రకాల అహారం తింటాయి. బ్రతికి ఉన్న ప్రాణులను, చచ్చి పోయిన వాటిని, కుళ్ళిపోయిన వాటినికూడా తింటాయి. చిన్న చిన్న కీటకాలు, వత్తలు,

తివాసీ నేయడానికి 40 సంవత్సరాలు పట్టింది

ఇప్పుడు లండన్ విశ్వవిద్యాలయంలో ఉన్న ఆండ్రెయ్ వేనేక తివాసీ ఆర్కైవ్లలో పరిశ్రమ వగరంలోని మసీదులో ఉపయోగించడానికి మార్కెట్ తయారుచేశాడు. ఇతడు తన 25వ సం.రం. ప్రాయంలో దీనిని నేయడం ప్రారంభించాడు. పని పూర్తికావడానికి 40 సంవత్సరాలు పట్టింది. ఇది 84 అడుగుల పొడవు ఉంటుంది. ఒక చదరపు అంగుళానికి 388 చేతితో నేసిన ముక్కు ఉంటాయి. దీనికి మొత్తం 33,038,200 ముడలు ఉన్నాయి.

“ప్రార్థిస్తూ ఆలోచిస్తే ప్రతీది చేవుని సహాయమే అనిపిస్తుంది; పనిచేస్తూ ఆలోచిస్తే ప్రతీదీ మానవునివల్లే జరుగుతుందనిపిస్తుంది.”

సాధారణంగా మూడు రకాల మొసళ్ళు ఉన్నాయి. పొడవైన ముద్దెగల ఘరియార్ (Gharial) చాలా అపరుచమైన, భయంకరమైన ఉప్పునీటి మొసలి. సామాన్యమైన మార్నీ క్రోకడైల్ ఘరియార్ మరియు ఉప్పునీటి మొసళ్ళ 7 మీటర్ల పొడవు పెరుగుతాయి. బురదనీటి మొసలి 4 మీటర్ల పెరుగుతుంది.

ఘరియార్ అనే పేరు దీనికి కూజాలా ఉండే పొడుగుపాటి ముద్దెనుంచి వచ్చి ఉంటుంది. పూరా అంటే హిందీలో కూజా. ఘరియార్ కి దనడలు నన్నగు, పొడుగు ఉంటాయి. సాధారణంగా చేపలను పట్టుకుంటుంది. గంగా మహానది, బ్రహ్మపుత్ర నదులలో ఉంటాయి. ఇవి చాలా పిరికివి.

మార్నీ క్రోకడైల్ లేక బురద మొసలి ముద్దె పొట్టిగా వెడల్పుగా బలిష్ఠంగా ఉంటుంది. ఇవి పెద్ద పెద్ద చెరువులలో నదులలో రిజర్వాయర్లలో నివసిస్తాయి. ఇది కూడా విరపాయకరమైనది. నీటిలో పెద్దవి ప్రమాదకరంగా ఉంటాయి.

ఉప్పునీటి మొసలి సాధారణంగా నదీ ముఖ్యధారలలోను, నేలమీద కూడా నివసిస్తాయి. ఇవి చాలా భయంకరమైనవి,

అపాయకరమైనవి. మనుష్యులను తింటాయి అని అంటారు. ఇప్పుడు ఇవి వజ్రమబెంగాల్ సుందర్ బాన్సోలో, ఒరిస్సాలోను, ఆంధ్ర మాను, వికోబార్ ద్వీపాలలోను నివసిస్తున్నాయి.

ఇవి నదులలోను, చెరువులలోను చచ్చి పోయిన చేపలను, జంతువులను తివి నీటిని శుభ్రంగా ఉంచుతాయి. పరిసర వాతావరణాన్ని ఆరోగ్యవంతంగా ఉంచుతాయి. మొసళ్ళు కలిగించే ఈ లాభాన్ని గ్రహించకుండా మంచి విలువగల దాని చర్మంకోసం మొసళ్ళను క్రూరంగా చంపేస్తున్నారు. ఎక్కడ కనిపిస్తే అక్కడ నాటివి మానవులు వేటాడి చంపేస్తున్నారు. భారతదేశంలో ఇప్పుడు ఘరియార్ మరియు ఉప్పునీటి మొసలి అంతరించిపోతున్న ప్రాకుడు జంతువులు.

ప్రపంచంలో అతి పెద్ద ఇన్ ఫ్రారెడ్ దూరదర్శిని

ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్ద ఇన్ ఫ్రారెడ్ దూరదర్శిని యు నై టె వ్ కింగ్ డమ్ లో రూపొందించబడింది. ఇది ప్రత్యేకంగా ఇన్ ఫ్రారెడ్ వర్ణోదనంకు ఉపయోగపడుతుంది. దీనిని 1979 లో హావాయిలో మిక్కిలి ఎత్తైన మౌనాకీ శిఖరంమీద ఏర్పాటుచేశారు. ఇక్కడ ఉండే తేమ్మిళ్లారేక్క మార్నీ క్రోకడైల్ దూరదర్శిని మిల్ మిటర్లు అంతకంటే తక్కువ తరంగదైర్ఘ్యాలను కొలుచడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇది ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్దది. దీనిని బ్రిటన్ ఎడింబర్గ్ లోయర్ అబ్జర్వేటరీ వారు నడుపుతారు.

“అసిర మైన అల్పవస్తువులమీది వ్యామోహంవల్ల తరచు సుసిర మైన గొప్పవస్తువు జారిపోతుంది.”

ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ జర్మనీ

2

198 యూనివర్సిటీలు ఇతర ఉన్నత విద్యాసంస్థలతోపాటు 28 ఆర్టు మరియు మ్యూజిక్ అకాడమీలు ఉన్నాయి. యూరోపియన్ కమ్యూనిటీలోని తొమ్మిది దేశాలలో పెడరర్ రిపబ్లిక్ ఒకటి. విదేశీ వ్యాపారం (ఎగుమతులు, దిగుమతులు)లో యుఎస్ఎ తరువాత ఇది రెండవ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది. మొత్తం దేశీయ ఉత్పాదనలో

BERLIN (WEST) AIRPORT

నాలవనంతు ఎగుమతి చేయబడుతుంది. మెషిన్ల, ఆటోమొబైల్స్, రసాయనిక పదార్థాలు మరియు ఎలక్ట్రీకల్ వస్తువులు మొదలైన ప్రగతిపూర్వక సాంకేతిక వస్తువులు ఎగుమతి చేయబడతాయి.

ఈ పెడరర్ రిపబ్లిక్లో 6,950 కి.మీ.ల ఆటోబాన్స్ (autobahns) తో మొత్తం 4,50,000 కి.మీ. రహదారి మార్గాలు ఉన్నాయి జర్మన్ లుప్తాన్న మరియు 80 ఇతర అంతర్జాతీయ వైమానిక సంస్థలు ఈ దేశంలో 10 విమానయాన కేంద్రాలకు వైమానిక సౌకర్యాలను కలిగి ఉన్నాయి.

1,200 ప్రచురణలతో మొత్తం 28 మిలియన్ల కాపీలు దినపత్రికలు ప్రచురింపబడతాయి. వివిధ రకాల వార, పక్ష, మాస

నమ్మలొని నిజాలు

ఒక సంవత్సరంలో 13 తరాలు కొన్ని రకాల నల్లలలో ఒకే సంవత్సరంలో 13 తరాలు ఏర్పడతాయి.

అహారదేవతకు దేవాలయం వేపార్ హిమాలయ సామ్రాజ్యంలో అహారదేవతకు ఒక దేవాలయం ఉంది. రక రకాల గిన్నెలు, పళ్ళులతో నైవేద్యం చేస్తారు.

ఒక అగ్గిపుల్లమీద

32 పంక్తుల మాటలు

తూర్పు యూరప్ హంగేరీలో ఒక వ్యక్తి ఒక అగ్గిపుల్లమీద 32 పంక్తులతో మాటలు ఇరికింపగలిగాడు.

68 సంవత్సరాల తరువాత

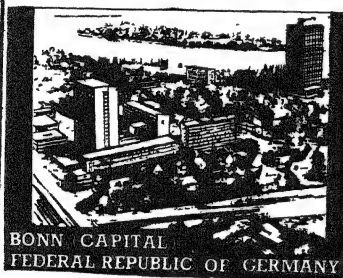
అందిన పోస్టు కార్డు

యన్.జెడ్. ఫేట్స్ మిలిగన్లో ఫిబ్రవరి 1978 న ఒక వ్యక్తి ఒక పోస్టుకార్డును అందుకున్నాడు. ఇది అక్కడి తాళకి 68 సంవత్సరాల పూర్వం వ్రాయబడింది.

“లోలత లేని స్థిరబుద్ధి కే శ్రమ ప్రమాదాలు లేని నిశ్చయమైన వాస్తవిక దృష్టి కలుగుతుంది.”

ప్రతికలు 11,900 పైగా ఉన్నాయి. మొత్తం 180 మిలియను కాపీలు ప్రచురించబడున్నాయి. రేడియో మరియు టెలివిజన్ స్టేషనులు ప్రభుత్వంతో సంబంధం లేకుండా ప్రైవేట్ బాధీయ విర్వహిస్తాయి.

పెడరల్ రిపబ్లిక్ లో 200 దియేట్లు, నాటకాలు, 100 పెద్ద ఆర్కెస్ట్రాలు, సుమారు 800 మ్యూజియంలు ఉన్నాయి. ప్రతీ సంవత్సరం 50,000 క్రొత్త గ్రంథాలు ప్రచురించబడతాయి. ఇతర భాషలలోకంటే అత్యధికంగా జర్మన్ భాషలోకి అనేక గ్రంథాలు అనువదించబడతాయి.

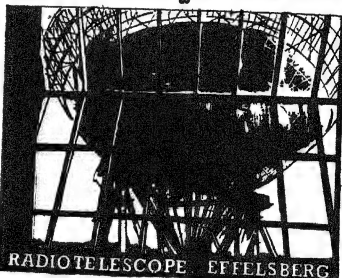
BONN CAPITAL
FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

ఇతర వివిధ భాషలలోకి అనువదించబడిన జర్మన్ గ్రంథాల రచయితలు అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతిని పొంది ఉంటారు.

నగరాల్లో ముంచెన్ (Munchen) లో మిక్కిలి ఎక్కువగా 100కి పైవ జర్మన్ యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. ముంచెన్ కళా ప్రస్తుతకరణతో థియేటర్లతో, వైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీకి చెందిన పెద్ద మ్యూజియంగా ప్రపంచంలో ప్రసిద్ధి చెందింది.

గొప్ప గొప్ప రచయితలు, తత్వశాస్త్రజ్ఞులు, సంస్కృతలకు పుట్టిగార్డ్ వివాద

స్థలం. జర్మనీదేశపు పురాతన యూనివర్సిటీ హిడల్బర్గ్ లో ఉంది. జర్మనీలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి పొందిన గౌరవిత డిప్లొమాట్స్ (Ulm) లో ఉంది. అంతర్జాతీయ వైమానిక కేంద్రంగా ప్రసిద్ధి పొందిన ప్రాంక్ ఫర్ట్ వివిధ బాంకులకు, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలకు పుట్టినిల్లు. ప్రతీ సంవత్సరం విర్వహించబడే అంతర్జాతీయ బుక్ ఫెయర్

RADIOTELESCOPE EFFELSBERG

ఇక్కడే విర్వహించబడుతుంది. ఈ పెర్ (Eifel) లో రేడియో తరంగాల పరీక్ష

చట్టము న్యాయము వివిధ మార్గాలలో సమన్వయము

చట్టమును అనుసరించి న్యాయము, న్యాయాన్ని అనుసరించి చట్టము ఒకే మార్గంలో ఉండాలి. కానీ వ్యవస్థాత్మకత తరం తారతమ్యంతో ఈ రెండు రెండు విధి మార్గాలలో పోతున్నాయి. వృత్తి న్యాయపాలన ప్రమేయం లేకుండా మన విలువలను పునఃపరిశీలన చేసుకోవాలి. అప్పుడే మన దర్శనం సవరణతో ప్రవృత్తి పొందుతుంది.

—స్వామి రంగనాథాచార్య

"సర్వత్రా సమభావాన్ని వహించడమే అనుభవసిద్ధమైన వివేకం."

నకు ఏర్పాటైన 100 మీటర్ల రేడియో టెలిఫోన్ ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్దది.

1949 నుంచి బాన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్ రాజధాని. ఇది ప్రభుత్వ సంస్థలకు, పార్లమెంటుకు, ప్రభుత్వ నిర్వహణకు ముఖ్య కేంద్రము. చాలామటుకు పెద్ద పెద్ద ఉత్పాదక మరియు వ్యాపార సంస్థల నిర్వహణ కేంద్రాల డిప్యూటీ డైరెక్టర్లు ఉన్నారు.

హానోవర్ ఇండస్ట్రియల్ పెయిర్ ప్రపంచంలో మిక్కిలి పెద్దది. ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక వస్తువులు ముఖ్యంగా జర్మన్ పారిశ్రామిక వస్తువులు ప్రదర్శించబడతాయి. హాంబర్గ్ యూరప్ లో మిక్కిలి పెద్ద రెండవ నౌకాశ్రయము. ఇది ఉత్తర జర్మనీయొక్క ప్రపంచద్వారము. 'గేట్ టేటు ది వర్క్స్'

1945 వరకు బెర్లిన్ జర్మన్ రీఫ్ రాజధానిగా ఉండేది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత బెర్లిన్ తూర్పువడమరలుగా రెండు భాగాలుగా విభజింపబడింది. 2 మిలియను మంది జనాభాతో వర్మిమ బెర్లిన్ ఇప్పుడు అమెరికా, బ్రిటిష్ మరియు ఫ్రెంచి సైనికుల రక్షణలో ఉంది. ఇది పెడరల్ రిపబ్లిక్

అఫ్ జర్మనీకి విలీనదేశము. వర్మిమ బెర్లిన్ పెడరల్ రిపబ్లిక్ అఫ్ జర్మనీ అధిక విధానాన్ని, వ్యాయవిచారణ విధానాన్ని వ్యక్తపరచేసుకుంది. ఇప్పుడు వర్మిమ బెర్లిన్ ఈ రిపబ్లిక్ కు చెందిన గొప్ప ఉత్పాదక కేంద్రం.

ఇది దురదృష్టం అని ఎలా అనుకుంటావు?

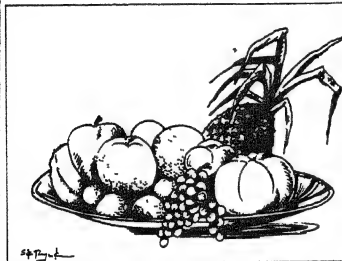
ఒక పాడుబడిన కోటలో ఒక కొండపైన వృద్ధుడు తన కొడుకుతో విషపిష్టున్నాడు. ఒకనాడు ఇతడి గుర్రం తప్పించుకుపోయింది. ఇరుగు పొరుగువాళ్ళంతా వచ్చి దురదృష్టానికి అతనిని ఊరడిస్తున్నారు. అప్పుడు వృద్ధుడు 'ఇది దురదృష్టమని మీకెలా తెలుసు' అని అడిగాడు. కొన్నిరోజులకు అతడి గుర్రం మరికొన్ని అడవి గుర్రాలతో చేరి వచ్చింది. ఇరుగుపొరుగువాళ్ళంతా ఆశ్చర్యంతో అదృష్టానికి పొంగిపోయి వృద్ధుణ్ణి సంతోషంతో అభినందించడానికి ప్రారంభించారు. దీనికి ఆ వృద్ధుడు 'ఇది అదృష్టమని మీకెలా తెలుసు' అన్నాడు. ఊర్లు గుర్రాలతో అతడి కొడుకు ఒక రోజున ఒక గుర్రం ఎక్కి పార్వతీకి బయలుదేరాడు. జారిపడి అతడి కాలు విరిగింది. తిరిగి ఇరుగుపొరుగువారు వచ్చి విచారంతో నంతాపాన్ని తెలియజేశారు. తిరిగి వృద్ధుడు 'ఇది దురదృష్టమని మీకెలా తెలుసు' అని అడిగాడు. ఘనమైన సంవత్సరం గొప్ప యుద్ధం ప్రారంభమైంది. వృద్ధుడి కొడుకుకుంటేవాడు కాబట్టి యుద్ధంలో చేరవలసిన అవసరం లేకపోయింది. —జాన్ కాన్

“ఉన్న రాశయమే జీవిత ముఖ్యంబునం.”

నిజాలు-నిదర్శనాలు

ప్రతి సంవత్సరం 43 మిలియను టన్నుల కాయగూరలు పండించబడుతున్నాయి:

ప్రతి సంవత్సరం భారతదేశంలో సుమారు 23 మిలియను టన్నుల పళ్ళు,

మరియు 43 మిలియను టన్నుల కాయగూరలు పండించబడుతున్నాయి. సుమారు 95 శాతం ఉత్పాదించబడిన పళ్ళు, కాయగూరలు వివిధాగమవటంలేదు, వ్యర్థమై పోతున్నాయి.

భారతదేశంలో 9.5 మిలియను మంది అంధులు:

ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ వారి పరిశోధనల ప్రకారం భారతదేశంలో 9.5 మిలియను మంది అంధులు ఉన్నారు. వీరిలో 55 శాతం కాచిరాళ్ళు మరియు గ్లాకోమావల్ల, 20 శాతం కార్నియర్ రోగంవల్ల అంధులవుతుంటే మిగతా

వాడు పోషకాహార లోపంవల్ల మరియు ఇతర కారణాలవల్ల గ్రుడ్డివారవుతున్నారు.

1987-88 లో దూరదర్శన రూ. 136.29 కోట్లు సంపాదించింది:

1987-88 సం.లో దూరదర్శన మొత్తం ఆదాయం రూ. 136.29 కోట్లు. సీరియల్ రామాయణం మొత్తం 78 ఉపాఖ్యానం ప్రదర్శనతోపాటు టెలికాస్ట్ చేసిన అద్వైతమెంటువల్ల వచ్చిన మొత్తం ఆదాయం రూ. 24.40 కోట్లు.

1987-88 లో ఉత్పాదించబడిన చేనేత బట్ట:

1987-88 లో భారతదేశంలో ఉత్పాదించబడిన చేనేతబట్ట విలువ రూ. 3,948

పాఠకుల అభిప్రాయాలు

“మనలో నమర స్వభావం తరిగితే నమరన భావం పెరుగుతుంది.”

—పి.వి. శేషబాబు, శ్రీరాంవగర్.

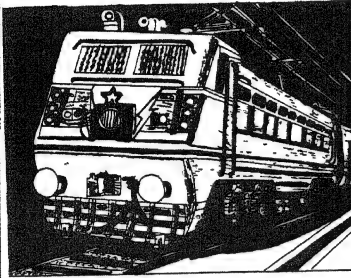
“కాచిరేపి వావకు విలువలేదు ఏకలేపి వరునికి గౌరవంలేదు.”

—కొండాపూ వంద్రశేఖర్, అంకిరెడ్డిపాలెం.

“జీవితంలో భయపడవలసినది లేదు, జీవితాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.”

కోట్ల. రూ. 516.21 కోట్ల విలువగల చేనేత బట్ట 1987-88 లో ఎగుమతి చేయబడింది.

**భారత రైల్వేలు మొత్తం
318 మిలియను టన్నుల
సరకు రవాణా చేసాయి:**

1987-88 లో భారత రైల్వేలు 318 మిలియను టన్నుల సరకుల రవాణా చేపట్టాయి. 1986-87 లో రవాణా చేసినదాని కంటే ఇది 11 మిలియను టన్నుల అధికం.

**ప్రతి సంవత్సరం నాలుగు
మిలియను మంది పిల్లలు
నీటివల్ల ప్రబల అంటు
రోగాలవల్ల మరణిస్తున్నారు:**

భారతదేశంలో ప్రతి సంవత్సరం సుమారు నాలుగు మిలియనుమంది పిల్లలు నీటివల్ల ప్రబల అంటురోగాలవల్ల మరణిస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం సుమారు 8000 కలరా రోగులు, ఒక మిలియను గ్యాస్ట్రో

ఎంటరైటిస్ రోగులు, ఏడు మిలియను డిప్టెరియా కేసులు వ్యాధిబాధితులైనారు.

**100 మిలియను మంది
బీడీలు కాల్చేవారు:**

ఇటీవలి లెక్కల ప్రకారం మొత్తం 125 మిలియను పాగ కాల్చేవాళ్ళలో 25 మిలియను మంది సిగరెట్లు కాలుస్తారు. మిగతావారంతా బీడీలు కాలుస్తారు.

**ప్రపంచంలో 15 మిలియను
కుష్టురోగులు:**

మొత్తం ప్రపంచంలో 15 మిలియను కుష్టురోగులు ఉన్నారు. దీనిలో భారతదేశంలో 3.95 మిలియను మంది ఉన్నారు. 1958 నుంచి భారతదేశంలో సుమారు 2.6 మిలియనుమంది కుష్టురోగులకు వివరణ కలిగించబడింది.

అవార్డు

1988 క్యోటో బహుమానం

3,80,000 డాలర్ల విలువచేసే 1988 క్యోటో బహుమానం 83 సంవత్సరాల వృద్ధుడు డా. పార్థేయమి అనే జర్మన్ ఇండోలజిస్టుకి ఇవ్వబడింది. నేరాలు మరియు భౌతిక నాశనం అనే గ్రంథానికి వీయర్ బహుమానానికి సమానమైన ఈ బహుమానము అతనికి ఇవ్వబడింది.

“మానవుడు ప్రేమించుట తన ప్రీతికొరకే ఇతరుల ప్రీతికి కాదు.”

73.38 లక్షల ఎకరాలు

అదనపు భూమిగా

ప్రకటించబడింది:

భారతదేశంలో 73.38 లక్ష ఎకరాల ప్రదేశం అదనపు భూమిగా ప్రకటించబడింది. దీంతో 44.32 లక్ష ఎకరాలు 41.01 లక్ష మంది భూవసతి లేనివారికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పంచిపెట్టాయి.

భారతదేశంలో విద్యుత్

ఉత్పాదక శక్తి:

ప్రస్తుతం భారతదేశంలో స్థాపితమైన విద్యుత్ ఉత్పాదక శక్తి 50,256 MW. 32,776 MW థర్మల్, 16,212 MW జల మరియు 1,270 MW అణు విద్యుత్తు.

పబ్లిక్ సెక్టార్ లో మొత్తం

71 శాతం ఉద్యోగస్తులు

ఉన్నారు:

మొత్తం ప్రజాసంస్థలలో 25.51 మిలియన్ల మంది ఉద్యోగస్తులలో 71.1 శాతం పబ్లిక్ సెక్టారులో ఉన్నారు. మొత్తం ప్రజాసంస్థలలో పనిచేసేవారిలో మహిళలు 13.4 శాతం. ఇతర రాష్ట్రాలలో కంటే మహిళా రాష్ట్రంలో ప్రజాసంస్థలలో ఎక్కువ మంది ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. అధికంగా ప్రియ ఆస్సాంలో ముఖ్యంగా టీ తోటలలో పని చేస్తున్నారు.

క్రికెట్ విశేషాలు

1974 లో మొట్టమొదటిసారి

7 వికెట్లు తీశాడు

న్యూజిలాండ్ కు చెందిన రిచర్డ్ హెడ్లీ మొట్టమొదటిసారి 1974 మార్చిలో న్యూజిలాండ్ అస్ట్రేలియాను ఓడించినప్పుడు ఏడు వికెట్లను తీసాడు.

21 మెయిడెన్ ఓవర్లు

ఇండియాకు, ఇంగ్లండుకు జరిగిన టెస్టు మ్యాచ్ లో బొంబే ఆర్.జి. నాథ్ కర్పి నలుగురు 21 మెయిడెన్ ఓవర్లు బోల్ చేసాడు.

100 టెస్ట్ కార్చలను తీసుకున్న

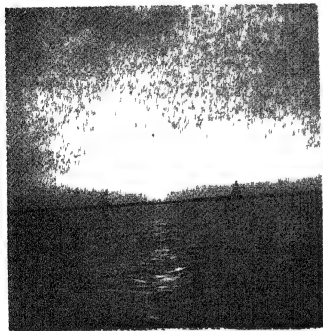
మొదటి వ్యక్తి

వార్ని హమ్మండ్ (ఇంగ్లండు) 100 టెస్ట్ కార్చలను చేసిన మొదటి వ్యక్తి.

"తన తప్పును తాను ఎరుక్కున్నవాడే ధన్యుడు."

పుష్కరము

పుష్కరం అనేటప్పటికి ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో నివసించేవాండరికి చాతుర్య వంశరాజులలో ప్రధానుడైన రాజరాజ వరేంద్రుని రాజధాని రాజమండ్రి, ఆయన అస్థానంలో ఆడికవి బిరుదము వహించిన వైదికమతోడారకుడు నన్నయ, సారంగధరుని మొట్ట, ఎక్కడో నాసిక్ దగ్గర త్ర్యంబకేశ్వరంలో పుట్టి సుమారు 900 మైళ్ళు

ప్రవహించి, రాజమండ్రి చేరిన గోదావరి, 19 వ శతాబ్దం (1845-1890) చివరి భాగంలో అఖండ గోదావరిపై నిర్మించ బడిన ధవళేశ్వరం ఆనకట్ట, కాబినదొర, అద్భుతమైన రైల్వే కమర్సెట్టు బ్రిడ్జి, పేపరు మిల్లులు, గోదావరి వరదలు, షర్వకాలంలో బురదరోడ్లు జ్ఞాపకం రాకమానవు.

పుష్కరం వన్నెండు సంవత్సరాల కొకసారి జరిగే మహోత్సవం. నవగ్రహాలలో గురుడు (బృహస్పతి) సూర్యుని చుట్టూ ఒకసారి తిరగడానికి 12 సంవత్స

రాలు పడుతుంది. ఒక్కొక్క భ్రమణం పూర్తి చేసుకున్న బృహస్పతి మేషం, వృషభం మొదలైన 12 రాశులలో ఒక్కొక్క రాశిలో ప్రవేశిస్తూంటాడు. ఒక్కొక్క రాశిలో గురుడు ప్రవేశించినప్పుడు 12 సంవత్సరాలకు ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క నదికి పుష్కరాలు (పుష్కర ఉత్సవాలు) జరుగుతాయి. గురుడు మేషంలో ప్రవేశించినప్పుడు గంగా నదికి, వృషభంలో ప్రవేశించినప్పుడు వర్మదా నదికి, మిథునంలో ప్రవేశించినప్పుడు సరస్వతి నదికి, కర్కాటకంలో ప్రవేశించినప్పుడు యమునానదికి, సింహములో ప్రవేశించినప్పుడు గోదావరికి, కన్యలో ప్రవేశించినప్పుడు కృష్ణానదికి, తులలో ప్రవేశించినప్పుడు కావేరికి, వృశ్చికంలో ప్రవేశించినప్పుడు భీమనదికి, ధనుస్సులో ప్రవేశించినప్పుడు తామ్రవర్ణికి, మకరంలో ప్రవేశించినప్పుడు తుంగభద్రాకి, కుంభరాశిలో ప్రవేశించినప్పుడు పిందు నదికి, మీనరాశిలో ప్రవేశించినప్పుడు తపతి నదికి పుష్కరాలు జరుగుతాయి.

ఈ ఉత్సవానికి పుష్కరం అనే పేరు పెట్టిన పుష్కరుడు మందాకిని తుమారుడు. ఈ పుష్కరుడికి బృహస్పతి (గురువు) కి గల సంబంధం తేలిచేడు. ఈ పుష్కరుడు 93 కోట్ల దేవతలతో, ఋషులతో ఆయా నదులలో ఆ పుణ్యనమయంలో స్నానం చేస్తాడని, ఆ ఆపూర్వ అవకాశం వినియోగించుకుని మనం స్నానం చేస్తే మన సాపాలు

“శ్రీవ్రహ్మతాపముక్కటే భగవద్దర్శనమునకు నిశ్చితమైన మార్గము.”

కొట్టుకుపోతాయని విశ్వాసం. విజయమే అని పిస్తుంది ఊరంతా కిక్కిరిసిపోయిన భక్తులు, యాత్రికులు, ఎక్కడ చూసినా పూజలు, పునస్కారాలు, సంకల్పాలు, స్నానాలు, మరగలు కక్కుకుంటూ హోరుమని భయంకరమైన ధ్వనితో ప్రవహిస్తున్న గోదావరిని చూస్తూంటే ప్రపంచమే మరచిపోతాం.

పుష్కరం అనేమాట సంస్కృత పదం. పుష్కరం అంటే నీరు, కూడిక, సంయోగం మొదలైన అర్థాలు అనేకం ఉన్నాయి. పుష్టిని ఇచ్చేది, పుష్టికరమైనది అని కూడా అర్థం ఉంది. తెలియక గోవుని చంపిన పాపాన్ని గౌతముడు (గౌతమ మహాముని) పోగొట్టుకోడానికి గోదావరి మహానది త్రిమూర్తులలో ఒకడైన శివుని జటాజూటము నుండి ప్రవహించిందని, అందుకే ఈ నదికి గౌతమీ నది అని పేరు వచ్చిందని కథ.

ఈ నది గట్టున తపస్సు చేసుకునేవారికి, గంగానది గట్టున మరణించినవారికి, కురుక్షేత్రంలో గౌతమి తీరంలో దానం చేసిన

వారికి మూడు రెట్లు అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుందని అంటారు. సృష్టి ఆదిలో గురుడు మేషంలో చేరినప్పుడు గంగ హిమాలయాల నుంచి ప్రవహించిందని, గోదావరి పశ్చిమ కనుమలగుండా బృహస్పతి సింహంతో ప్రవేశించినప్పుడు ప్రవహించిందని హిందువుల నమ్మకం.

రాజమండ్రి దగ్గర గోదావరినదిలో కోటి లింగాల రేవు చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. ఆ రేవులో అనేక రాళ్ళు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ శివలింగాలంటారు. కోటి లింగాల తరువాత ముఖ్యమైనది మార్కండేయ దేవాలయం. దీని దగ్గర మార్కండేయ ఘాట్ ఉంది. మార్కండేయ మహాముని ఇక్కడ మోరమైన తపస్సు చేశాడు. శివుని వరప్రసాదం వల్ల మార్కండేయ మహామునికి మార్కండేయదనే కుమారుడు పుట్టాడు. అనేక వేల సంవత్సరాలు జీవింది అనేక ప్రళయాలు చూసిన ఈ మార్కండేయుడు నది ఒడ్డున ఒక పెద్ద ఆలయంలో శివలింగాన్ని ప్రతిష్ఠాపించాడు అని ప్రతీతి.

ఉత్తర ఇండియా హరిద్వార్, ఆలహాబాద్, నాగ్, ఉజ్జయినిలో వరుసగా 12 సంవత్సరాల కొకసారి కుంభమేళ చాలా ముఖ్యమైనది. దక్షిణాదిని రాజమండ్రిలో గోదావరి పుష్కరం, బెజవాడలో కృష్ణా పుష్కరం, కుంభకోణంలో మహామామిడి చాలా బ్రహ్మాండంగా జరుగుతాయి. కుంభకోణంలో మాత్రం కుంభేశ్వర ఆలయ ప్రాంగణంలో ఉండే పుష్కరిణిలోనే స్నానాలు చేస్తారు.

(మిగతా 35 వ పేజీలో)

“ఉన్నది ఉన్నట్టుచూడు, విన్నది విన్నట్టు ఆలోచించు.”

యేర్కాడ్ - అందమైన పోస్టల్ విడివి

ఎన్. రామకృష్ణ

తమిళనాడులో పేరం పట్టణానికి 32 కి మీ' దూరంలో ఉన్న యేర్కాడు ప్రకృతి రమణీయమైన ఒక సుప్రసిద్ధ పేసవి విడిది. ఇది సముద్ర మట్టానికి 1500 మీటర్ల ఎత్తున పెనరాడు పర్వతశ్రేణిలో ఉంది. సంవత్సరం పొడవునా ఇక్కడ వాతావరణం మిక్కిలి ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది. సుప్రసిద్ధ

ఆరోగ్య కేంద్రానికి ఉండవలసిన అన్ని లక్షణాలు ఉంటాయి.

తమిళనాడులో ఉదకమండలం, కొదై కేనాలనంటే ఇతర పేసవి విడుదులువలె గాక యేర్కాడు చాలా ప్రశాంతంగా, చిన్నదిగా ఉంటుంది. విశేష ధనవ్యయంతో కూడుకుని ఉండదు. యేర్కాడు నుండి చుట్టుప్రక్కల ప్రకృతి దృశ్యము మిక్కిలి గంభీరంగా ఉంటుంది.

మొట్టమొదట 1820 లో యూరోపియనులు యేర్కాడును కనుగొన్నారు. ఆనాటి

నుండి 1829 వరకు అనేకమంది వృక్షశాస్త్రాభ్యాసకులు, ఇతర విషణులు పరిశోధనలు కావించారు. 1829 లో యేర్కాడులో కొన్ని వానయోగ్యమైన గృహాలు నిర్మించబడ్డాయి. ఇంతలో ఈ ప్రదేశం కాఫీ తోటల పెంపకానికి యూరోపియనులకు ఇవ్వబడింది. 1858 లో రోడ్డు నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించారు. ఇప్పటి రోడ్డు 20 కి. మీ. లు. మొత్తం 19 వంపులతో ఉంటుంది. రోడ్డు మార్గము 1900 నాటికి పూర్తి కాబడింది. రోడ్డు పొడవునా కాఫీ, నారింజ తోటలతో ప్రకృతి రమణీయంగా ఉంటుంది. మధ్య మధ్య కొండజాతులవారు ఇళ్ళు నిర్మించుకుని వివసిస్తుంటారు. యేర్కాడ్ అనే పేరు ఎరికాడు (అందమైన సరస్సు) నుండి ఏర్పడింది. సెలవు రోజులలో ఇక్కడకు వచ్చిన యాత్రికులు పడవలమీద ప్రయాణం చేస్తారు. ప్రవాసీ యాత్రికులకు ఇది ఆనందమైన అనుభూతిని కలిగిస్తుంది.

మానవుని ఉత్కృష్టత

ప్రపంచాన్ని విరక్తి చెంది పడలడం కంటే ఆర్థంచేసుకోడం వివేకం. ముఖం త్రిప్పుకుని పారిపోవడంకంటే పరిశీలించడం ఉత్తమం. నిరసింపడంకంటే ఉపయోగించుకోడం గౌరవాత్మకం. ప్రపంచాన్ని అందమైనదానిగా, ఉత్తమోత్తమనదిగా గ్రహించడమే మానవుని ఉత్కృష్టత.

“శత్రువుకోసం అంటించిన మంటవేడి ముందుగా తగిలేది నీకే.”

చెరువుకు దగ్గరగా అన్నా పార్కులో రకరకాల పూవుల మొక్కలు అందమైన పూవులతో కన్నుల పండుగగా ఉంటుంది. ఈ పూవుల తోటలో విహారం అత్యంత ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది.

యేర్కాడులో ముఖ్యమైన ప్రదేశం లేడీస్ సీటు. కొన్ని పర్వతాలు చేరి ఒక కుప్పిలా ఏర్పడి ఆ తిరుగును ఆహ్వానిస్తూన్నట్లు ఉంటుంది. దీని క్రిందలోయ వృక్ష సంపదతో పచ్చగా కన్నులకు ఇంపుగా ఉంటుంది. మేఘాలు లేని స్వచ్ఛమైన రోజున మెట్టారు డామ్, మాగ్ననైటు గనులు ఇక్కడనుంచి చూడవచ్చు.

యేర్కాడు ఊరికి మధ్య 'అర్థర్స్ సీటు' ఉంటుంది. చేరువగానే అందమైన పర్వత ప్రదేశాలలో కిలియూర్ జలపాతం చూడవచ్చు. వగోడా పాయంటు మరియొక దృశ్య కేంద్రం. ఇది యేర్కాడుకు 4½ కి.మీ. ల దూరంలో ఉంటుంది. ప్రాచీన కొండకాతులకు చెందిన ఒక దేవాలయం ఇక్కడే ఉంది. 18 కి.మీ. ల దూరంలో 'కావేరీ శిఖరం' ఉంది. ఇక్కడ నుంచి కావేరీ నదిని చూడవచ్చు. ఇక్కడ ప్రారంభమై అంత మయ్యే లావురోడ్డు చుట్టుపల్లె ఆనేక వింత ప్రదేశాలను చూడవచ్చు.

గ్రాంజే (Grange) అనే ఒక కోటను సేలం కలెక్టరు ఎమ్.డి. కాకబర్న్ విర్మిం చాడు. ఇతడే మొట్టమొదట (1820-1828) A.D. మధ్య ఆరేఖియానుంచి కాపేసి, దక్షిణ ఆఫ్రికా నుంచి ఆవిర్భవించి మరొక ఇతర పరిశ్రమ ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టాడు. యేర్కాడులో హౌండ్ ఫోర్డు స్కూలు నుంచి పేరుపొందిన విద్యాసంస్థ.

యేర్కాడు కొండలలో లభించే బాక్సైట్ నుంచి అల్యూమినియం రోహాన్ని తీస్తారు. బొటానికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు యేర్కాడులో రకరకాల పుష్పకాతుల చెట్లతో 'అర్కిడేరియం' నెలకొల్పారు. యూరోపియనులు ఇక్కడ వేలకొద్దీ ఓకు వృక్షాలను పెంచారు. యేర్కాడు కొండలమీది ఈ వృక్షాల గట్టి కలప చాలా ప్రసిద్ధిపొందింది.

అత్యధిక ప్రతిపదం దక్కిన ఒకే ఒక చిత్రం

'ది గాడ్ ఫాదర్' అనే హాస్య చిత్రంలో డాన్ కోర్ లెయన్ (Don Corleone) అనే మాఫియా నాయకుడుగా వర్ణించిన మార్లన్ బ్రాండోకి ఒకే ఒక చిత్రానికి 10 మిలియన్ డాలర్లు ప్రతి పదం దక్కింది. ఈ చిత్ర ప్రదర్శనపల్ల మొదటి సంవత్సరం బాక్స్ ఆఫీసుకు చేరిన మొత్తం 100 మిలియన్ డాలర్లు కలెక్షన్ లో కొంత భాగం అతడి పేరుగా ఇవ్వబడింది.

“వివేక జ్ఞానం ఉన్న వాళ్ళు అసాధ్యమైన దానిని అపేక్షించరు.”

తల్లిదండ్రులకు సూచనలు

తల్లిదండ్రులు చేయవలసిన, చేయకూడని పనులకు సూచనలు కొన్ని ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఇవి భాషనుబట్టి, తెలివితేటలనుబట్టి, స్నేహభావాలనుబట్టి, కలుపుగోలు తనాన్నిబట్టి, సామర్థ్యవంతులైన పిల్లల తల్లిదండ్రుల అనుభవాలనుబట్టి మేము తెలుసుకున్నాము.

చేయవలసినవి: మీ పిల్లలు పరిశీలనాత్మకంగా పరిశోధించి తెలుసుకోవడానికి సాధ్యమైనంతవరకు విరహాయకరంగా ఉండే సౌలభ్యమైన అవకాశాలు కల్పించండి.

అర్చారాలలోను, బీరువాలలోను క్రింది ఆరంభంలో సులభంగా పగిలిపోయే గాజు సామానులు, ఇతర అపాయకరమైన వస్తువులు తీసి వాటి స్థానంలో పాత మాగజైనులు, ప్లాస్టిక్ కొలత కప్పులు, ఇతర అదనపువులు సర్దిపెట్టండి.

మీ పిల్లలకు ప్రత్యేకమైన సలహాదారు

దుగా మాత్రమే ఉండడానికి ప్రయత్నించండి. సహాయపడడానికి జాగ్రత్తగా చూసుకోవడానికి వారిమట్టా అస్తమానం తిరగనక్కరలేదు. పిల్లలకు అవసరమైనప్పుడు కావలసిన ఉత్సాహం కలిగిస్తూ దైర్యాన్ని ఇస్తూ అడిగినదానికి వివరంగా జవాబు మాత్రం చెబుతుండండి. ప్రశ్నలకు హద్దు ఉండాలి. హద్దుమీరి ప్రసర్తించవలసినవద్దు.

(92 వ పేజీ తరువాయి)

ఈ పుష్కరాలకు భారత్ దేశంలో వివిధ ప్రదేశాల నుంచి కోటానుకోట్ల యాత్రికులు వస్తారు. నిర్ణయించిన రేవులలో పురోహితులచేత సంకల్పం చేయించుకుని స్నానాలు చేస్తారు. భక్తికోసమిది పూజిస్తారు. నైవేద్యాలు పెడతారు.

రాజమండ్రిలో గోదావరి పుష్కరాలు క్రిందటిసారి 1980 లో వచ్చాయి. కాబట్టి 1992 లో తిరిగి పుష్కరాలు వస్తాయి. సాధారణంగా జూలై మాసంలో జరుగుతాయి. ఈ పుష్కరిణి సమయంలో దవళేశ్వరం, ద్రాక్షరం, కోటిపల్లి, ముత్తేశ్వరం రేవులలో కూడా స్నానాలు జరుగుతాయి. గోదావరికి అద్దరి (అనతలి ఒడ్డు) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో క్రొవూర్, రాజమండ్రి కోటి లింగాలకు ఎదురుగా ఉంటుంది. ఇంతే కాకుండా తీవ్రం, సిద్ధాంతం, లక్ష్మీపాల్యం, నర్సాపురం, వాడపల్లి కూడా చాలా ముఖ్యమైన పుణ్యక్షేత్రాలు. 12 సంవత్సరాల కొత్త సారి 12 రోజులపాటు జరిగే అపూర్వ అవకాశం జారవిడుచుకోవద్దు! తాడూరి

‘అల్ప పరీక్ష లేని జీవితం నిరుపయోగం.’

మీ పిల్లలతో తరచుగా మాట్లాడుతూం
డండి. పిల్లలు ఏం చేయడానికి ప్రయత్ని
స్తున్నారో తెలుసుకుని వారికి సహక
రించండి.

వారికి అర్థమయ్యే మాటలతోనే
చెప్పండి. అప్పుడప్పుడు క్రొత్త మాటలు
వాడుతూండండి. ఉదాహరణకి. మీ పాప
ఎర్రబంతి ఇస్తే ఈ బంతి ఎర్రగా ఉంది
నా చొక్కాలాగ. నీ చొక్కా నీలంగా నీ
పాంటు రంగుతో సమంగా ఉంది అని
వారికి అర్థమయ్యేలా చెబుతూండండి.

క్రొత్త విషయాలు తెలుసుకోడానికి అన
కాకాల, సన్నివేశాలు కల్పించండి. ఉరికి
కూర్చోబెట్టడం కాకుండా పిల్లలను సూపర్
మార్కెట్ కి తీసుకువెళ్ళడం, చిన్న చిన్న
వసులు పురమాయించడం మంచిది.

మీరు చేసే పనులలో అప్పుడప్పుడు
సహాయం చేస్తూండనివ్వండి.

మీ అలవాట్లకు అనుగుణంగా, అప్రయ
త్నంగా పిల్లలకు సహకరించండి.

మీ పిల్లరి ఆటలను, ఆనుకరణ సామ
ర్థ్యాన్ని ఉత్సాహపరచండి.

చేయకూడనివి: పిల్లలను అస్తమానం
నిర్బంధపెట్టకండి,

ప్రతిదానికి స్వప్రయత్నం లేకుండా మీ
మీదే ఆధారపడనియకండి.

మీ శ్రద్ధను తమవైపు త్రిప్పుకోడానికి
చేసే ప్రయత్నాలను చూచి చూడనట్లు వదలి
పెట్టవద్దు.

ముఖ్యంగా రెండవ ఏట పిల్లలతో వాదించి
విజయం పొందడానికి ప్రయత్నించ వద్దు.
వ్యతిరేకభావం ఏర్పడే సమయం అది.

గోలచేసి అల్లరి చేస్తూంటే ఎన్నడూ
అసదానికి ప్రయత్నించవద్దు అని మంచి
అరోగ్యవంతమైన జిజ్ఞాసాత్మకమైన కుతూ
హలం గల పిల్లరి లక్షణం.

ఎక్కువగా మీ పిల్లలను లాలన చేయ
వద్దు.

పిల్లలని అనవసరంగా బోరుకొట్టి విసి
గించవద్దు.

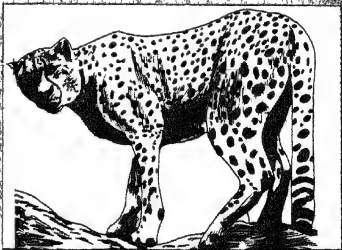
మాట్లాడే భాష అర్థంచేసుకుంటూన్నంత
పేపూ మాట్లాడడం ఆలస్యమైనా ఇబ్బంది
లేదు.

విత్య కాలకృత్యాలను నేర్పడానికి
ప్రయత్నించవద్దు రెండవ సంవత్సరానికి
వాటంతటదే అలవాటవుతాయి.

ప్రపంచం అంతా నీకోసం అన్నట్లుగా
గలాటం చేసి మీ పిల్లలను చెడగొట్టకండి.

— 'హెల్త్' సౌజన్యంతో

చిరుతపులి దృష్టి మిక్కిలి సూక్ష్మమైనది

చిరుతపులి దృష్టి మిక్కిలి సూక్ష్మ
మైనది. 100 గజాల దూరంలో ఉన్న వస్తువు
కళ్ళ దెప్పసాటును కూడా భాగా భాగా చూడ
గలదు.

“నిరంతర జ్ఞానంద్వారా ఆత్మ పరమాత్మ అవుతుంది.”

యాత్రా స్థలాలు

శబరిమల

శబరిమల దేవాలయంలో ఆయ్యప్ప దేవుని పూజిస్తారు. ఇది భారత దేశానికి దక్షిణ దిక్కుగా కేరళ రాష్ట్రంలో కొట్టాయం జిల్లాలో శబరి కొండలమీద ఉంది. సాక్షాత్తు పరశురాముడు మకర సంక్రాంతి (జనవరి

అర్థం. యావ్వనంలో ఉండే ప్రీతి రాకూ దదు.

భక్తి విశ్వాసంతో దీక్ష వహించినవారే పవిత్రమైన శబరిమల దేవాలయం 18 మెట్లు ఎక్కుతారు. కొంతమంది భక్తులు ఆయ్యప్ప దర్శనానికి పలుసార్లు వస్తారు. కష్టసాధ్యమైన మెట్లు ఒక్కొక్కచే ఎక్కి చివరకు భక్తుడు ఆయ్యప్ప సన్నిధి చేరి దర్శనం చేసుకుని పూజిస్తారు. బ్రహ్మయొక్క సృష్టి శక్తి,

మధ్య) రోజున కుభ నమయంలో ఆయ్యప్ప విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠ చేశాడని ప్రతీతి.

ఆయ్యప్ప పరమేశ్వరి మూడవ కుమారుడు అంటారు. ఆయ్యప్ప అనే పేరు ఆర్య (పూజనీయుడు), అప్ప (తండ్రి) అనే రెండు మాటలనుండి ఏర్పడింది. మకర సంక్రాంతి రోజున భక్త స్థందాన్ని అనుగ్రహించడానికి శబరి కొండలమీదికి వేంచేస్తాడని భక్తుల విశ్వాసం. పురుషులు, 10 సంవత్సరాల వయస్సులోవరి బాలికలు, 55 సం.ల వయస్సు మళ్ళిన సృష్ట ప్రీతి మాత్రమే దేవాలయాన్ని సందర్శించడానికి

సుభాషితాలు

“వ్యాధి కలిగినవి నైదుబిచేతను
మందు తినక కాని మానదెందు
చెంత దీపమిడక చీకటి పాయనా
విశ్వదారిరామ విమరనేమి.”

[మందు తింటేగాని రోగం కుదరదు. దీపం లేకుండా చీకటిబోదు. అలాగే జ్ఞానం లేకుండా విద్వాంసుడు కాజాలడు.]

“మత్సరంబు మదము మమకార

నువియెడి

వ్యవసములను దగిలి మనంబోక
వరుల కునకరించి పరమాండవగుబొమ్ము
విశ్వదారిరామ విమరనేమి.”

[మమకారం మదం, మాత్సర్యాలకు లొంగకుండా వరులకు తనకారించే ప్రేమ వాడవు అవుతావు.]

“సంకల్పబుద్ధి, మానసిక శాంతి లేని విజ్ఞానం వ్యర్థం.”

విష్ణువు యొక్క స్థితిస్థావక శక్తి. శివుడి యొక్క లయశక్తి మూడు అయ్యప్పుయందు మూర్తిభవించి ఉంటాయని భక్తుల దృఢ విశ్వాసం.

జాతి, మత, కుల భేదాలు లేకుండా వేల కొద్దీ భక్తులు వివిధ రాష్ట్రాలనుండి వచ్చి శివరిమల దేవాలయాన్ని సందర్శించి ధన్యు

లవుతారు. శివరిమలకు వెళ్ళడానికి దీక్షతీసు కుని వియమముతో ఉండే భక్తుని 'అయ్యప్ప'. 'అయ్యప్పస్వామి' అంటారు.

తీసను క్రైస్తవ, గౌతమబుద్ధుడు, శ్రీ కృష్ణుడు ఆశ్చర్యకరమైన అద్భుత పరిస్థితు లలో అనతరించారు. అదేవిధంగా అయ్యప్ప కూడా అనతరించాడు. శివరి కొండలలో పంపానది ప్రసహిస్తుంటుంది. ఒకరోజున ఈ నదిగట్టమీద విహరిస్తూన్న పంటాలమ్ రాజు, బాల్మీనే అయ్యప్పను కనుగొన్నాడు. అయ్యప్పను చిన్నప్పుడు మణికంతుడు అని పిలిచేవారు. పంటాలమ్ రాజభవనంలో అందరూ మణికంతుని ఆదరాభిమానాలతో ప్రేమించేవారు. మణికంతుడు పెరిగి పెద్ద

నాడైనాడు. వేదశాస్త్రాలు, పురాణాలు చదివి గొప్ప విద్వాంసుడుగా ప్రసిద్ధి పొందాడు. శత్రువులను జయించి ఓడించగల దైర్య సాహసాలను అలవరచుకున్నాడు. మణికంతుని సవతికల్లి ఎలాగైనా ఇతడిని చంప దలచి పన్నాగంపన్ని తన తలనొప్పి బాధకు పులిపాలు తెమ్మని ఆడవులకు పంపుతుంది. ఆడవులకు పోయిన మణికంతుడు పులిపై స్వారీచేస్తూ ఇంటికి తిరిగివస్తాడు. పులిపాలు పితికి సవతికల్లికి సమర్పిస్తాడు. ఆతరువాత ఆతడు సన్యాసిగా మారిపోయి ఆడవులకు వెళ్ళాడు. పంటాలమ్ రాజు అయ్యప్ప జ్ఞాన కార్థం ఇక్కడ ఒక దేవాలయాన్ని నిర్మించాడు. ఈ దేవాలయమే అయ్యప్ప దేవాలయం. 41 రోజులు (మండలం) దీక్ష పహించిన శివరిమల యాత్రికుడు అదిర్దమూడ కూడదు. బ్రహ్మచారిగా ఉండాలి. అప్పుడే

ముఖచిత్ర వ్యాఖ్య

(మార్చి 1989)

"మునీముని నవ్వుల ముద్దులబాబు
అమరపేరు ఆశయాంకు జనాలు."

—కోరాడ దుర్గారావు, అనకాపల్లి.

"భావి తరానికి శాసనపని ఏకానం
సవితనంలోనే కనిపిస్తుందా ప్రకాశం."

—కె.ఆర్. కృష్ణమూర్తి, వీరమల్లం.

"వేషంలో చిన్నారి సుధాన
చేతలతో అప్పింయ్యో శరణ్."

—నై. బాగ్యరేఖ, ధర్మవరం.

"అజ్ఞాని సుజ్ఞానమును గ్రహించ లేడు సరసమార్గమును అనుసరింపక."

ఆ భక్తుడు ఆత్మసాక్షాత్కారంతో దివ్యానుభూతిని పొందగలడు.

శబరిమల యాత్రికులు ఉత్సాహంతో, భక్తి అవేశంతో 'శరణం ఆయ్యప్ప' 'శరణం ఆయ్యప్ప' అని స్మరణ చేస్తూ మార్గాయాసాన్ని మరిచిపోతారు. భక్తులు యాత్రకు కావలసిన తిండి, దేవుని నైవేద్యాలు, కట్టుబట్టెలు, దుప్పటి మూటగట్టి తలపై పెట్టుకుంటారు. కంతంలో తులసి మాల ధరిస్తారు. తాత్కాలిక వైరాగ్య సూచనగా నల్లటి బట్టలు ధరిస్తారు. నిష్ఠతో కూడిన శబరిమల యాత్రవల్ల భక్తుడికి వ్యక్తిగత శ్రమలో ఆత్మగౌరవం పెరుగుతుంది. జాతి, మత, కుల ప్రమేయం లేని స్వార్థరహితమైన సాంఘిక జీవితానికి అనంతరమూర్తి ఆయ్యప్ప.

యాత్రికుడు శబరిమల 18 మెట్లు కారీరక విగ్రహంతో, ఆత్మవిగ్రహంతో ఎక్కి దివ్యానుభూతిని పొందుతాడు. మకర సంక్రాంతి రోజున (మకరవిశక్కు) మకర దీపాలతో ఆభరణాలతోను ఆయ్యప్పను అలంకరిస్తారు. ఈ రోజున భగవంతుడు శబరిమలకొండలలో ఈశాన్య దిక్కుగా అరగంబసేపు దివ్యజ్యోతిగా ప్రకాశిస్తాడు.

దక్షిణ రైలుమార్గంలో కొట్టాయం నుంచి శబరిమల కాలిదాస చేరవమ్మ లేక బస్సుమీద వెళ్ళవచ్చు. భారతదేశంలో ప్రతి సంవత్సరం వివిధ ప్రదేశాల నుంచి వేలకు వేలు ఆయ్యప్ప భక్తులు శబరిమల దర్శించి ఇతోధిక విశ్వాసంతో ఆహంకార పర్జుతులై, ఆత్మసమర్పణ భావంతో పునీతులై మానసిక సంకృచ్ఛిని పొందుతారు.

'ట్రాకింగ్' గొరిల్లా

యుఎస్ఎ కాలిఫోర్నియా జంతుప్రదర్శనశాలలో 'కోక్స్' అనే పేరుగల గొరిల్లాకి మూగ చెవిటివారి భాషలో మాట్లాడడం నేర్పించారు. అది పిల్లలతో ఆడుతుంటే 'పాప' అని సౌంజ్ చేసి చెబుతుంది.

— 'మిషా' సౌజన్యంతో

పని చెయ్యించుకోడం ఎలా?

1. ఉద్యోగస్తులను అందరినీ కూడదీసి ప్రతి ఒక్కరినీ సకాలంలో నక్రమంగా ప్రవర్తించేదిట్లు చేయి.
2. లక్ష్యాన్ని వదలకుండా పాదించేందుకు పూర్తిగా అనుసరించు.
3. విశిష్టత సాధింపి నిలబెట్టు.
4. ప్రతిదానికి కాలపరిమితి ఏర్పరచి ఆ కాలావధిలో ఆ పనిని పూర్తిచేసేదిట్లు గమనించు.
5. సంబంధించిన వారందరి సహాయాన్ని కోర్కొనుట పొందు.
6. నిస్సహాయమగుటకుండా కొంచెం అధికంగా చేస్తాండు. — డి. స్వార్థ

"అందరూ ధరించగల అమూల్యమైన భూషణం నమ్రతాభరణం."

కలం స్నేహితులు

[మీ పేరు, వయస్సు, చిరునామా, హాబీలు ఈ శీర్షిక క్రింద ప్రతురింపబడాలంటే తగిన వివరాలతో సహా రూ. 5/-లు మనియార్డరు ద్వారా పంపండి. సంపాదకుడు.]

1. ముర్తి మహేశ్వరరెడ్డి, బి.ఎ. మూడవ సంవత్సరం, 21 సం.లు., ఇం. నెం. 1-8-151/D, రాజేంద్రనగర్, మహాబాద్ నగర్-509 001.

కవికలు చదవడం, వ్రాయడం, పుస్తక పఠనం, సుబాషికాల సేకరణ.

2. ఎల్. బాలకృష్ణ, ఇంటర్ రెండవ సంవత్సరం, 21. సం.లు., ఇం. నెం. 8-1-115, వింజొలిదిద్ద, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27.

రేడియో వినడం, కవికలు, విజ్ఞాన చాయకమైన పత్రికలు చదవడం.

3. ఎల్ జీవన్ రెడ్డి, 20 సం.లు., గంభీరరావుపేట మండలం, (కరీంనగర్ జిల్లా) 505 304

కలంస్నేహం, పత్రికలకు ఉత్తరాలు వ్రాయడం.

4. కె. నదాశివ, S/o కె. కిష్టయ్య, టీచరు, గంజ్ శూన్, ఇం.నెం. 4-1-99, పోస్టు మరియు తాలూకా కాంధూర్ 501 141.

కవికలు వ్రాయడం, దినపత్రికల సేకరణ. చదరంగం ఆడడం.

5. ఎ. హరిదాస్, బి.కామ్., 22 సం.లు., ఇం. నెం. 18-5-231, అలియాబాద్, హైదరాబాద్-500 253.

కలంస్నేహం, చదరంగం ఆడడం, పుస్తక పఠనం.

6. శ్రీ మహేశ్వర, ఆ యిల్ అండ్ రెన్ మిల్, మెట్టపల్లి పోస్టు, జి. యాదగిరి తాలూకా, (కరీంనగర్ జిల్లా) 505 325.

కరాచీ, చిత్రలేఖనం, మంచిస్నేహం.

ఆంగ్లభాషలో "glamour" అనే పదం

మనోహరి ము అది అర్థమిచ్చే "glamour" అనే పదం glamour అనే పదం నుంచి ఏర్పడిన అవశ్రంభం. దీనిని మొట్టమొదట సర్ వార్నర్ హ్యూడ్ తన పుస్తకంలో ఉపయోగించాడు. క్రమ క్రమంగా అనేకమంది రచయితలు దీనిని అదర్భంగా గ్రహించి వాడారు. ఇప్పుడు దీనిని అందమైన స్త్రీల కవిక విధానం తెలియజేయడానికి వాడతారు.

"అపజయ్యానికి క్రంగిపోకుండా నవ్యోత్సాహంలో తిరిగి ప్రారంభిస్తే బ్రహ్మాండమైన ఆత్మబలంతో సాధించలేనిది లేదు."

గృహాలంకరణ

కోనూరి శీలామాధవ్

‘ఇల్లు కట్టి చూడు పెళ్ళి చేసి చూడు’ —

ఎంత ఆనుభవంతో చెప్పిన మాట ఇది. పెద్ద ఎత్తున గవర్నమెంటువారు కట్టేసిన ప్లాటు లాట్ లో వస్తే దబ్బు చెల్లించి చటుక్కున ప్లాట్ లో చేరడం కాదు. స్వంతంగా ప్లాటు సంపాదించుకుని ఆ వికారమైన ప్లాటులో ఎప్పటికప్పుడు స్వంతంగా సూపర్ వైజ్ చేసుకుంటూ స్వంత ఇల్లు లేవదీయడం మొదలూ దానికి పడే తాపత్రయాలు, కష్టసుఖాలు, పొందే లాభనష్టాలు ఆ కట్టినవారికే తెలుస్తాయి. అందరికీ తెలిసి వచ్చేవికావు అనుభవపూర్వకంగా ఎవరికివారు తెలుసుకోవాలి.

అన్ని డక్కా మొక్కిలకు తట్టుకుని గృహప్రవేశం చేసుకున్న ఇంటిని నిత్య కల్యాణం వప్రకారణం చేసుకోవాలి. నిరాశ పడిపోకుండా ఆకాశరజాల జ్యోతిలో చిరునవ్వుతో ఆనందంగా జీవించడం నేర్చుకోవాలి. ఇటువంటి ఇంటిలో గాజులు గలగలలాడుతుంటేనే ఇల్లు కళకళలాడుతూ ఉంటుంది ఓర్పుతో నేర్పుతో ఇంటిని చక్కబెట్టే ఇల్లాలు లేకపోతే ఇల్లు చిన్నబోతుంది. ఇల్లారే చెబుతుంది ఇంటి కళ. ఇంట్లోకి వెళ్ళక్కరలేదు. ఇల్లారి ముఖం చూడక్కరలేదు. వాకిలి చూస్తే చాలు, ఇల్లారిని గురించి తెలిసిపోతుంది. గృహ సామ్రాజ్యానికి గృహిణి రాచి. ‘గృహం భార్యే’ అని వేదాలు చెబుతున్నాయి. ‘ఇల్లు ఇల్లు కాదు భార్యయే గృహము’ అని యాజ్ఞవల్క్యుడు చెప్పాడు. ఇంటికి ఇల్లారే దీపం అనే

కాత్తం ఉంది. ఇల్లుచూసి ఇల్లారిని చూడమనే సూక్తి ఉంది. విజయ అనాడు ప్రేమ పూతగోడల మీద ఎవరి శక్తికొంది వారు గోడలను ముగ్గులతో అలంకరించి గుమ్మాలకు పసుపుపూసి, దానిమీద రకరకాల రంగు రంగుల ముగ్గులు తీర్చి గుమ్మాలకి ఎరుపు తెలుపు చుక్కలు పెట్టి సింహద్వారాలకు బిరి చూల దండలు, మామిడి తోరణాలు అలంకరించేవారు.

ఇదంతా పాతకాలపు మాట. ఈనాడు పురుషులతో సమానంగా వివిధరంగాలలో విక్రాంతి లేకుండా పనిచేస్తూన్న స్త్రీకి గృహ విర్వహణ భారం అనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు ఇది ఇంట్లో అందరి బాధ్యత. కట్టుకున్న ఇంటిని కళాత్మకంగా తీర్చిదిద్దడం ఇంట్లో అందరూ నేర్చుకోవాలి. రహస్యం తెలుపబెట్టింది కట్టించుకుని నివసిస్తూన్న ఇల్లు బావురుమంటూ ఉండకూడదు. జీవకళతో చైతన్యవంతంగా దేదీప్యమానంగా ఉండాలి. మానవుని సుఖజీవనానికి ఇల్లే ముఖ్యం.

ఇంట్లో గదులు వాటి ఉపయోగం, పరిమాణం, గోడలు, కిటికీలు, అలెగరాలు, గుమ్మాలు, కర్టెనులు, లైటింగ్ మొదలైన వాటినిబట్టి మెరుగుబదిద్దుకోదానికి, అలంకరించుకోదానికి ముందు రకరకాల రంగులు, వాటి ప్రభావం తెలుసుకోడం ముఖ్యం.

ప్రపంచ రహస్యమంతా సత్త్వరజస్తమోగుణాత్మకము. ఈ రహస్యాన్నే వివిధ రంగులు తెలియజేస్తాయి. ఇదేవిధంగా ఈ

“మనస్సును, వాక్కును, చేతలను పరిశుద్ధం చేసుకొనడమే త్రికరణ ముద్ధి.”

మూడు గుణాల కలయికవల్ల పాశ్చాత్యమును అనుసరించి అనేక రసాలు అవస్థానుగుణంగా మానవులలో ఉద్భవిస్తున్నాయి. వర్ణవైధ్యమును అనుసరించి ఎరువు వేడివి కలిగిస్తుంది, నీలం చల్లదనం కలిగిస్తుంది. పసుపు రెంటిని సమానంగా ఉంచుతుంది. గుణాలు సమపాశ్చాత్యో ప్రవర్తిల్లనప్పుడే మన ఆరోగ్యం పరిపూర్ణంగా ఉంటుంది. వివిధ రంగుల ప్రసారంవల్ల, వాటి ప్రభావం వల్ల మన ఆరోగ్యంకూడా మారుతుంటుంది. మన ఆరోగ్యాలకి, మన గుణాలకి, రంగులకి అవినాభావ సంబంధం ఉంది. తెలుపు సత్త్వ గుణాన్ని తెలియజేస్తుంది. ఇది అన్నిరంగుల మిశ్రమం. ఎండను విరోధిస్తుంది. నీలం విస్తారంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. తెల్లరంగు వేస్తే ఇరుకుగా ఉండే హాయి, ఇతర గదులు ఎంతో విశాలంగా కనిపిస్తాయి.

ఊదారంగు నీలం, ఎరుపు సమపాశ్చాత్యో కలిస్తే ఏర్పడుతుంది. ముదర ఊదారంగు గందరగోళంగా ఉంటుంది. అంతా గజిబిజిగా ఉంటుంది. లేత ఊదారంగు మనస్సును అహ్లాదకరంగా ఉంచి ఏకాగ్రతకు అనువుగా ఉంటుంది. కాబట్టి దేవుడి గదికి, వృద్ధిహామకి ఊదారంగు బాగా నవ్వుతుంది.

నీలం విశ్రాంతిని కలిగిస్తుంది. రోజంతా శ్రమపడి ఇంటికివచ్చిన తరువాత విశ్రాంతి, నెమ్మది అననరం. పడకగదికి నీలం వేసుకోండి. బడలిక తీరుతుంది. హాయిగా ఉంటుంది.

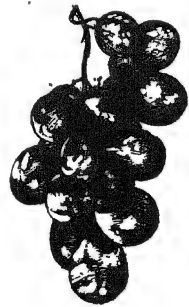
పసుపురంగు నీలిరంగుకలిపితే ఏర్పడేది అకుపవృరంగు. లేత అకుపవృ కలతచెందిన మనస్సుకు శాంతిని చేకూరుస్తుంది. చల్లగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది.

పసుపురంగు వెచ్చదనాన్ని ఇస్తుంది. గదులకు ఒక రకమైన అందాన్ని ఇస్తుంది. ఇది ముఖ్యంగా సత్త్వ రజ వైష్ణవ గుణాల సమరసాన్ని సూచిస్తుంది.

ఎరుపుతో కూడిన పసుపురంగు వల్ల ఏర్పడే నారింజరంగు బాగా కాంతిగా ఉంటుంది. ఎరుపురంగులో తెలుపు కలుపుతూ వస్తే కాషాయ రంగు వస్తుంది ఇది కేవలం సత్త్వంకాదు. ఇది కేవలం రజోగుణం కాదు. ఇది కూడా సమభావాన్ని తెలియజేస్తుంది. సంతోషాన్ని అనందాన్ని అధికం చేస్తుంది. చిన్న పిల్లల గదులకు, లావీలకు చాలా అనువుగా ఉంటుంది.

నల్లటి నలుపు - ఎరుపు, పసుపు, నీలం

దగ్గుకి బాషరం

ద్రాక్ష వండ్ల రసం ఊపిరితిత్తులకు కలిపి ఇస్తుంది. దీనిని బాషరంగా పేర్కొనే సాధారణ జలుబు దగ్గు పూర్తిగా తగ్గిపోతాయి. కేవల కలిపిన ద్రాక్షరసం దగ్గుకి దీన్య బాషరం. —జి.ఎస్. నర్స

“పాపం చేసినవారు ఒకరైతే, ఆ పాపఫలితం అనుభవించేవారు అనేకం.”

కలసి ఏర్పడుతుంది. ముఖ్యంగా తామస గుణాన్ని తెలియజేస్తుంది.

ఇటుక రంగు సాధారణంగా ఎరుపు, పసుపు, నలుపుకలిపే వస్తుంది. పర్మిచరుకి, బట్టలగదికి బాగా ఉంటుంది. గది అంద గిస్తుంది:

ఇక ఏ రంగు దేనికి నవ్వుతుందో తెలుసుకోలేక తికమకలు పడుతుంటే కంగారు పడకండి. లేతపసుపు, బూడిదరంగు కలపగా వచ్చిన లేత బూడిద ఇటుకరంగు (Beige) ఏ గదికైనా విరభ్యంతరంగా వేయవచ్చు. దీనివల్ల వాతావరణం ఒక విధమైన చైతన్య పంథంగా ఉంటుంది.

రంగులు వాటి ప్రభావం తెలుసుకున్న తరువాత ఇంట్లో గోడలకు ఏయే రంగులు వేయాలి: వేటికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది: అది ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతుంది: అంద రికి సంతోషం, ఆనందం కలసివస్తాయా: అందరూ చేరి ఆలోచించుకోండి. ఏపుణుల సలహాలను తీసుకోండి. ఏవేకంతో పరిశీలించి ప్రారంభించండి. ముదురు రంగుల కోసం మురిసిపోవద్దు. రైట్ కలర్స్ మాత్రమే వాడండి. జాగ్రత్తగా ఆలోచించి మీగది, హాలు గోడలకు అందరి మనస్సుకు నచ్చే రంగే వాడండి. చూచేవారికి ముద్దుగా ఆకర్షణీయంగా ఉండాలి. ముదురు రంగులు వాడేతే వైకార్యం కుదించుకు పోయినట్లు అవ్వీస్తుంది. ఎంతమంచి దీపాలు అమర్చినా మనస్సు కనిపిస్తాయి. జీవకళ వశించిపోతుంది. ఇల్లంతా ఒకే రంగు వాడవద్దు: విమగా ఉంటుంది. ఇంటి రంగుల విధ్యయం ఆ ఇంటి కుటుంబ లక్షణాలను తెలియజేస్తుంది. రంగుల బెడద లేకుండా రకరకాల రంగులలో దీక్షెను

లలో వాల్ పేపర్ దొరుకుతుంది. ఇది చౌక గూడా. గోడల క్రిందిభాగాలలో వాల్ పేపరు పెట్టి వైవిధ్యానికి అనుగుణమైన లేతరంగు వేయండి. ద్రాయంగ్ రూములో పర్మిచరు, పడకగదిలో మంచాలు హాలులో కార్పెట్టు, బాత్ రూమ్, వంటగదిలో షెల్వులు, వంట పాత్రలు ప్లాట్ పారం, సింకు, వాష్ బేసిన్ అన్నీ ముందుగానే ప్లాను వేసుకొని దాని ప్రకారం అమర్చుకోవాలి. ఇల్లు కట్టిస్తే చాలదు, ఇన్ని మెలకువలు తీసుకోవాలి.

పర్మిచర్ దగరకు వస్తే గోడలరంగుకి అనుగుణంగా వచ్చేటట్టు చూడండి. ఏ గదిలో ఏ పర్మిచర్ పెట్టాలని ఆలోచించండి. కానలసిన స్విచ్ లు ఎక్కడ పెట్టాలి. ఎన్ని స్విచ్ లు పెట్టాలో ఆలోచించి చేతికి అనువుగా అందేటట్లుగా స్విచ్ లు అమర్చండి. దీపాలలో రకరకాల దీపాలు లభిస్తున్నాయి. (మిగతా 44 వ పేజీలో)

ఒక్క క్షణం కూడా వెనుకకు దృష్టి మరల్చవద్దు

మానవమాత్రులమైన మనం ఒక్కక్షణం వెనుకకు దృష్టి మరల్చకుండా ప్రగతి మార్గంలో ముందుకుపోతూ మానవుని విశేషాధికారమైన స్వ సామర్థ్యంతో బ్రహ్మాండమైన భవిష్యత్తును నిర్మించుకుందాం. — స్వామి వివ్యయానంద

“అసూయలో ప్రేమకన్నా స్వార్థం అధికం.”

వీరిని గురించి తెలుసుకోండి

డైవైట్ డేవిడ్ ఐసెన్ హౌవర్
(1890-1969):

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ 34వ ప్రెసిడెంట్.
రెండవ ప్రపంచ మహాయుద్ధంలో
యూరప్ లో ఎరైడ్ ఆర్మీలకు సుప్రీమ్

EISENHOWER

కమాండరు. మిలిటరీ పూర్వ రచనలో
మంచి నిపుణుడు. తన పదవీ కాలంలో
అంతరిక్ష పరిశోధనలకు మొట్టమొదటి
పథకాలను ఏర్పాటు చేసాడు.

* * *

డగ్లస్ ఫెయిర్ బ్యాంక్స్ (1883-1939):

హాలీవుడ్ నినిమా నటుడు. రైల్వే
సాహసాలకు, శరీర. రామనాటిక పేరు
పొందాడు. 'ది మార్క్ ఆఫ్ జోక్స్',
'ది థ్రి మస్క్ టీర్స్' 'రాబిన్ హుడ్' ఇతడి
మరపురాని చిత్రాలు.

* * *

(43 వ పేజీ తరువాయి)

ఎక్కడ ఎలాంటి రైటింగు అవసరమవు
తుందో ఆలోచించి వాదదం మంచిది.
ట్యూబులైటు, సాచారణమైనరైటు హాల్లో
గానీ, గదిలోగానీ వెలుతురుకోసం వేసుకో
వారి. చదువుకోదానికి, ఇతర ప్రత్యేకమైన
పనులకు ఏర్పాటైన రైట్లు వాటికి అనువుగా
ఉండేటట్లు వేసుకోవారి.

ఇంటి గోడలవిండా ఏవేవో పటాలు,
క్యాలెండర్లు తగిలించి గజివిడిగా చేసుకోవద్దు.
గోడలకు అందమైన చిత్రాలు ఒకటిరెండు
తగిలించండి. వీటిమీదకి కాంతి పడేటట్లు
పెట్టండి. గోడల మూలలో ఫ్లవర్ వేసులు
అమర్చండి. ఇప్పుడు ఇండోర్ ప్లాంటులతో
లోపల పెరిగే మొక్కలు కూడా వస్తున్నాయి.
చిన్న చిన్న అందమైన కుండీలలో పెట్టి
ఎప్పటికప్పుడు అందంగా పెరిగేటట్లు అమర్చండి.
రంగులు, ఫర్నిచర్, కర్టెనులు,
ఫ్లవర్ వేసులు, ఇండోర్ ప్లాంటులు,
రైటింగ్ విషయాల్లో తగిన శ్రద్ధను తీసు
కోవారి.

ఇంటి ముందు, రెండుప్రక్కలా పూల
తోట, వెనక పెరటిలో కిచ్చెన్ గార్డెను ఆలో
చించవలసిన విషయం! వీటిని నేర్పుగా
నైపుణ్యంతో పెంచుకుంటే, పూజకుపుష్పాలు,
అలంకారానికి పువ్వులు. వంటకు కాయ
గూరలు ఎప్పటికప్పుడు తాజాగా లభిస్తాయి.
దీనివల్ల ఒకవిధమైన తృప్తి అనందంకూడా
ఉంటుంది.

"అలోచనలో మార్పు పెరుగుదల ఉండడం

మానవ లక్షణం, అది లేకపోవడం జంతు లక్షణం."

ఎమ్. వెంకటక్రిష్ణయ్య:

తాతయ్య అవి విలుస్తాడు. పత్రికా స్వేచ్ఛకొరకు పోరాడిన వీరుడు. మైసూరులో ఇతడు అనేక విద్యాసంస్థలను ఏర్పాటు చేసాడు. అనారంభ ఆనందాలయాన్ని నెల కొల్పాడు. పదికిపైగా మైసూర్ హెరాల్డ్, 'ఉదంత చింతామణి' వంటి ఇంగ్లీషు, కన్నడ వార్తాపత్రికలను కూడా స్థాపించాడు.

* * *

శంకరన్ నాయర్:

మద్రాసు ఆర్మీ కేట్ జనరల్ గా వియమింపబడిన మొట్టమొదటి భారతీయుడు. 1915 లో పైప్రాయి విర్వాహక సంఘంలో సభ్యుడుగా యమింపబడి విద్యవిషయమైన పోర్ పోలియోను చేపట్టాడు. మాంటేగ్ - చెల్మీస్ ఫోర్డ్ రిపోర్ట్ పై ఇతడి అసమ్మతిని చాలామంది ఆమోదించారు.

సయ్యపుద్దీన్ కిట్ చోల్టా:

గాంధీజీకి సన్నిహితుడు. జీవితాంతం స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. 14 సంవత్సరాలు కాలాగర శిక్షను అనుభవించాడు. స్వాతంత్ర్యం అనంతరం కాంతి స్థాపనకు ఇతడు చేపట్టిన ఉద్యమాలు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిని పొందాయి. 1854 లో ఇతడు 'లెవిన్ పీస్' (రూ. 1,25,000) విహూమానాన్ని పొందాడు.

అపజయ్యానికి సూత్రం

విజయానికి సూత్రం చెప్పలేను. అపజయ్యానికి సూత్రం చెప్పగలను — "అదే అందరినీ సంకోచపెట్టడానికి ప్రయత్నించు"

టాల్ స్టాయ్ ధర్మసూత్రాలు

వృద్ధాప్యం అనుభవించిన టాల్ స్టాయ్ ఆరోగ్య ధర్మసూత్రాలు రష్యాలో పంచి పెట్టబడుతున్నాయి. అవి మిక్కిలి చైతన్య పంకమైనవి, ఇక్కడ క్రోడీకరించబడ్డాయి.

- * ఎప్పుడూ మంచి శుభ్రమైన గాలి.
- * ప్రతి రోజూ వ్యాయామం.
- * అహార సాపేయాలలో మితిమీరకుండా ఉండటం.
- * వారాని కొకసారి వేదిపిళ్ళు స్నానం. ప్రతివిధ్యం చప్పీట్ స్నానం.
- * ముఖంగా హాయిని గొలిపే తేలిక బట్టలు రరించడం.
- * వీడిగా, విశాలంగా ఉండి మంచి గాలి, వెలుతురు ప్రవేశించే ప్రదేశంలో వివాసము.
- * పరిశుభ్రత.
- * శారీరక, మానసిక సంక్షోభాలు కలుగకుండా ఉండే పక్రమమైన సతత ద్యానం.
- * సత్కీర్తనలతో కూడిన గ్రామిక ధర్మం ఆరోగ్యానికి ముఖ్యం.

"ముఖస్థితి మారని నాశం, అకాంక్షారంభం వల్లే చలామణి అవుతుంది."

విటమిను "ఎ" కంటికి రక్ష

సంవత్సరానికి అరమిలియనుమందికి పైగా పిల్లలకి ఆహారంలో విటమిను 'ఎ' లోపించడంవల్ల కళ్ళు బోతున్నాయి. దీంతో కి 2 వంతులు ఏ కొద్ది వారాలలోనో మరణిస్తున్నారు. బ్రిటికి బయటపడినవారు ప్రకృతిని చూచి ఆనందించలేకపోతున్నారు.

విటమిను 'ఎ' కాపూలు ధర రూ. 1 అని తెలిపినప్పుడు, విటమిను ఎ లోపించిన రోగులకు వారి కంటి రక్షకు సంవత్సరానికి ఇటువంటి కాపూర్స్ రెండేరెండు చాలని తెలిపినప్పుడు ఈ విషయకరమైన విషయం మరింత దుర్భరమైపోతుంది. సాధారణంగా తినే ఆహారాన్ని విటమిను 'ఎ'లో పుష్టికరం చేయడానికి మనకి సంవత్సరానికి రూ. 5 యి ఖర్చు అవుతుంది.

ఒక్క గ్రాడ్డితనంతోనే కాదు చాదాపు 1.7 మిలియను పిల్లలు విటమిను 'ఎ' లోపంవల్ల సంభవించే అనేక ఇతర రోగాలతో బాధపడుతున్నారు. విటమిను 'ఎ' లోపం లేకుండా ప్రజల ఆహారాన్ని అరిప్పటి సరికడం ఒక్కచే దీర్ఘ కాలిక సమాధానం అనిపిస్తుంది. ముదురు ఆకుపచ్చని

ఆకు కూరల ఉపయోగం, ప్రో విటమిను 'ఎ' (కెరోటీనులు)గల పండ్లు ఉపయోగం ప్రజలలో ఎక్కువగా ప్రోత్సహించాలి.

కరీరంలో నిర్వచేయగల ప్రోక్షకాంశాలు తగ్గిపోయినప్పుడు విటమిను 'ఎ' లోపం సంభవిస్తుంది. జంతు సంబంధమైన లినరు, పాలు, నెన్న, గ్రుడ్లు, పసుపు పచ్చని మరియు ఆకుపచ్చని కూరల ఉపయోగంవల్ల దీనిని తగ్గి చేయవచ్చు. ములగ ఆకులో విటమిను 'ఎ' పుష్కలంగా లభిస్తుంది. ములగ ఆకు, ములగ పూవు, ములగ కాడ అన్నింటినీ ఉపయోగించవచ్చు.

అనసరమైనంత విటమిను 'ఎ' లభించినప్పుడు లేక విటమిను 'ఎ' కరీరంలో న క్ర మం గా వివియోగించబడవచ్చు

మిమ్మల్నె...?

(మార్చి 1988)

(ప్రయోగం పరిచాలి అంటే)

ప్రతిభతోపాటు

పట్టుదల కావాలి అంటాను.

—మహమ్మద్ ఖలీల్ ధీన్, ముస్తలాఫూర్.

ప్రయోగం అనరణాత్మకంగా

ఉండాలి.

—డి.జి. కంకరక్రివివాన్, గంగవోళ్ళపెంట.

కృషితోనా పై దుర్బిక్షమే అంటాను.

—ఎమ్. మార్కవరాకరావు, రామరాజులంక.

“పరనింద చేయక దుర్జనుడు సంతుష్టుడు కాడు.”

వెంటనే కండ్లకు ఆపాయం ఏర్పడి రేజీకటి, కంటి పొర (కెరాటిన్ శేషన) గట్టివడి పోవుట, కంటిపొరపై వుండు ఏర్పడి కంటి పొర నశించిపోవుట మొదలైన ఆపాయాలు సంభవిస్తాయి. చంటిపిల్లలలో విటమిను 'ఎ' లోపం ఎంతమాత్రం ఉన్నా ప్రేగుల సంబంధమైన అజీర్ణ రోగాలు, ఊపిరితిత్తుల రోగాలు బయలుదేరి వాటివల్ల మరణం సంభవించే అనకాకాలు కలుగుతాయి.

చంటిపిల్లలకు విటమిను 'ఎ' చాలా అధికంగా కావలసి ఉంటుంది. కాబట్టి దీని లోపంవల్ల వారికి ఎక్కువగా రోగాలు సంభవిస్తాయి.

పిల్లలు చాలా చిన్నగా ఉన్నప్పుడు విటమిను లోపం తీవ్రంగా ఉంటే కంటి రోగంతో మరణం తర్వం. నకాలంలో చికిత్స పొందని 80 మొదలు 70 శాతం చంటిపిల్లలు కండ్లుపోయిన కొద్ది వారాలకు మరణిస్తారు.

చంటిపిల్లలకు విటమిను 'ఎ'తో పాటు వలైన ప్రోటీనులు పుష్కలంగా లభించే పుష్టికర ఆహారం తగినంత లభించేటట్లు శ్రద్ధవహించాలి. చనుబాలలో విటమిను 'ఎ' పుష్కలంగా ఉంటుంది. కాబట్టి వీలైనంత వరకు చనుబాలను ఇవ్వడం మునకూడదు. చంటిపిల్లలు తినే ఆహారాన్ని మరింత పుష్టికరం చేయుట ద్వారాగి, పోవులు, సువాసన వదర్బాలు చేర్చిగాని ఆహారంలో విటమిను 'ఎ' లోపాన్ని తీర్చవచ్చు.

అననరమైనప్పుడు తక్షణ చికిత్సకు, నివారణకు ఒకే మోతాదు లేక వరుసగా

ఎక్కువ మోతాదులు విటమిను 'ఎ' ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.

—'దక్ల్యుమెచ్ ఓ' సౌజన్యంతో

ఆంగ్లమే ఎందుకు ?

300 సంవత్సరాలపాటు ఆలవాదై పోయిన ఇంగ్లీషు భాష విద్యావిధానంలో పరిసమంగా నడుకుపోయింది. విద్యారంగంలో, పాలనారంగంలో, న్యాయరంగంలో, వివిధ దేశనాయకులు కలుసుకున్నప్పుడు పరస్పరం అవగాహన చేసుకోడానికి ఆంగ్లమే సమైక్యతకు తోడ్పడుతుంది. అంతర్జాతీయ సంబంధాభివృద్ధి యుగంలో పైజ్జావిక శాస్త్రాభివృద్ధికి, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాభివృద్ధికి, ప్రగతికి ఆంగ్లం సహకరిస్తుంది. న్యాయశాస్త్రాభివృద్ధిలో, ఇంజనీరింగ్, మరియు వైద్య విధానంలో ఇంగ్లీషు ఉన్నత స్థానాన్ని పొందింది. రాజకీయ చెప్పినట్లు ఇంగ్లీషు భారతదేశానికి సదస్యతీర్చి పరిప్రసాదము.

—ప్రాంత్ ఆంధోని

“అజ్ఞానం—అదే బలహీన మనస్సులను భయపెట్టింది.”

—లూయీస్ బ్రౌన్

అపూర్వ విషయాలు

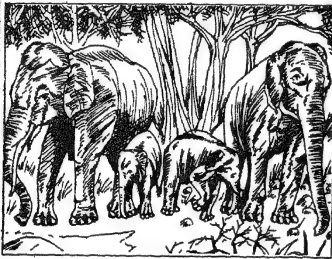
వెన్నినలోకం బర్మింగ్ హామ్ లో

కాలువలు 22 మైళ్ళు అధికం

ఇటలీలో ప్రసిద్ధిపొందిన వెన్నినలో పీటి ప్రవాహాలు, కాలువలు కన్న బర్మింగ్ హామ్ లో కాలువలు 22 మైళ్ళు అధికంగా ఉన్నాయి.

ఎనుగు తొండంలో 40,000 కండరాలు

ఎనుగు తొండంలో 40,000 కండరాలు

ఉంటాయి. తొండంలో ఒక్క ఎముక కూడా ఉండదు.

మికోనోనలో 365 చర్మీలు

చిన్న గ్రీకు ద్వీపం మికోనోనలో 365 చర్మీలు విరిగిపడ్డాయి.

రోస్సిని 38 నాటకాలు రచించాడు

ఇటలీ రచయిత రోస్సిని తన మొదటి 37 సంవత్సరాల వయస్సులో 38 సంగీత నాటకాలను రచించాడు. ఆ తరువాత అతడు 38 సంవత్సరాలు జీవించిన తిరిగి ఒక్క నాటకం కూడా వ్రాయలేదు.

యుఎస్ఎలో చాలామంది

ప్రమాదాలవల్లే మరణిస్తారు

యుఎస్ఎలో 1 మరియు 14 సంవత్సరాల మధ్యవయస్సు వారిలో రోగాలకంటే ప్రమాదాల వల్లే ఎక్కువమంది మరణిస్తున్నారు.

ఐస్ హాలు

మధ్య యూరప్ లో స్వీట్జర్లాండులో జంగ్ ఫ్రా (Jungfrau) కొండమీద 'మంచు చాచడి' (Hall of ice) లో పియానో, వైన్, బిల్లులు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ మంచు గడ్డను చెక్కి తయారుచేస్తారు.

'ప్లీ' దాని పొడవుకు

200 రెట్లు పైగా గెంతగలదు

రక్తాన్ని పీల్చే 'ప్లీ' (కుక్కపురుగు) దాని పొడవుకు 200 రెట్లు పైగా గెంతగలదు.

అరోగ్య సౌఖ్యాల్లకు మార్గము

నక్రమంగా నిరీత కాలం వచితేయడం, ఉద్యోగానికి అలవ్వం లేకుండా పెట్టడం, మంచి అలవాట్లను అభ్యాసం చేసుకోవడం, కాలం వియవ జెలిసి ఉండటంవల్ల వ్యక్తి యొక్క ఆరోగ్య సౌఖ్యాలు అభివృద్ధి పొందుతాయి.

—ఎమ్. చిత్తకోటయ్య

“దుఃఖాన్ని పీల్చే సంతవరకూ తగ్గించి జీవితాన్ని పీల్చే సంతసుఖమయం చేసుకోవడమే మన కర్తవ్యం.”

సమృద్ధిగా "ఎ" విటమిను లభించేటొంకటోపండు

కెవిజె జి. ఎస్. వర్మ

ట్రామాటో మిక్కిలి అద్భుతమైన పండు.

దీనిని వండకుండా పచ్చిదిగా తినడం చాలా శ్రేష్ఠం. ట్రామాటో పండు శరీరంలో రక్తాన్ని శుద్ధిచేసి నరాలకు ఉత్తేజాన్ని కలిగించే బలవంతక బాధపడంగా ఉపయోగ పడుతుంది. మలబద్ధతను నివృత్తిస్తుంది. నోటిలో దంతాలను చిగుళ్ళను గట్టిపరచి

అరోగ్యంగా ఉంచుతుంది. అతి తేలికగా జీర్ణమవుతుంది కాబట్టి జ్వరంతో బాధపడే బలహీనులకు, మధుమేహం (Diabetes)తో బాధపడే శక్తిహీనులకు, దీర్ఘ కాలంపాటు ఉపవాసం ఉన్నవారికి ముఖ్యమైన ఆహారంగా దీన్ని వాడతారు. మధుమేహ రోగులకు ఈ పండు మూత్రంలో చక్కెర పాటును ఆమోఘంగా నియంత్రిస్తుంది.

విటమిను 'ఎ' సమృద్ధిగా లభించడం వల్ల రేచీకటి (Night blindness) మరియు ప్రాస్యర్వస్తి నివారణలకు కంటి వైద్యులు దీనిని వాడమంటారు. దీంతో విటమిను 'ఎ'

సెంట్ ప్రాన్సిస్

సెంట్ ప్రాన్సిస్ అనే మహాత్ముడు ఇటలీలో అస్సిసి (Assisi) అనే చిన్న గ్రామంలో వివసిస్తుండేవాడు. దరిద్రులతో పాటు జీవిస్తూ దరిద్రులకు సేవ చేయటే జీవితంలో ముఖ్య దర్శం అనుకున్నాడు. 1215 లో వాటికన్ (రోము) నగరంలో బోషను ఫ్రయర్స్ (చక్రర్లు)కు నిబంధనలను ఏర్పరచమన్నాడు. ఫ్రయర్స్ కు అప్పిపాస్తులు ఉండకూడదని, వారు బూడిదరంగు గొనులు చివిగిపోయేదాకా కొత్తవి కుట్టించుకోకూడదని కావించాడు. అలాడు దరిద్రులలాగే వీరు కూడా జోక్సు లేకుండా వట్టి కాళ్ళతో వడవాలన్నాడు.

ఫ్రయర్స్ దరిద్రుల సేవలు చేస్తూ, మార్కెట్ ప్రదేశాలలో వారికి ఉపవాసాలు ఇస్తూ, హాస్పిటల్స్ వారికి కావలసిన సౌకర్యం కలిగిస్తూ ఆహారం విచ్చమెత్తుకుంటుంటే జీవించాలి. వేంకటాద్రి ప్రజలు ప్రాన్సిస్ ను నాయకునిగా నమ్ముతారు. యూరప్ దేశ మంతటా బూడిదరంగు గొనులు దరించిన ఫ్రయర్స్ వర్ణసాధారణమై పోయారు. వజ్జలు, మృగాలు కూడా ప్రాన్సిస్ ను ప్రేమించాయి. వీటిని ఆతడు చిన్న చెల్లాయలు, తమ్ములు అనేవాడు.

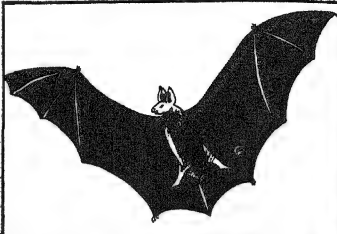
“లేనివాడు కాదు, అధికంగా ఆశించేవాడే కటిక దరిద్రుడు.”

కూడా పుష్కలంగా లభిస్తుంది కాబట్టి 'స్కూప్స్' వివరణకు కూడా దీనిని వాడతారు.

20 గ్రాముల తొమాటో పండ్లరసం రోజుకు నాలుగుసార్లు ఇస్తే నోటి చిగుళ్ళ వెంబడిర క్తంకారుట నిలిచిపోతుంది. శరీరం మీద బయలుదేరే దురదలకు, తామరలకు ఇది దివ్య ఔషధంగా ఉపయోగపడుతుంది. వివిధ విటమినులు, సున్నము, ఇనుము వంటి బహుళ పదార్థాలు పుష్కలంగా లభిస్తాయి కాబట్టి ఇది పసిబిడ్డల పెరుగుదలకు మంచి ప్రయోజనకారి. ఒక ఏడాది వయస్సు చంటి పిల్లలకు రోజుకు మూడుసార్లు ఒక చిన్న చెంచాడు తాళాతొమాటో పళ్ళరసం అనునైన మోతాదు.

తొమాటో మితిమీరి ఉపయోగిస్తే జీర్ణ ప్రక్రియ చెడిపోయే అవకాశముంది. బాగా వండిన తొమాటో వండకుండా పచ్చిగా తినడం ఎంతో శ్రేయస్కరం. సక్రమంగా ప్రతిదినం దీనిని ఉపయోగిస్తే ఆరోగ్యబిచ్చు కలుగుతుంది. ఉత్తేజకరంగా ఉంటుంది. నవ్వుగా తరిగిన తొమాటో ముక్కలు, నవ్వుగా తరిగిన పీరుల్లి, ముల్లంగి కోర్లు, కొత్తిమీరితో రుచికరమైన 'సాలడ్' తయారు చేసుకోవచ్చు. తొమాటో ముక్కలను కొద్దిగా నేతితో వేయించి తగినంత పీటితో ఉడకబెట్టి నవ్వుపి బిట్లతో పడకట్టివ తొమాటో రసానికి అవసరమైనంత బెల్లం, సువాసనకీ ఏలకుల పొడి కలిపి మంచి పానీయం తయారు చేసుకోవచ్చు. రోజుకి 200 మొదలు 300 గ్రాములు తొమాటో ఇచ్చింది లేకుండా ఉపయోగించవచ్చు. అంతకు మించి అధికంగా తీసుకుంటే హాని కరము!

గబ్బిలాలు ప్రతిద్యునినిబట్టి దారిని తెలుసుకుంటాయి

గబ్బిలాలు క్షీరదాలు. మొదట కొన్ని వారాలపాటు అవి పాలఆహారమీదే జీవిస్తాయి. వాటి ముఖం ఒక చిన్న కుక్క-మూతలా ఉంటుంది. వాటి దంతాలు కూడా కుక్క దంతాలలాగే ఉంటాయి. ఇవి వాటి కండ్లకోణక ప్రతిద్యునితో దారి తెలుసుకుంటాయి ఇది మన చెవులకు వినిపించని శబ్దరంగాలను ఇనింపజేస్తాయి. ఈ శబ్దరంగాలను ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలతో మాత్రమే తెలుసుకోగలం. ఈ శబ్ద కంపనలు రాదారువలె చుట్టుపల్ల గోడలు లేక తీగలమీదే ప్రతిద్యునిస్తాయి. ఇవి మిక్కిలి సున్నితంగా మాట్మంగా ఉంటాయి. కళ్ళకు గంతలు కట్టిన గబ్బిలం ఒక అడుగు ఎడంలో ఉన్న రెండు తీగల పుర్య వాటికి తగలకుండా అతిసామర్థ్యంగా ఎగురుతుంది. గుహలలో నివసించే గబ్బిలాలు (Cave bats) అరటిపండ్ల అత్తాలలాగా అదా రాన్ని పట్టుకు వేలాడుతూ శిశికారం అంతా విద్రుతోతాయి. చెట్లమీద గబ్బిలాలు (Tree bats) స్వార్లో (Swallow) పక్షిలాగా ఉష్ణప్రదేశాలకు వలసలు పోతాయి.

“నేల విడిచి నామూ తగదు, నీరు విడిచి ఈతా తగదు.”

వాల్మీకి లోకజ్ఞుడే?

సీతా రవిచంద్రన్

పైదాం తరువాత లోకిక వాఙ్మయంలో రామాయణం, మహాభారతం, భాగవతం ముఖ్యమైన గ్రంథాలుగా ఆవిర్భవించాయి. రామాయణంలో శ్రీరాముడు మహాభారతంలో ధర్మరాజు, భాగవతంలో శ్రీ కృష్ణుడు అందరూ మనకు పూజనీయులే. ముగ్గురూ ఆదర్శపురుషులే.

రథి పారవశ్యంలో తన్మయత్వం పొంది అనందిస్తూన్న క్రౌంచపక్షిని జంటలో ఒక దానిని విషాదాడు చంపినప్పుడు ఆరువక్షి విలాపాన్ని చూచి విహ్వలడైన వాల్మీకి కోకం క్లోకమైంది. వాల్మీకి సంస్కృత సాహిత్యానికి ఆదికవి. ఆయన రచించిన కావ్యం రామాయణం. 'ఆదికావ్యం. అనుగ్రహ గ్రంథమని చెప్పబడే రామాయణం పవిత్రమైనది, ఆరాధనీయమైనది. ఇటువంటి రామాయణంలో ప్రతీ ఆక్షరం మోరమైన పాపాలను నశింపజేస్తుంది. రామాయణాన్ని గానీ, రామాయణంలో ఒక్కపాదాన్ని గానీ, పాదంలో ఒక పదాన్ని గానీ వింటేదాని పుణ్యం లభిస్తుందని మన ప్రాచీనులు రామాయణాన్ని కీర్తించారు.

రామాయణంలో శ్రీరాముడు పాదువు. సత్యవరాక్రముడు, రూపుగొన్న ధర్మము, ఏకపత్నీవ్రతుడు. అతడే సర్వప్రజలకు పూజనీయుడు. శ్రీరాముడు ఆదర్శప్రాయుడైన పుత్రుడు. సోదరుడు, ప్రభువు, అనురక్తుడైన పతి. మానవతను ప్రేమించే ధర్మశీలుడు. ఏ దేశంలోనైనా భార్యలు దొరుకుతారు, బంధువులు లభిస్తారు. కానీ ఏకోదయవినలె ఉండే తమ్ముడు కనిపించే దేశం మాత్రం కనబడటంలేదని లక్ష్మణుని గురించి చెప్పిన భ్రాతృ వాక్యల్యమూర్తి శ్రీరాముడు. సీత ఆదిలక్ష్మి అవతారం. సీతమ్మకల్లి ఆదర్శమహిళ. ఆమె ఆదర్శ పత్ని. ఆమె బ్రతుకు కప్పిటి కాదన. ఆమె అనుభవించిన కష్టాలను, పాతివ్రత్య విధాన తలతుకుని జలదరించని భారత స్త్రీ ఉండదు. సీతారాములు ఆదర్శదంపతులు.

హనుమంతుడు నమ్మినబంటు. ఉదాత్తుడైన దూత. రామునికి, సుగ్రీవునికి మైత్రి నెరపాడు. సముద్రం దాటి సీతను చూచి మాటలాడి వచ్చాడు. లోకజ్ఞుత, వ్యవహార కుశలత, సంభాషణ చాతుర్యం కలవాడు. రామాయణ మహామారాగత్నము. ఇట్టి మహోన్నత పాత్ర పోషణతో వాల్మీకిరామాయణం. నవరసరసితమైన సర్వాలంకార శోభితమగు మహాకావ్యం. పండిత, పామర లందరకు రామాయణం ప్రాణప్రదం. భారత జాతిపై దీని ప్రభావం ఆత్యంత గాఢమైనది. సంగీతంలో, సాహిత్యంలో, చిత్రలేఖనంలో

“ధర్మం డబ్బుతోనేగాదు, మంచి మనసుతో,
మంచిమూటతో, మంచి చేతతో కూడా చేయవచ్చు.”

కల్పకళలోనే గాక నాణెముల మీద కూడా రామాయణం చోటు చేసుకుంది. తెలుగు దేశంలో రామాయణ వాఙ్మయప్రబావం భక్తి యావంతో అపారమై మహాసముద్రంలా ప్రవహిస్తుంది. తెలుగునాట రామాయాలు, రామభక్త సమాజాలు, భజన మందిరాలు లేవి ప్రదేశం ఉందా అనిపిస్తుంది. “సీతమ్మ మాయమ్మ శ్రీరాముడు మాతండ్రి” విజయ శ్రీరాముడు తెలుగువారి కన్నతండ్రి. సీతమ్మ కన్నతల్లి. వారికి ‘అంతా రామమయం బీజగ మంతా రామమయమే.” ఇతర రైవముల కన్న సీతారామచంద్రులకు తెలుగువారి హృదయాలు హత్తుకుపోయాయి. దీని ఫలితంగా తెలుగు రామాయణ గ్రంథాల సంఖ్య అపారంగా పెరిగిపోయింది. కవిత్వం నేర్చిన ప్రతీ కవి ఏదోవిధంగా రామాయణం వ్రాయుకుండా వదలలేదు.

తెలుగు వాఙ్మయంలో రామాయణ కథ రచనకు భారత భాగవతాలకు ఉన్నట్టు మత ప్రసక్తి లేదు నన్నయనాటి నుండి నేటి దాకా అవిచ్ఛిన్నంగా రామాయణ రచనలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. సంస్కృత రామాయణానికి యథాకథమైన అనువాదాలు వచ్చాయి. వాల్మీకి చెప్పిన సంస్కృత కథనం మాతృకగా స్వంతరచనలు వచ్చాయి. అనేక కావ్యాలు, ప్రబంధాలు, అచ్చ తెలుగు కావ్యాలు, గేయాలు, పాటలు, హరికథలు, నాటకాలు, శ్లేషకావ్యాలు, నవనకావ్యాలు, యక్షగానాలు, ద్విపదలు, విరోధ్యాలు, విరల్లపదాలు ఒక్కటూ; తెలుగులో సాహిత్య ప్రక్రియలు ఎన్ని ఉన్నాయో అన్నిటిలోను రామకథ వ్యాపించి విస్తరించుకుపోయింది.

రామకథ లేవి సాహిత్య ప్రక్రియ లేదు: సాహిత్యం సాధించగల సత్ఫలితాలన్నిటినీ సాధించింది.

కావ్యాలుగా భాస్కర రామాయణం, ఎర్రాప్రెగ్గడ రామాయణం, గోపీనాథ రామాయణం, యథావాల్మీకి రామాయణం, రామాభ్యుదయం, మొల్లరామాయణం, రఘునాథ నాయకుని రామాయణం, పట్టాభిరామ విలాసం, రామచంద్రోపాఖ్యానము, రంగ నాథ రామాయణం మొదలైనవి వెలసాయి. ద్విపద కావ్యాలుగా కట్టా నరదరాజు రామాయణం, తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులవారి రామాయణం, తరిగొండ వెంకమాంబ రామాయణం వచ్చాయి.

రాఘవ పాండవీయము, రామకృష్ణోపాఖ్యానం, రాఘవ వాసుదేవీయం అనే ద్వర్ధికావ్యాలు, చంపూ రామాయణాలు, విచిత్ర రామాయణం, శతకంఠ రామాయణాలు, అద్భుత రామాయణాలు, అధ్యాత్మిక రామాయణాలు, వాసిష్ఠ రామాయణాలు, ఉత్తర రామాయణాలు బయలుదేరాయి. యక్షగానంలో లేపాక్షి రామాయణం, తొమ్మలాట రామాయణం, సుగ్రీవ విజయం, లవకుళల చరిత్ర మొదలైనవి కోకొల్లలుగా ఉద్భవించాయి.

ఇటీవలి వావిలి కొలను సుఖారావుగారి ఆంధ్ర వాల్మీకి రామాయణం, జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారి ధర్మసార రామాయణం, విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి శ్రీమద్రామాయణ కల్పవృక్షం ప్రసిద్ధి పొందాయి.

రామాయణ సంబంధమైన జానపద వాఙ్మయంలో భారదా రామాయణం, లవ

“కష్టాలను చూచి పారిపోకు. నిలబడి జీవితాన్ని సుఖవంతం చేసుకో.”

కుళల చరిత్ర, లంకాయాగము, అడవి గోవింద నామలు, పుత్రకామేష్టి, లక్ష్మణ మూర్ఛ, శ్రీరామవట్టాభిషేకం, ఊర్విశాదేవి విద్ర, లక్ష్మణ దేవరసవ్యస, సీతాదేవి యాన నాలు, మాయలేడి పాట, సీత సింగారం, సీతసురటి, కౌసల్య వేదిత్యు. సీతాదేవి వేదిత్యు, సీతాదేవి వామన గుంటలు మొదలైనవాటికి అంతులేదు. ఇది ఒక ఆపూర్వ రామకథా సాగరం.

వార్మికీ లేకపోతే మనకు రామాయణం ఎక్కడిది? అందుల కన్నతల్లి సీతమ్మ ఎక్కడ? కన్నతండ్రి రామచంద్రుడు ఎక్కడ? దేశంలో రామశిల్పాలు, రామాయణ ఉద్భవించేవా: 'సీతమ్మ మాయమ్మ శ్రీరాముడు మా తండ్రి' అంటూ పరస్పరం చెందిన త్యాగరాజుకి బాలకనకమయ చేరి, సుజన పరిపాల, విద్యుత శరణాల, పునాపున పీరి, నవ్యమాలికాభరణ. రాజీవనేత్ర, జరిది గంభీర, మదన సుకుమార, అతిలావణ్య, దివ్యరాజకోటి నమతేజ, జరిజముఖ మొదలైన విశేషలక్షణాలతో కూడిన దివ్యమంగళా కృతి సృరించి ఉండేదా: రామాయణ కథాత్మకంగా భక్తిరసపూరితమైన 600 త్యాగరాజ కృతులు మనకు లభించి ఉండేవా: "ననుబ్రోవమని చెప్పవే సీతమ్మ తల్లీ" అని వాపోతూ "అంతా రామమయం వీజగ మంతా రామమయం" అని తెలియజెప్పే భద్రాచల రామదాసుగా వెలసిన కంచెర్ల గోపన్న 'అడుగో భద్రాద్రి గౌతమి, ఇదిగో చూడండి" అని హెచ్చరించి ఉండేవాదా: "పరితెడిది భాగవతమట పరికించు విరుడు రామచంద్రుడటనే" - అంటూ రామసాజ్

త్కారం పొందిన ముముక్షువు, మహాయోగి, నహజ పాండిత్యుడు అగు పోతన మహాకవి భాగవతం తెలుగునాట ఇంటింటా నెలకొని ఉండేదా: వార్మికీ లేకపోతే తెలుగు వాఙ్మయంలో నటవృక్షంలా పెరిగిపోతూన్న రామాయణ కథా రచనలు ఇన్ని పుట్టేవా: సీతారాములతో తాదాత్మ్యం చెందే జానపదులకు భక్తియోగం సులభంగా లభించి ఉండేదా: రామకథకు సంబంధించిన జానపద వాఙ్మయం ప్రవృద్ధిచెంది ఉండేదా:

గంటకు 400 కి.మీ.ల వేగన్ని అధిగమించిన మొదటి హెలికాప్టర్

అగస్ట్ 1986 లో వెన్జులాండ్ లింక్స్ గంటకు 400 కి. మీ. ల వేగన్ని అధిగమించి ప్రపంచంలో మిక్కిలి వేగవంతమైన మొదటి హెలికాప్టరు అనిపించుకుంది. దీనికి విప్లవాత్మకమైన సరికొత్త బెర్టిప్ (Berptip) రోటార్ అమర్చబడింది. దీని వల్ల హెలికాప్టర్ సామర్థ్యం 40 శాతం అధికమవుతుందని అంటారు.

"నీదీ స్థిరంకాదు - క్షీర అయినా, ప్రభాత అయినా."

—మార్క్స్ లెనిన్

బహుమతి పొందిన వ్యాసం

నిత్యజీవితంలో హాస్యం

కుమారి సి. అపర్ణ, తెనాలి.

మృనిషికి ఏడవదానికి కావలసిన ముఖకండ
రాలకన్నా నవ్వడానికి చాలా తక్కువ
కండరాలు అవసరమవుతాయి. నవ్వేటప్పుడు
ప్రతీకండరం ఒత్తిడిని తొలగించుకుని ఒక
విధమైన ప్రకాంతతను పొందుతుంది. సాధా
రణంగా సంతోషంగా నవ్వేవారితోనే
మాట్లాడాలనే బుద్ధి అందరి అనుభవము.
ఏదేవురిని పలకరించ బుద్ధికాదు. బాధపడే
వాడు బాధను ఇతరులతో పంచుకోడానికి
చూస్తాడు. నీ నవ్వును నలుగురితో పంచుకో
కానీ 'నీ బాధను నీలోనే ఉంచుకో' అని
అంటారు. నవ్వు, సంతోషం, ఆహ్లాదం
మానవునిలో సామరస్యస్యాన్ని, సుహృద్భా
వాన్ని పెంపొందిస్తాయి. వీటిని సాధించ
డానికి ఉన్న వివిధ మార్గాలలో హాస్యం
ఒకటి. హాస్యం అవహాస్యం కానంతవరకూ
నవ్వనూ, ఆనందాన్నీ కలిగిస్తుంది. జీవిత
వ్యవస్థలో మనకి కుటుంబంలోనూ, సమాజం
లోనూ కూడా అనేక సమస్యలు ఉత్పన్న
మవుతాయి. వీటివల్ల కలిగే ఒత్తిడులను
తట్టుకోడానికి హాస్యం ఒక్కటే ఆధారం.
'సంతోషం సగం జలం!'

హాస్యోత్పత్తికి చమత్కారం, సమయ
స్ఫూర్తి, విరుపు, త్రిప్పికొట్టడం, వక్రాను
కరణం మూలాలు. వీటిలో మొదటి రెండూ
కుటుంబపరంగా సుఖసంతోషాలను పెంచు

కోడానికి ఉపకరిస్తాయి. మిగిలినవి సాంఘిక
పరంగా ఉపయోగపడతాయి. హాస్యసాధనలో
నేర్చు అవసరం. హాస్యం అవహాస్యం
అయితే అపాయం.

నవరసాలలో మిగిలిన వాటికన్నా
హృద్యంగా ఉండి వెంటనే అకట్టుకోగల
రనం హాస్యం. హాస్యరసానికి అవధులు

సిగరెట్లుచేసే అవకారం

రోజుకు 20 సిగరెట్లు దాకా కాల్చేవారు,
అసలు కార్చనివారి కంటే గుండెపోటుతో
మరణించడానికి అవకాశాలు రెట్టింపు
ఉంటాయి. రోజుకు 40 సిగరెట్లు దాకా కాల్చే
వారు, ముఖ్యంగా చాలాకాలం నుంచి ఈ
అలవాటు ఉండి 50 సంవత్సరాల వయస్సు
వైచిగిన వారికి కార్చని వారికంటే గుండె
పోటు రావడానికి అవకాశాలు 10 రెట్లు అధి
కంగా ఉంటాయి.

— 'యోజనా' సౌజన్యంతో

"అనుష్ఠానం లేని విద్య దీపం వెలిగించుకుని
కళ్ళుమూసుకోడం వంటిది."

లేవు. జాతి, మత, కుల భేదాలు లేవు. విశ్వనాథను పొగడగలిగినా, భవిషిపాటి, మునిమాణిక్యం, బాపు, రమణులను గుర్తుంచుకుంటాం.

సార్వజనీనకము, సామరస్య సాధనము, సంతోషదాయకము అయిన హాస్యం విశ్వ జీవితంలో ఎంతైనా అవసరం. అది అపహాస్యం కాకుండా చూసుకోడం వివేకం.

* * *

వారణాసి పాపయ్యశాస్త్రి,
విజయనగరం.

జననమరణాల మధ్యకాలం జీవితం. కోకం కడుజరసమైతే నవ్వడం హాస్యరస మౌతుంది పళ్ళు కనీకనపడవి చిరునవ్వు నుండి విరగబడి నవ్వడం వరకూ నవ్వులు అనేక రకాలు. నవ్వేతీరుమబట్టి వ్యక్తిత్వాన్ని అంచనా కట్టవచ్చు. జ్ఞానులు రాగ ద్వేషాతీతులు, సమదర్శిలు, పొంగిపోరు, క్రంగిపోరు. వీరు ఎప్పుడూ మందస్మిత ముఖాలవిందులు. కృష్ణపరమాత్మ నవ్వు తున్న వానివలె (ప్రహసన్నివ) అర్థమనికి గీతారంభం చేసాడు. రాముడు, బుద్ధుడు, నానక్ మొదలైన జ్ఞానులది చిరునవ్వు.

సత్త్వగుణులు, విర్యులు, జ్ఞానసక్తులు వారి సర్వేంద్రియాలు జ్ఞానప్రకాశములు. వారి నవ్వులో అమాయకత్వం, విర్యుతత్వం నిండి ఉంటుంది. వసిష్ఠుల బోసినవ్వులివి. గాంధీ, రామకృష్ణ పరమహంస, రమణ మహర్షి మొదలైనవారి నవ్వులు నవరత్నాలు కురిపిస్తాయి. రజోగుణాలు, వాంఛలతో కలగొని కలలనాడు. పేరాళ అకాంతి, కాంక్ష వారి నవ్వునం. వీరి

నవ్వులు కవివందనమే కాదు వివివిస్తాయి కూడా. ముసిముసి నవ్వులు, నెదికారపు పరిహాసాలు ఇలా ఎన్నో!

మయనభతో ద్రావది పరిహాసం తురు పాండవ సంగ్రామానికి బీజం. విషయకుని పరిహాసించి చంద్రుడు శాపగ్రస్తుడై అనవిందల పాలయ్యాడు. శకుని నవ్వులో ఎంత కల్మషం, లక్ష్మణ దేవర నవ్వులో ఎన్ని అపహేళనలు!

శమోగుణులు, అజ్ఞానులు, అవివేకులు, మూఢులు - వీరి నవ్వు రాక్షసం. విష

పాలిటెక్నిక్ పరీక్షలో తప్పిన ఐన్స్టైన్

“సాపేక్ష సిద్ధాంతా”న్ని విరచించిన సుప్రసిద్ధ అమెరికన్ భౌతిక శాస్త్రవేత్త మరియు 1921 లో ఫిజిక్సుకు నోబెల్ బహుమానాన్ని పొందిన ఆల్బర్ట్ ఐన్స్టైన్ 18 వ సంవత్సరం నయస్సులో జ్యూరిచ్ పెదర్లర్ పాలిటెక్నిక్ ప్రవేశ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడు కాలేకపోయాడు.

“విజ్ఞానం ఏ కొందరో ఎక్క-గల పర్వతశిఖరం, కానీ ధర్మం అందరూ ఆచరించగల మార్గం.”

పూరితం. అనన్యసూచకం. మదమాత్సర్య ద్వేషము సూచించే నవ్యులు. శిశుపాలుడు, రావణుడు, హిరణ్యకశిపుడు మొదలగువారి అట్టహాసపు నవ్యు ఇది.

పిచ్చివారి, బుద్ధిహీనుల నవ్యు వెనుక భావప్రకటన ఉండదు. వారి చాంచల్య చిత్త స్పృశే ఉంటుంది. వారి నవ్యు మనకు జాలిని కలిగిస్తుంది.

నవ్యు నవ్యులదం ఒక కళ. నవ్యదం మానవుని ప్రత్యేకత. నవ్యునివాడు ప్రమాద కారి. నవ్యుకే మిమ్మల్ని చూచి మరొకరు నవ్యుకారు.

సి. మోహన్ రావు, శ్రీ కాళహస్తి.

నవ్యు భగవంతుని పరప్రసాదం. ఆ నరాన్ని వాడుకోదం తెలిసినవారి జీవితం అంతా మధురం. సుఖదుఃఖాల కలయికే మానవ జీవితం. పూర్తిగా సుఖంగానీ, దుఃఖంగానీ ఎవ్వరూ పొందరు. ఏదో విధమైన దుఃఖము పొందని వ్యక్తి లోకంలో ఎవ్వరూ కనిపించరు. జీవితం ఎంత సమస్యల వక్రమైనా హాస్యం వాటిని దూరంగా ఉంచే ఔషధం. అందుకే 'సంతోషాన్ని అందరికీ పండు. దుఃఖాన్ని నీలోనే ఉండకో' అని ఆరుగ్గులు పలికారు.

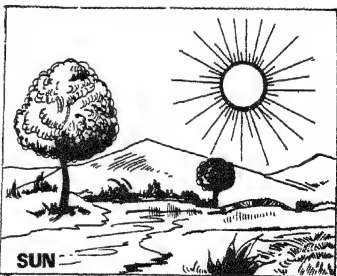
హాస్యంపల్ల మనుష్యులు ప్రకాంతక పొందుతారు. ఒక సమన్యమ హాస్య వాతావరణంలో పరిష్కరింప ప్రయత్నిస్తే ఎవరి మనసుకు నొప్పి కలుగదు. జీవితం వపరసాల మిశ్రమం అయినా హాస్యరసానికి ఉన్న స్థానం ప్రత్యేకం. హాస్యభాషణ ఒక మన్నితమైన కళ. తాను నవ్యుకూ పది

మందిని నవ్యులవ గలిగే జీవి అదృష్టవంతుడు.

హాస్యం నరాల ఒత్తిడిని తగ్గించి మానసికోల్లాసం కలిగిస్తుంది. హాయిగా నవ్యు గలిగే వ్యక్తి జీవితం ఎంత సంపద ఉన్నా దుఃఖవంతుని జీవితంకంటే ఎన్నో రెట్లు మేలు.

జీవితంలో కేవలం బావామరదభృ మాత్రమే హాస్యాన్ని వినియోగించుకోగలరనే భావనక హాస్యం "విజ జీవితంలో ఒక భాగం కావాలి. జీవితంలో హాస్యం కనబరచే వ్యక్తికి లోకమంతా స్నేహమయమే. అప్పుడే సమర్థత కుటుంబం సర్వమానవ సన్నిహిత జీవనం సాధ్యం."

అనేక నక్షత్రాలతో సరిపోలిస్తే సూర్యుడు ఎంతో చిన్న

అనేక నక్షత్రాలతో సరిపోల్చి చూస్తే సూర్యునిం పరిమాణం చాలా చిన్నది. బెటెల్గ్యూస్ (Betelgeuse) అనే ష్రేణి మావర్ స్టార్ నక్షత్రము సూర్యుని వ్యాసానికి 450 రెట్లు ఉంటుంది:

"అరి జాగ్రత్తవల్ల నాధింపగల్గేది అత్యల్పమే."

గొంతులూ పుండుకి తేనె బియ్యపదం

మహావీర్ గుప్త

అనేక రకాలైన పేటెంట్ మందులు లభిస్తున్న ఈ రోజులలో కూడా గొంతు పుండుకి తేనె దివ్య ఔషధంగా వాడబడు తూంది. అధిక దూరం వరుగైతేవారికి, ఈత ఈడేవారికి, అర్కిటిక్ వలయాలకు వెళ్ళేవారికి తేనె అమూల్యమైన వస్తువు. ఇతర జీవర రసాల సహాయం లేకుండానే తేనె అతిసులభంగా శరీరకత్వానికి అందు తుంది. పాలుకూడా జీరించుకోలేని వారికి తేనె పుష్టిని ఇస్తుంది. వంచదారలాగ ఇది జీవర కోశంలో నాయువులను జనింప చేయదు. శరీరంలో పుళ్ళు తేనెతో అతి శీఘ్రంగా మానుతాయి.

అమూల్యమైన ఖనిజ ద్రవ్యాలు, ఇను ముకు సంబంధించిన లవణాలు, బాన్సరము, సున్నము, గంధకము మొదలైనవి తేనెలో లభిస్తాయి. కృత్రిమ పదార్థాలు శరీరకత్వానికి పడకపోవచ్చు. కానీ తేనెలోగల ఈ పదార్థాలు సులభంగా జీరం అవుతాయి. సాధారణంగా తీసుకోలేని అనేక ఔషధాలకు అను పానంగా దీనిని వాడతారు. శుభ్రమైన తేనె రుచికరము, పుష్టికరము. కొద్దిగా విరేచన కారి. అందుకే చాలామంది పొద్దున్నే దీనిని తీసుకుంటారు.

ఏ నెలలోనైనా చివరి రోజు

ఏ నెలలోనైనా చివరి రోజు, తరువాత వచ్చే నెలలో 7వ తేదీ ఏ రోజైతే ఆ రోజు అవుతుంది.

వర్ణచిత్రం

పండ్లపొడి: అతి చౌకగా అమోఘమైన, పండ్లపొడి ఇంట్లోనే తయారుచేసుకోవచ్చు. 1 పాలు మెత్తటి ఉప్పు (చీజీర్ సాల్ట్)కి 2 పాళ్ళ బేకింగ్ సోడా కలిపి తయారు చేసుకోవచ్చు.

4 భాగాలు సుద్లపొడి, 1 భాగం మెత్తగా పొడిచేసిన వంచదార, 1 భాగం బేకింగ్ సోడా కలిపి రెండుమూడు చుక్కలు విప్పర మెంటు నూనె కలిపి మరో రకం పండ్లపొడి తయారుచేయవచ్చు.

షాంపూ: మంచి షాంపూకు ముఖ్యంగా కావలసినవి సోపు జెల్లీ. ఏయర్స్ సోపు సన్నగా కోరి దీనిని తయారుచేయవచ్చు. ఈ సబ్బుకోరు జా డీ లో వేసి ముదిగిదాకా మరుగుతూన్న ఏళ్ళు దానిలో పోయాలి.

ఎగ్ షాంపూ: వేడినీళ్ళు కలపడానికి ముందు సోపు జెల్లీకి గుడ్డు కలిపి గిలక రించండి. —రుక్మిణి లాల్ వండ్

“ఇవ్వములేని పనిచేయుట, జంతువుచేయుట కార్య భంగ హేతువులు.”

పర్వతారోహణం విజృంభించు మైసూర్ క్రిడ

పర్వతారోహణం ఒక విలాసవంతమైన క్రీడగా 1854 లో ఏర్పడింది. అంతకు ముందు శతాబ్దాలలో కూడా అనేక మంది కొండశిఖరాలను ఎక్కిన దృష్టాంతాలు ఉన్నాయి ప్రాచీన కంచయుగం (Bronze Age)లో స్విట్జర్లాండ్ ఓపెర్ హార్న్ శిఖరం (9,806 అడుగుల) మీద జనం నివసించారు. మొట్టమొదటి ఎడమండ్ షెరీసన్ హిల్లరీ మరియు టెన్జింగ్ నొరేగెన్

బొనట్టి ఆగస్టు 17.22 1955 లో మధ్య

యూరప్ లో ఆర్పు శిఖరాన్ని ఒంటరిగా ఎక్కగలిగిన నిపుణుడు.

బూటియం అనబడే షెర్పా టెన్జింగ్ నొరేగెన్ మే 29, 1953 న 11 గంటల 30 నిమిషాలకు నేపాల్ హిమాలయ పర్వతాలలో అత్యున్నతమైన ఎవరెస్ట్ పర్వత శిఖరం (29,028 అడుగులు) అధిరోహించారు. కాపెన్ ఎ ఎస్. చీమా, షెర్పానవాంగ్ గొంటు, షోనామ్ గయాబ్సో (సిక్కిం), షోనామ్ నంగ్ యార్ ఇంకా కొంతమంది మే 1985 లో ఎవరెస్ట్ శిఖరాన్ని ఎక్కారు.

బొనట్టి ప్రంథాన్ని 128 గంటలు 7 నిమిషాలలో ఎక్కిన ఇటలీకి చెందిన వార్డర్

గాంధీజీ అమరవాణి

శతకోటి సదుపదేశాల కంటే ఒక్క సత్కీర్తియను ప్రత్యక్షంగా ఆ మ స్థిం చి చూపడం ఎంతో మేలు.

ఉద్వేగంతో సరుగై తడం కాదు, మనో వైకల్యం లేని శాంతివల్ల వివేకం ఉదయిస్తుంది. చరిత్ర చదవడంకాదు, చరిత్ర సృష్టించడం ప్రగతి.

అనుగుణంగా అంబాటుపడడం దైర్యోత్సాహాలతో కూడిన మనుగడ. అనుకరణ అవినిండుకోదు.

సత్యమే సుస్థిరంగా నిలిచి ఉండేది — మిగిలివచ్చి కాలవాహినిలో కొట్టుకుపోతాయి.

“సత్యమే భగవత్ స్వరూపం.”

పోటీలలో

మే 1989

'విన్డమ్' పోటీలలో ఎవరైనా పాల్గొనవచ్చు. ఏ ఎంట్రీకాంట్రీ విడిగా పావుతావు సైజుకు తగ్గని కాగితం మీద వ్రాయాలి. ప్రతి ఎంట్రీమీద అడ్రసు ఉండాలి. ఒకే కాగితంమీద ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఎంట్రీలు వ్రాసే పరిశీలించబడవు. సరియైన రేడా మేలైన ఎంట్రీలు చాలా ఉంటే లాటరీ పద్ధతిలో ఎన్నికైన ముగ్గురు విజేతలకు రూ. 15 లు, రూ. 10 లు, రూ. 5 లు ఖరీదుచేసే పుస్తకాలు బహుమతులుగా పంపబడును. విజేతల ఎన్నికలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం. ఎంట్రీలకు 'పోటీ కూపన్' (ఒక ఎంట్రీకి చాలు) అంటించి పంపాలి. ఒక కూపన్ తో ఒకే సారి ఎన్ని ఎంట్రీలయినా పంపవచ్చును. ఎంట్రీలు అందవలసిన ఆఖరు తేదీ: మే 20, 1989. పంపవలసిన చిరునామా: పోటీల నిర్వాహకుడు, తెలుగు 'విన్డమ్' 9, దేశికా రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు-600 004. — సంపాదకుడు

వ్యాసం

"హేతువాదం" అనే అంశం మీద 200 మాటలకు మించకుండా వ్యాసం వ్రాసి పంపండి.

క్విజ్

1. పెంట్రీర్ రెడర్ రీపెర్సి ఇన్ ప్రిట్యూట్ (కేంద్ర దర్మ పరిశోధక సంస్థ) ఇక్కడ ఉంది:

(ఎ) హైదరాబాదు, (బి) కాన్పూరు, (సి) ఆగ్రా, (డి) మద్రాసు.

2. మహారాష్ట్రలో నాటిక ఈ నదీపై ఉంది:

(ఎ) తపతి, (బి) గోదావరి, (సి) కృష్ణా, (డి) సువర్ణరేఖ.

3. క్రింది వాటిలో ఏ రైలుమార్గం పూర్తిగా విద్యుదీకరణ చేయబడింది:

(ఎ) హౌరా-మద్రాసు, (బి) మద్రాసు-బొంబాయి, (సి) ఢిల్లీ-హౌరా, (డి) ఢిల్లీ-మద్రాసు.

4. క్రిందివాటిలో ఏది భారత దేశపు ముఖ్యమైన ఆహారపు పంట:

(ఎ) గోధుమ, (బి) వరి, (సి) జొన్నలు, (డి) పప్పుదాన్యాలు

5. 'కూచిపూడి' నృత్యం ఎక్కడ ఆవిర్భవించింది:

(ఎ) ఒరిస్సా, (బి) ఆంధ్రప్రదేశ్, (సి) కమిళనాడు, (డి) కర్ణాటక.

6. రైలు ప్రయాణీకులకు రిజర్వేషనులు కంప్యూటరైజేషన్ మొట్టమొదటి ఎక్కడ ప్రవేశపెట్టబడింది:

(ఎ) ఢిల్లీ, (బి) బొంబాయి, (సి) కలకత్తా, (డి) బెంగళూరు. (ఇ) మద్రాసు.

7. క్రింది వాటిలో ఏది వాయువాద్యం (wind instrument) కాదు:

(ఎ) ఫ్లూట్, (బి) షెహానాయి, (సి) వాదనవ్వరము, (డి) పితార్.

"చరిత్రను అధ్యసించడంకన్న సృష్టించడం మేలు."

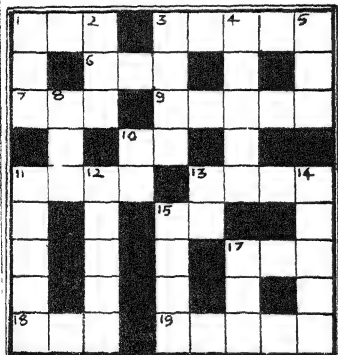
—జవహర్ లాల్ నెహ్రూ

8. UNO కి సంబంధించిన ఈ క్రింది ఏ ఏజెన్సీలకు పారినలో హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్నాయి:

- (ఎ) ILO, (బి) FAO, (సి) UNESCO, (డి) WHO.

పజిల్

అథారాలు-అడ్డం: 1. ఆరువది సంవత్సరాలలో ఒక సంవత్సరం పేరు, 3. దీనిని అందజేయుట కూడా వార్తాపత్రికల ఉద్దేశము, 6 మూడు అడుగుల దూరం, 7. కాశ్యతము, 8. వీటివంటి పదవని పదార్థ

లేకము, 10. ఇది ఎంత చిన్నదానికైనా పెద్ద దెబ్బ అవసరం, 11. ఇవికూడా ఖిళ్లకలులాగే పగటిపూట వేపుకు తింటాయి, 13. వీటిని వదిలివెళ్ళు దీనికి మిత్రుడైన సూర్యుడు శత్రువు అవుతాడు, 15. వికసించినది, 17. ఇంట్లో గాలి, వెలుతురు ప్రవేశించడానికి ప్రత్యేకమైన అమరిక, 18. అరవిడిచిన ఎర్రగులాబులు మూటకడతాయి. 19. ప్రస

లోభంవల్ల లాభంలేదు!

ఒక గ్రామంలో ఒక నేతి వర్తకుడు ఉండేవాడు. ఒకసారి అధికారులు కత్తీ నేతిని అమ్ముతున్నాడనే నేరంవల్ల ఆ వర్తకుని పట్టుకుని గ్రామాధికారివద్దకు తీసుకుని వెళ్ళారు. గ్రామాధికారి ఆతనితో “నీవు చేసిన నేరానికి మూడురకాలైన పశ్చింతు ఉన్నాయి. ఒకటి: ఒక కిలో కత్తీ నేతిని నీవు త్రాగడం; రెండు: పన్నెండు దెబ్బలను భరించడం; మూడు: జరిమానా రూ. 200 లు చెల్లించడం. ఈ మూడు శిక్షలలో నీవు ఏదైనా ఒక శిక్ష కోరుకో!” అన్నాడు. ఆ నేతివర్తకుడు పరమతోభి. అందువల్ల కత్తీ నేతినే త్రాగడానికి ఒప్పుకున్నాడు. కత్తీ నేతిని కొంత త్రాగేటప్పటికీ కడుపు నొప్పి-నాంతులు మొదలైనాయి. అప్పుడు అతడు గ్రామాధికారితో “అయ్యా! నేను ఈ నేతిని త్రాగలేకుండా ఉన్నాను. కొరడా దెబ్బలను భరిస్తాను. నాకు ఆ శిక్ష ఇవ్వండి” అన్నాడు. కానీ అతనికి ఆరు కొరడాదెబ్బలకే నీవు చిట్టి రక్తం కారింది. ఆ బాధ భరించలేక ‘అయ్యా! నేను రూ. 200 జరిమానా చెల్లించుకుంటాను’ అని గ్రామాధికారికి ఆ దబ్బును కట్టాడు. ముందుగానే రూ. 200 లు జరిమానా చెల్లించి ఉంటే, కత్తీ నెయ్యి తిని కడుపులో నొప్పి తెచ్చుకోవడం, కొరడా దెబ్బలు తిని నీవు చిట్లడం జరిగేవి కావు. దీనికి కారణం అతడు లోభత్వంవల్ల సరియైన విధ్ధయం తీసుకోలేకపోవటమే! లోభంవల్ల లాభం కలగదు.

—బాబా

“మనుష్యునికి తాలిమి ఉత్తమబలం, అశక్తులకు ఉత్తమసాధన, శక్తివంతులకు ఉత్తమధావణం.”

న్నక పొందు అవి అర్థమిచ్చే మాటలో రెండవ అక్షరం ముందు పడింది.

నిలువు: 1. శ్రీధరుడు, 2. ఆకాశము, 3. నాలుగు అనుసంఖ్యకు గుర్తు, 4. బంగారము, 5. సంతోషము, 8. అడ్డు 1 వంటిదే మరొకటి, 10. 'చంటివాడు' వంటివిందా మట్టి చేసుకున్నాడు' అనే వాక్యంలో "చేసు" కు బదులుగా తెలుగులో వ్యావహారికంగా వాడే పదం, 11. నాది అనే అభిమానం, 12. కమ్మగా ఉండే పాలు, 13. విరిగిన 'కుశిపి', 14. ఇది చేరటంవల్ల నదీ జలాల కొలుష్యం అవుతాయి, 15. విమోచనము, 17. కోపము.

తెలివికి పరీక్ష

1. ఈ క్రింది పక్షిలన్నిటికీ సమాన లక్షణం ఏమిటి:

బాడెర్, గూబి, కివి, గబ్బిలము.

2. ఈ క్రింది పదనలో తరువాతి రెండు సంఖ్యలు ఏవి:

8 4 7 8 8 2 — —

3. క్రింది వాటిలో ఇముడవిది ఏది:

హిమాలయాలు, ఆట్లాన్, ఆండీస్, ఆల్ప్స్, రాకీ సహారా.

4. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి సుప్రభాత క్లోకంలో శ్రీ వేంకటాచలపతి వివాసమైన తిరుపతి కొండకు ఒక క్లోకంలో చెప్పిన ముఖ్యమైన ఆరు పేర్లు ఏవి:

5. ఈ క్రింది చరణంలో "వెలలేవి" "చేయి" మధ్య క్రింది అక్షరాలను అర్థవంతమైన మూడు మాటలుగా వ్రాసి అన్నమా

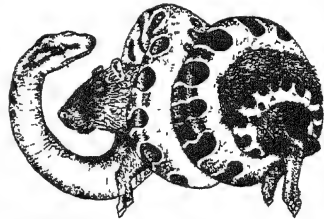
ఎన్ డమ్ పోటీల కూపను

మే 1989

చార్య సంకీర్తన చరణం పూర్తిచేయండి,
"వేకి నచ్చి వెలు ముదిదతె" —

8. ముఖ్యంగా అభివృద్ధి పొందని దేశాలలో దీని లోపం వల్ల పిల్లలకు గ్రూడికనం కలుగుతుంది:

'అనకొండా' సర్ప భారం 200 పౌండ్లు

ANACONDA

దక్షిణ అమెరికాలో వినపించే అనకొండా (Anaconda) సర్పము 28 అడుగుల పొడవుగా ఉండి 200 పౌండ్ల భారం తూగుతుంది. ఇవి తమ అహారం కోసం పట్టుకున్న జంతువులను గట్టిగా చుట్టేసుకుని బ్రహ్మాండమైన ఒత్తిడి శక్తితో అది మిచంపేస్తాయి. తరువాత వాటిని మ్రింగేస్తాయి. ఈ ప్రక్రియ పూర్తికావడానికి కొన్ని గంటల కాలం పడుతుంది. ఈ పాము జతరకోలో న్రవించే శక్తివంతమైన జతరరసాలు పెద్ద పెద్ద ఎముకలను కూడా కరిగించేస్తాయి.

"ఇవ్వమైన పనిలో కష్టమే తెలియదు."

విన్డమ్ పోటీల కూపను

మే 1989

(ఎ) ప్రోటీనులు, (బి) విటమిన్ C, (సి) విటమిన్ A, (డి) కార్బోహైడ్రేటు.

7. బోయింగ్ విమానం అంత వేగంతో పిచ్చు ఎప్పుడు ప్రయాణం చేయగలవు?

8. ఇంటిని చూస్తే ఎవరిని చూడనక్కర లేదు అంటారు.

మాటల మహిమ

ఈ క్రింది మాటలకు సరియైన అర్థాన్ని/ అర్థాలను సూచించండి.

1. పరువు: ప్రసరించు (ఎ), ప్రసహించు (బి), ప్రసిద్ధమగు (సి), పరుగు (డి).

2. వంపు: వంపించు (ఎ), అడ్డాపించు (బి), విధించు (సి), భాగము (డి).

3. పెట్టు: ఇచ్చు (ఎ), వడ్డించు (బి), పొందించు (సి), విరజయించు (డి).

4. కవలె: అలింగనము (ఎ), అయిదు అరిటాకుల బొత్తి (బి), జత (సి), కాటి యాకు పుస్తకముల కట్ట (డి)

5. గద్దరి: నేర్పరి (ఎ), దుష్టుడు (బి), అదలించు (సి), గణించినవాడు (డి).

6. కాయము: బాలింతలకిచ్చెడి మంచు విశేషము (ఎ), దేహము (బి), మూలధనము (సి), గృహము (డి).

7. కైదువు: చెరసాల (ఎ) వాడియైన అండు (బి), చేతి పొరపాటు (సి), ఆయుధము (డి).

8. కడతేరు: మరణించు (ఎ), నిద్రించు (బి), బ్రతుకు (సి), కృతార్థత నొందు (డి).

మొరైతే...?

“అహంకారం అనర్థహేతువు” అంటే మీరు ఏం అంటారు? క్లుప్తంగా, చమత్కారంగా ఉండే జవాబు వ్రాయండి.

యోచన ప్రభావము

యోచన, వాక్కు, క్రియ మూడూ ఒకదానికి ఒకటి సన్నిహిత సంబంధం కలిగి ఉంటాయి.

వాటి అవిరూప వైఖరిని పరిశీలిస్తే యోచన ఒక్కటే మిగిలినవాటికి ఆధారం అనిపిస్తుంది.

మనం ఆమభివంచే సుఖం, దుఃఖం; ఇష్టం, అయిష్టం; అధికత, సూన్యత మొదలైన ద్వంద్వాలన్నీ యోచన ప్రదర్శించే ప్రత్యక్ష నాటకం తప్ప వేరుకాదు.

యోచనా పేటికలో విశ్వరూపస్థాయి భద్రపరచబడి ఉంటాయి.

యోచన లేనిచో అంశా శూన్యమే. తిరిగి దివ్యయోచనపరిధికి పైన అంశా శూన్యమే.

— యోగిరాజ్ వేదాద్రి మహర్షి

“హిందూధర్మం సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే మంచిని ఆచరించటమే.”

వినియోగ

(మార్చి 1989)

వ్యాసం - విజేతలు - మొదటి బహుమతి: సి. మోహన్ రావు, శ్రీ కాళహస్తి, (చిత్తూరు జిల్లా); రెండవ బహుమతి: కర్తి క్రిష్ణమ్మ, పీఠపుట్లం, (శ్రీకాకుళం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: కుమారి సి. జ్యోతి, కమ్మపల్లి, (చిత్తూరు జిల్లా).

క్రిజే - జవాబులు: 1. (ఎ) కన్యా కుమారి, 2. (సి) బార్సిలోనా, 3. (ఎ) మార్టిన్ లు, 4. (బి) యూకలిప్టస్, 5. (ఎ) పెట్రోలియం ఎగుమతి చేసే దేశాల సమూహం. 6. (ఎ) వల్లభాయపచేరి, 7. (ఎ) ఇండియా, 8. (ఎ) పాల ఉత్పాదన.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: ఎన్. శ్రీనివాసరెడ్డి, మదాకా, (కరీంనగర్ జిల్లా); రెండవ బహుమతి: జె. శంకర్, హన్మకొండ; మూడవ బహుమతి: ఎమ్. బుచ్చి బాబు, సికింద్రాబాద్.

పజిల్ - జవాబులు - అడ్డం: 1. శ్రీమతి, 3. గంగాజలము, 6. రుగ్మత, 7. ఖముగ, 9. ముగ్గురు, 10. వీసర, 11. గగన వీధి, 13. చమురు, 15. గమకములు, 18. విరక, 20. ఉక్కిరి, 21. లరముపుపా, 22. వినరు.

నిలువు: 1. శ్రీముఖ, 2. తిరుగ, 3. గంకలవీధి, 4. జలమురద, 5 ముగ్గురు వీరు, 8. మునగ, 11. గగనసాయి, 12. వీసము, 14. ముదర, 16. కరము, 17. యటపా, 18. విరివి, 19. కబురు.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: జె. శంకర్, హన్మకొండ; రెండవ బహుమతి: గడిగ సంజీవరెడ్డి, నూకనపల్లె, (కర్నూలు మండలం); మూడవ బహుమతి: ఎ. రాజరాజేశ్వరి, విశాఖపట్టణం.

తెలివికి పరీక్ష - జవాబులు: 1. అనువుకాని చోట అధికుల మనరాదు, 2 38, 3. ఇంకా సమాజంలో కులవివక్షణ పోలేదు, హత్యలవంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి, 4. క్రొత్తావి, క్రొవ్వన, క్రొమ్ముడి, క్రొవ్వరి, 5. చిందువు, 6. 1. కర్మ యోగి 2. కర్మిస్తుడు, 3 కర్మభూరుడు, 4. కర్మాత్ముడు, 7. (ఎ) రంగయ్య పిత్రార్థికం అంతా కాజేసినాడు, (బి) నా సొమ్ము నాడు కాజేసినాడు (సి) ఆ పని కాజేసు కుని త్వరగా రావోయి, (డి) కల్లి లేనప్పుడు ఇంట్లో పిల్లలంతా పక్కంలో జిలేవి పూర్తిగా కాజేసారు 8. 4 సంవత్సరాలకు ముందు.

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: కోగంటి సాంబశివరావు, తెనాలి. (గుంటూరు జిల్లా); రెండవ బహుమతి: సి. మోహన్ రావు, శ్రీ కాళహస్తి, (చిత్తూరు జిల్లా); మూడవ బహుమతి: ఎ. రాజరాజేశ్వరి, విశాఖపట్టణం.

మాటల మహిమ - జవాబులు: 1. సూక్ష్మదృష్టి (ఎ), నేర్పరికనము (బి), పొండికత్వము (సి), వినేకము (డి); 2. సామ్యము (ఎ), విదము (బి), భ్యాతి (సి);

“అవజయ్యానికి వెరచేవారు ఉద్యమానికి అవధులు

కలింపనుకుంటూ, వినేకవంతంగా తిరిగి సారంబించ

3. అందమైనది (ఎ), ఒక జాతి పేరు (బి);
4. చెప్పనిదన్న (ఎ), ఇచ్చ (బి), ఆర్థము (సి), ఉద్దేశము (డి); 5. కమ్మదనము (ఎ), మాధుర్యము (బి), సువాసన (సి);
6. గంక (ఎ), ఇంద్రజాలము (బి); 7. ముడి (ఎ), గాయపరచు (బి); 8. పొట్టి వాడు (ఎ), చిక్కనిది (బి).

విజేతలు - మొదటి బహుమతి: దళిక కృష్ణమోహన్, నరసాపురం, (ప గో. జిల్లా); రెండవ బహుమతి: బి. ఎస్. ఎన్. మూర్తి, కాకినాడ; మూడవ బహుమతి: గడిగ సంజీవరెడ్డి, నూతనపల్లె, (కర్నూలు మండలం).

ముఖ్యచిత్రవ్యాఖ్య-మొదటి బహుమతి: కోరాడ దుర్గాపు, ఆనకాపల్లి; రెండవ బహుమతి: కర్తి కృష్ణమ్మ, వీరపట్నం, (శ్రీకాకుళం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: నై. భాగ్యరేఖ, ధర్మవరం, (ఆనంతపురం జిల్లా).

పాఠకుల అభిప్రాయాలు - రెండవ బహుమతి: పి. వి. శేషబాబు, శ్రీరాం నగర్, (విజయనగరం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: కొండ్లూరు చంద్రశేఖర్, అంకి రెడ్డిపాలెం (గుంటూరు జిల్లా).

మీరైతే... - మొదటి బహుమతి: మహమ్మద్ ఖరీలోద్దీన్, సుమ్రలాపూర్, (కరీంనగర్ జిల్లా); రెండవ బహుమతి: డి. జి. శంకర శ్రీనివాస్, గంగవోళ్ళ పెంబ, (విజయనగరం జిల్లా); మూడవ బహుమతి: ఎమ్. సూర్యప్రకాశరావు, రామ రాజు లంక, (తూ గో. జిల్లా).

వాటర్ హయసింక్ కాలుష్యాలను హరిస్తుంది

వివిధ పరిశ్రమలు మరియు గృహాలు వదిలిపెట్టే వ్యర్థమైన మురుగు నీటిలో కరిగి పోయిన వివిధ కాలుష్యాలను నీటి కలవ పంటి 'వాటర్ హయసింక్' (Water Hyacinth) హరించేస్తుందని యునైటెడ్ స్టేట్స్ నేషనల్ ఎయిరోనాటిక్ అండ్ స్పేస్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ (NASA) వారు తెలియ జేస్తున్నారు. భాగా విస్తరించుకున్న నీటి మొక్కల వేళ్ళకు నీటిని పీల్చుకునే శక్తి అధికంగా ఉంటుంది. ఒక హెక్టార్లో పెరిగిన వాటర్ హయసింక్ 2,40,000 లీటర్ల మురుగునీటినుండి 211.2 గ్రా.ల సీసపు లోహాన్ని, 200 గ్రా.ల పాదరసాన్ని, 283.4 గ్రా.ల వెండిని, 300 గ్రా.ల వికీర్ణ లోహాన్ని పీల్చుకుంటుందని NASA వారి పరిశోధన ఫలితాలు సూచిస్తున్నాయి.

— 'సిజిఇ.ఎన్.ఎస్.ఎస్' సౌజన్యంతో

“మితిమించిన సంఘానం తలకుమించిన బరువు.”

Registered No. TN/MS/(N) 241 Licence No. TN MS(N) WP 68
Licensed To Post without Prepayment

అంశర్కాతీయ తెలుగు మాసపత్రిక

